

Предшколска Установа

ЧУКАРИЦА

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ ЧУКАРИЦА

ЗА РАДНУ 2017/ 2018. годину

Б е о г р а д,

септембар 2018. године

УВОД

Предшколска установа Чукарица у свом саставу има 21 вртић за целодневни боравак деце узраста од једне до седам година, који су распоређени на територији целе општине Чукарица.

У оквиру делатности Установе организовани су различити облици рада са децом: целодневни боравак, четворочасовни припремни предшколски програм, посебни и специјализовани програми и додатне активности.

За непосредни рад са децом, праћење развоја и напредовања деце, васпитно образовни рад, сарадњу са родитељима и унапређење васпитно - образовног рада било је задужено 414 васпитача и 187 медицинских сестара- васпитача.

Унапређивање васпитно-образовног рада, саветодавни рад са родитељима, сарадња са васпитачима у ПУ Чукарица су задаци које су у току радне 2017/2018. обављали стручни сарадници: 4 педагога, 5 психолога и 2 логопеда.

Дефектолози су току радне године, у складу са акционим планом, реализовали стручне теме кроз активе у циљу оснаживања васпитача и медицинских сестара васпитача за рад са децом која имају тешкоће у развоју.

За социјалну заштиту деце, родитеља и запослених била су задужена 3 сарадника- социјална радника.

О здрављу деце, исхрани и хигијени у Установи старала су се 2 сарадника за превентивно-здравствену заштиту и 4 дијететичара.

Радна јединица заједничких служби пружала је правне, рачуноводствене и кадровске услуге свим вртићима и родитељима на нивоу Установе.

У Предшколској Установи Чукарица велика пажња се посвећује стручном усавршавању. У току радне 2017/2018.године наша Установа је реализовала:

- 12 семинара,
- 33 тематска актива или састанка.

Предшколска установа „Чукарица“ је активно учествовала на укупно 42 стручна скупа, конференција, округлих столова и реализовала 10 презентација, 2 радионице, 2 округла стола и 1 предавање из области васпитно-образовног рада и превентивно здравствене заштите.

I. ОБИМ ОСНОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ

а) Просечан број васпитних група по облицима рада:

ОБЛИК РАДА	1. 9. 2017-30. 6. 2018.
узраст од 1-3 године (јасле)	74,50
узраст од 3-5,5 год (вртић)	137,00
ППП целодневни	44,50
ППП у трајању од 4 часа	24,00
деца са посебним потребама (развојна)	2,00
У К У П Н О	282,00

б) Просечан број уписане деце по облицима рада:

ОБЛИК РАДА	1. 9. 2017.-30. 6. 2018.
узраст од 1-3 године (јасле)	1275,00
узраст од 3-5,5 год (вртић)	3340,00
ППП целодневни	1170,00
ППП у трајању од 4 часа	400,00
деца са посебним потребама (развојна)	12,00
У К У П Н О	6197,00

в) Просечан број присутне деце по облицима рада:

облик рада	1. 9. 2017.-30. 6. 2018.
узраст од 1-3 године (јасле)	760,00
узраст од 3-5,5 год (вртић)	2.105,00
ППП целодневни	804,00
ППП у трајању од 4 часа	255,00
деца са посебним потребама (развојна)	9,00
У К У П Н О	3.933,00

II. ПОВРЕМЕНИ ОБЛИЦИ РАДА

Зимовање деце смо остварили у сарадњи са Центром деčјих летовалишта и опоравилишта града Београда. У периоду јануар - марту 2018. године на Букуљи, Руднику Тари, Гочу и Дивчибарама зимовало је 933 деце из Предшколске Установе Чукарица.

Летовање деце смо такође остварили у сарадњи са Центром деčјих летовалишта и опоравилишта града Београда. Током јуна 2018. године на Дивчибарама летовало је 526 деце.

III. РАЗЛИЧИТИ ОБЛИЦИ РАДА

Реализација спортско рекреативних активности:

Теквондо клуб „Азија“	просечан број полазника	47
Карате клуб „Чукарица“		19
Карате клуб „Бушидо“		18
Кошаркашки клуб „Рас“:		56
КК „Церак“		11
Ритмичко-плесни клуб „Олимпија“ :		21
Студио за ритмичку гимнастику „Спорт студио“		40

Реализација програма наставе енглеског језика:

Центар за стране језике „Звончица“

просечан број полазника 53

Институт за стране језике 70

Cambrige Academy doo, 105

IV. ИСКОРИШЋЕНОСТ КАПАЦИТЕТА

Укупан грађевински капацитет 4679

Проценат искоришћености капацитета:

- по броју уписане деце 132.44

- по броју присутне деце 84.05

- број деце уписане преко норматива 546

V. КАДРОВИ

а) Број радника који је радио на реализацији Годишњег плана рада по типским радним местима из Посебног колективног уговора

врста послова	ангажовано запослених	од тога на одређено	од тога на неодређено
Руковођење	12	0	12
стручни сарадници (педагог, психолог и др.)	10	0	109
стручни сарадник за превентивну заштиту	2	0	2
Дијететичар	4	0	4
социјални радник	3	0	3
Васпитач	414	73	341
Дефектолог	5	0	5
медицинска сестра	187	37	150
припрема хране	31	3	28
сервирање хране	79	26	53

адми. и финансијски послови	24	0	24
одржавање хигијене	159	51	108
технички послови	30	3	27
сарадник за развој психомот. способности	1	0	1
Свега:	962	193	769

б) Број радника према часовима рада чије зараде нису исплаћиване на терет Установе:

-неплаћено одсуство	10.00
-боловања преко 30 дана	31.00
-породиљско одсуство	60.00

в) Број радника који је отишао у пензију:

-васпитач	2
-медицинска сестра-васпитач	2
-сервирка	3
-вешерка	2
-спремачица	5
С в е г а:	14

VI. ФИНАНСИРАЊЕ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

а) За период септембар 2016. године -јун месец 2017. године:

• из средстава буџета Града	1.392.413.189,66
• буџет Републике	28.995.026,50
• буџет Општине Чукарица	4.871.282,80
• из средстава донације	1.452.949,10
• остале ваннаставне активности	
• (зимовање, обезбеђење)	30.631.580,10
• С в е г а:	1.458.364.028,53

б) Просечан број деце која су, у складу са Правилником о регресирању трошкова боравка деце у предшколској установи, остварила право на регресно плаћање услуга:

Плаћају услуге	број деце
Бесплатан ППП програм 4 сата	400
бесплатно користе услуге	670
Плаћање од 3001-4000 динара	1049
плаћа износ 5.590,40	4078
свега	6197

VII. РЕАЛИЗАЦИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Реализација васпитно-образовног рада у протеклој години текла је у складу са Развојним планом Установе, Акционим планом Установе, Анексом акционог плана Установе Предшколским програмом, Планом рада Установе и резултатима анализе и процене ефеката програмских активности реализованих у протеклом периоду.

Полазишта у планирању васпитно-образовног рада током радне 2017/2018 били су:

- Грађење квалитетног односа са децом
- Препознавање потреба детета и уважавање дечје иницијативе
- Препознавање области у којима је потребна додатна подршка за развој
- Игра као основни метод
- Креирање стимулативне средине

Приоритети у раду током радне 2017/18 године били су:

- Евалуација и унапређивање актуелне праксе посматрања, праћења дечијег развоја и напредовања и документовања васпитно-образовног рада
- Јачање осетљивости за препознавање значаја дечје иницијативе у планирању и креирању средине, игара и активности
- Планирање васпитно - образовног рада на принципима индивидуализованог приступа у раду са децом.
- Неговање инклузивне праксе путем сензибилизације и едукације запослених и родитеља и прилагођавање средине
- Продубљивање сарадње са породицом кроз развијање партнерског односа (идентификовање потреба, могућности учешћа и родитељских иницијатива)
- Сагледавање сопствене праксе из улоге рефлексивног практичара кроз процес самовредновања у области Етос

Идентификованим полазиштима и приоритетима у раду водили смо се током радне 2017/2018. године. Ове основе програма конкретизоване су кроз годишњи план и акциони план и Анкес акционог плана Установе. Приказ реализације Годишњег програма и Акционог плана установе дат је у наставку.

Екстерно вредновање

Екстерно вредновање је реализовано у Установи у периоду од 23. 1 - 26. 1. 2018. године и том приликом је Комисија за екстерно вредновање рада установе посетила 17 вртића и обишла 112 група. Установа остварила све стандарде квалитета из чега произилази општа оцена квалитета рада 4. Укупно је вредновано 30 стандарда у оквиру којих је 23 стандарда остварено у потпуности и оцењено оценом 4, а за 7 стандарда је процењена оствареност између 50 и 75% и оцена је 3. План за унапређивање ових стандарда установа је израдила и доставила Министарству просвете, науке и технолошког развоја. *Прилог бр.1 Извештај екстерне комисије*

Адаптација деце на полазак у вртић и подршка током транзиционих периода

Адаптацијом деце на полазак у вртић и подршком током транзиционих периода бавили смо се током претходне године на свим узрастима као видом конкретизације идентификованих полазишта и приоритета у раду.

Процес адаптације детета и породице на боравак у јаслама се пажљиво планира и систематски прати у нашој установи већ дуги низ година. У нашој установи, на основу резултата евалуације рада као јаке стране досадашње праксе препознати су програм адаптације деце на јасле и вртић у сарадњи са родитељима и подршка породици путем родитељских састанака за сваки транзициони период. На основу позитивних искустава из претходних година наставили смо да континуирано радимо на остваривању повољних услова за адаптацију деце креирањем подстицајне средине и активности, осмишљеним и активним присуством родитеља током првих дана боравка деце у јаслицама и у вртићу, поштовањем индивидуалног ритма детета и постепеним одвајањем од родитеља. Подршка деци и породици у периодима када дете прелази из једног нивоа васпитања и образовања на други (транзициони периоди) реализована је кроз активности којима се обезбеђују услови за успешно прилагођавање и добробит детета, кроз узајамну сарадњу предшколске установе, породице и других система (ОШ, други вртић, ЦСР, терапеути, ИРК....), на чему и даље треба радити.

1. Васпитно-образовни рад са децом узраста од 1 до 3 године

Приоритет у раду медицинске сестре-васпитача је да гради квалитетан однос са сваким дететом, у коме се дете осећа сигурно и прихваћено. Однос са дететом јасленог узраста медицинска сестра - васпитач успоставља и развија током процеса неге и кроз планиране и спонтане дневне активности. Грађење квалитетног односа са дететом медицинска сестра - васпитач обезбеђује увремењеним и доследним реаговањем на деље емоције, њиховим безусловним прихватањем и подршком у усвајању адекватних начина за њихово изражавање. Дете се сагледава као целовито биће које се развија својим темпом (холистички приступ). Активности које медицинска сестра - васпитач планира и реализује нуде подстицај за све области развоја детета.

Модел постепене адаптације новопримљене деце уз активно присуство родитеља у групи, се континуирано примењује већ дужи низ година у нашој установи. Пре поласка деце у јаслице одржан је општи родитељски састанак на коме су стручни сарадници и медицинске сестре-васпитачи детаљно информисали родитеље о организацији пријема и току адаптације деце и улози родитеља у овом периоду. Родитељи су, поред тога и у писаној форми, добили основне препоруке за припрему детета за полазак у јаслице и попунили упитник о основним особинама и навикама детета. У индивидуалним договорима између родитеља и медицинских сестара-васпитача направљен је план и временска динамика боравак детета и родитеља у јаслама. Родитељи и деца боравили су, заједно, у мањим групама, 1-2 сата током прве недеље похађања јаслица. Током друге недеље деца почињу да остају у јаслама без родитеља, у почетку краће време, да би се до краја треће недеље боравак продужио на целодневни. Током овог периода реализоване су активности које су наменски креиране тако да се и деца и родитељи осете пријатно и прихваћено у новој средини. Родитељи су имали могућност да се током овог периода посаветују и размене све потребне информације са васпитачима, као и са стручном службом. После периода адаптације наставило се са континуираном

сарадњом са родитељима, у циљу јачања међусобног поверења и развијања партнерског односа породице и вртића.

Тимови из јаслица су припремали презентације добре праксе у реализацији активности, као и примере добре сарадње са родитељима и унапређивања приступа васпитно-образовном раду и приказали или ће приказати свој рад на стручним скуповима медицинских сестара-васпитача: 1. „Развој визуелне перцепције код деце јасленог узраста”, 2. „Примети ме како растем -градимо слику детета о себи“. Ове презентације ће бити део програма хоризонталног стручног усавршавања у наредној години.

2. Васпитно - образовни рад са децом узраста од 3 године до укључивања у програм припреме за школу (5,5 година)

Приоритети за унапређивање васпитно - образовног рада током 2017/2018 године били су неговање и култивисање дечје игре, подржавање дечје иницијативе, уважавање различитости, креирање подстицајне средине. У овом процесу ослонац су чинили квалитетна сарадња са породицом и континуирано самовредновање, евалуација и унапређивање актуелне праксе посматрања, праћење дечијег развоја и напредовања и документовање васпитно-образовног рада.

Васпитачи су у сарадњи децом и родитељима, а уз подршку стручних сарадника, развијали аутентичне теме у оквиру вртића, као подлогу за планирање и реализацију активности, а у складу са акционим планом тог вртића, као и установе, смештене у контекст средине у којој се налазе.

У вртићу „Бајка“ смо се током претходне радне године бавили темом “Вртић виђен очима детета”. Реализоване су финалне радионице којима су васпитачи упознати са пројектима у раду са децом. Васпитачи су такође имали прилике да присуствују хоризонталним разменама на којима су приказани практични примери примене пројеката у раду са децом. Кроз приказ релевантне литературе истраживали смо тему Дечја перспектива и Дечја права. На основу интервјуисања деце сазнали смо зашто воле свој вртић и двориште вртића и шта би мењали. Резултати интервјуисања су приказани као део изложбеног простора вртића Бајка. Богата пракса боравка деце у дворишту вртића је обогаћена изласком група у шетње Кошутњакком. Јасле вртића су се бавиле креирањем подстицајне средине као и сарадњом са породицом.

У вртићу „Жирић“ се током радне 2017/2018 године вредно радило на теми „Кроз игру учимо, са природом се дружимо” што је друга година истраживања ове теме. Истраживали смо могућности за ангажман деце у активностима у природи и у играма са ризицима. Стручно смо се усавршавали изучавајући инострану литературу и учећи на примерима добре праксе. Своја сазнања смо делили на активима хоризонталне размене на новоу вртића а потом и испробали идеје у пракси. Уз иницијативу родитеља изграђен је и Хоме-маде Авантура парк у циљу креирања подстицајне средине у дворишту вртића. Боравак у шуми, шетња и игре природним елементима постали су свакодневни сегмент живота рада вртића. Дечје идеје о подстицајној средини су уткане у крајњи пројекат уношења измена у двориште вртића. Истраживачки рад на теми приказан је у виду хоризонталне размене и приказ сазнања и искуства колегама на нивоу установе.

Вртић „Горица“ наставио је током 2017/2018 године да развија тему “Идемо напоље”. Специфичности живота вртића Горица су неговане и током ове године а то су тимски рад, тесна сарадња са родитељима као и отвореност за локалну заједницу. Током године организован је низ активности на основу иницијативе деце и родитеља у духу теме “Идемо напоље” чиме је значајно обогаћен програм. Посећени су Зоо-врт,

Природњачки музеј у Јагодини, Музеј ваздухопловства, Медицински факултет итд. У оквиру пројекта “Вртићи без граница 3” креиран је низ диверсификованих програма у вртићу и ван њега чиме вртић Горица приказује могућности и значај овог приступа у раду са свом децом предшколског узраста. Кратки програми реализовани су осим у вртићу и у галерији Сања чиме је знатно повећан обухват деце узраста од 3 - 5,5 која нису у систему предшколског васпитања и образовања у Сремчици. Настављена је пракса оплемењивања дворишта вртића и боравка у дворишту кроз сарадњу са родитељима и локалном заједницом што је препознато наградом за прво место за Најлепше уређено двориште предшколске установе на нивоу града Београда.

Вртић „Дуга“ и у овој години је наставио са развијањем теме „У чаробном свету играчака“. У сарадњи са родитељима мешовита и предшколска група креирали су средства за игру и учење, дизајнирали су своје играчке и простор у складу са својим жељама и интересовањима. Васпитачи су наставили да са подстицањем целовитог дечијег развоја и напредовања промишљајући и водећи рачуна шта све асиметрична вршњачка група пружа. Вртић “Дуга “ наставиће активно да сарађује са тимом за диверсификацију на развијању могућности реализације разноврсних програма за сву децу из локалне заједнице.

У вртићу **„Дечји гај“** реализована је , као годишња тема „Чудесни свет чула“. Деца јасленог и вртићког узраста са својим васпитачима су откривала свет почев од чула и путем њих креирала појмове, увиђала узрочно - последичне односе, развијала креативност и вршњачку кооперацију. Креирали смо сензо - перцептивне центре у радним собама и заједнички Монтесори центар у издвојеном простору. Пратили смо дечји развој и напредовање почев од чула и укључили родитеље у све сегменте рада на теми.

У вртићу **„Плави чуперак“**, кроз истраживачке игре и активности, реализована је тема: “Истражујемо кроз говор и покрет”. Кроз разноврсне активности и радионице, у сарадњи са родитељима и локалном заједницом, васпитачи су настојали да буду покретачи акција на овој теми, у сарадњи са родитељима и локалном заједницом, указујући на значај међусобне повезаности и подршке, а све у циљу подстицања и подршке целовитом дечјем расту и развоју и добробити сваког детета.

У вртићу **„Невен“** васпитачи су развијали тему – „Здрав вртић“, кроз коју су истраживачке планиране активности приближавали деци на нов, занимљив и креативан начин, са акцентом на значај здраве исхране, кретања , психо-физичког здравља и самопоштовања. На тај начин васпитачи су наставили да развијају тему – Потрага за скривеним благом - потрага за животним вредностима у циљу развијања подстицајних услова средине за развој деце и партнерских односа са породицом.

Вртић **„Весело“** је наставио да разрађује пројекат “Обично (не)обичне игре” који је током претходне године започет у јаслама. Кроз ову тему су се у целом вртићу развијали, градили и неговали односи у заједничким тематским активностима и пројектима деце, васпитача и родитеља. Циљ је био да играње има свој пуни потенцијал и да сви учесници буду људи који се играју (homo ludens) и кроз игру расту и развијају своје компетенције (и деца и одрасли). Важан сегмент рада био је информисање родитеља о значају игре и заједничко учешће у активностима грађења односа са дететом, кроз игру. У сарадњи са школом наставили смо и са развијањем оптималних стратегија подршке деци и породици у тзв. транзиционим периодима, у којима је стрес појачан. Обично (не)обичне игре су обухватиле и кратке диверсификоване програме који се реализују у вртићу и у библиотеци, што је допринело повећању обухвата деце квалитетним програмима предшколског васпитања и образовања.

Вртић „Бурђевак“ је програм креирао у оквиру годишње теме "Уметнички доживљавамо свет-истражујемо, стварамо, шарамо", као процес откривања света уметности кроз истраживање, експериментисање и креативно изражавање. Упознавали смо уметност око себе и у себи, заједно са родитељима и децом, користећи ресурсе локалне заједнице. Сагледавали смо свет из различитих перспектива и покушали да креирамо заједнички културни контекст породице и вртића. Разумевањем и уважавањем перспективе детета неговали смо отвореност према свету и сопственом искуству, подстицали развој подржавајући интересовања и ослањајући се на снаге детета. Искуства и увиди из овог процеса рада обједињени су у презентацији под називом „КАКО СМО ОТКРИВАЛИ, ИСТРАЖИВАЛИ, САЗНАВАЛИ И ДОЖИВЕЛИ УМЕТНОСТ – истраживачки приступ раду уз активно консултовање са децом“ која ће бити приказана на стручном скупу.

У току ове године васпитачи вртића **”Свети Сава”** су развијали тему “Заједно градимо“. Кроз различите активности радило се на грађењу односа, добре праксе, комуникације, разумевања и поверења на свим нивоима рада и сарадње. Кроз плес, покрет, драмски метод у раду са децом су на различите начине креативног изражавања истраживани: однос са светом око себе, међусобним односима, емоцијама, конструктивним начинима решавања проблема, узроцима и последицама као и начинима примене већ стеченог личног искуства у новонасталим ситуацијама. И ове године настављено је да се ради на мењању и креирању средине као подстицајног фактора у раду и акценат је био на спољашњој средини. У сарадњи са родитељима и локалном заједницом настављен је пројекат уређивања дворишта кроз озелењавање свих површина, фарбање справа и бетонских површина, формирање нових центара за игру.

Вртић **”Кошута”** је током ове године кроз игру, покрет, плес и драмски израз акценат ставио на развијању партнерских односа на свим нивоима: децом, васпитачима, родитељима и локалном заједницом. Кроз реализацију бројних заједничких активности радило на испитивању, разумевању и усаглашавању међусобних потреба, жеља и могућности. Све ово допринело је да се у вртићу развија атмосфера заједништва, сарадње, размене, подршке и учења.

У вртићу **”Радосно детињство”** бавећи се темом "У сусрет видицима са насмејаним и одговорним лицима" посветили смо још једну годину екологији. Деца су нас водила у истраживање планета, живе и неживе природе, природних појава, све до откривања нашег града, улице... Поред нових сазнања тежили смо да у развоју еколошке деце свести допремо до децјег активизма, да га промовишемо и негујемо. Дечја еколошка мисао и порука постали су видљиви у вртићу и локалној заједници, добили су отелотворење у "Еколошкој шетњи", "Еколошкој галерији на отвореном", "Нашем еколошком часопису" и другим активностима. На путу конструисања децјег сазнања родитељи су нам били партнери. У јаслама нашег вртића ове године почели смо са разним активностима којима желимо да пошаљемо поруку родитељима о значају подстицања раног развоја деце, као критичном периоду када заједничким снагама можемо учинити много за дете. Реализовањем и убудуће низом активности настојимо у нашим јаслама начинити "Центар за рани развој". Хор вртића је и ове године успешно представљао предшколску Установу на бројним манифестацијама.

У вртићу **„Цврчак”** васпитачи су током ове школске године са децом развијали тему **”Креативни израз кроз плес и покрет”**. Основни циљ је био да се код деце негује интересовање како би се на креативан начин разумели, подржали и изразили сопствени доживљај и развили нови видови изражавања. У сарадњи са родитељима организовали смо средину и стварали атмосферу за активности које су деци пружале могућности

да оснаже слободу стварања и прошире искуства и вештине у визуелном, аудитивном и вербалном доживљају и представљању себе и света који их окружује.

У вртићу „**Машталица**“ су током ове школске године развијали тему „Бирам да рециклирам“ у оквиру које су деца, васпитачи и сарадници настојали да кроз дијалог разматрају сазнања о свету који их окружује и развијали способност доношења еколошких одлука и осећање одговорности за еколошку ситуацију у својој околини. У сарадњи са родитељима и локалном заједницом планиране су и реализоване активности у вртићу, али и ван дворишта вртића чиме смо у своје активности укључили велики број сарадника и установа који подржавају брижљив однос према животној средини.

Деца, родитељи и васпитачи вртића "**Рода**" ове године били су заједно на "Путу око света". Кроз партнерски однос са породицом и локалном заједницом деца су истраживала европске, азијске и друге далеке егзотичне земље упознајући се са дечијом игром, књижевним сваралаштвом, знаменитостима, и разним другим занимљивостима које красе свет и указују на његово богатство различитости. Тим вртића је реализовао низ активности вршњачког учења где су деца различитог узраста делила и заједно стварала нова сазнања, игре и плес далеких земаља. На овај начин развијала се и неговала клима разумевања, поштовања различитости, сарадње и толеранције према другима.

У вртићу „**Бубамара**“ васпитачи су у раду са децом, кроз разноврсне истраживачке активности и радионице, у сарадњи са родитељима и локалном заједницом развијали тему „Ја, ти, ми, у свету који нас окружује“. Да би деца развила свест о себи и допринела да свет око нас буде бољи и лепши, неопходно је да им се пружи прилике да о вредностима размишљају, разговарају и истражују их на различите начине. Свакодневно су стварали прилике да деца граде квалитетне односе са свим актерима васпитно - образовног рада и истражују вредности на различите начине. Развијајући свест о себи и свету који их окружује деца су проналазили своје место у заједници и доприносили да свет око нас буде бољи и лепши.

У вртићу „**Царих**“ и током протекле године наставили смо рад на подстицању самопоштовања кроз развијање партнерских односа (деце-васпитача-родитеља-локалне заједнице), планирањем и реализацијом активности које доприносе да сви активно учествују у животу и раду вртића. Бавили смо се истраживањем различитих аспеката самопоштовања као што су: моја породица и порекло, моја осећања и жеље, однос према телу, способности, снаге и права детета. Наставили смо рад на усклађивању васпитних утицаја породице и вртића и развијању васпитних компетенција родитеља, кроз испитивање и усаглашавање потреба и очекивања породице у односу на могућности које пружа предшколска установа, а све у циљу подршке целовитом дечјем расту и развоју и добробити сваког детета.

У вртићу „**Сунце**“ медицинске сестре и васпитачи су заједно са породицом, полазећи од интересовања деце, заједнички реализовали тему: „Сарадња са породицом са циљем унапређења комуникативних вештина“. Васпитачи су радили на јачању својих личних компетенција у оквиру комуникације, социјалних вештина и тимског рада. Акценат је био на унапређењу различитих начина комуникације у односима дете-дете, дете-васпитач, дете-родитељ, васпитач-родитељ и васпитач-васпитач у функцији целовитог развоја детета. Одржане су радионице и тематски родитељски састанци са родитељима чији је циљ био изграђивање партнерског односа између породице и вртића. Такође успешно је у сарадњи са дефектологом и стручним сарадником рађено на развијању инклузивне праксе и сензитивности код родитеља.

У вртићу „**Сањалица**“ васпитачи су у сарадњи са децом и родитељима развијали тему „Кооперативне игре у сарадњи са породицом“. Васпитачи су у сарадњи са родитељима

осмишљавали разноврсне игре и активности којима су градили код деце осећај сигурности и заједништва са другом децом, васпитачима и широм заједницом. Заједничке активности представљале су велику добит у уважавању и оснаживању дечијих афинитета и иницијатива и подстицања целокупног дечјег раста и развоја. Кроз повезивање са породицом уважаване су и потребе породице и подржан целовит развој васпитних компетенција.

Васпитачи вртића „**Плава птица**“ су и у току протекле радне године развијали тему "Упознајем свет кроз реч и покрет". Кроз игру и широк спектар подстицајних активности пружали смо подршку целовитом развоју и добробити сваког детета, стварањем услова и подстицаја, да свако дете развија своје капацитете, проширује искуства и изграђују знања о себи, другим људима и свету. Остварени партнерски односи са родитељима и локалном средином били су нам подршка у реализацији теме и развијању инклузивне праксе.

Вртић "**Дечји клуб**" је током претходне године истраживао тему "Музиком око света". Сарађујући са породицом и широм заједницом деца и васпитачи су се упознали са народном традицијом и далеким културама. Кроз контакт са егзотичним музичким инструментима, звуком и ритмом деца су била подстакнута на истраживање, и размишљање о различитостима. Узрасну мешовитост група и специфичност простора тим вртића користио је као предност у планирању и остваравању рада. Реализоване су заједничке активности деце и родитеља са децом која не похађају вртић ("Шеширијада", "Сабор Дечјег клуба") и на тај начин су промовисани отвореност, сарадња и вршњачко учење као неке од вредности којима се у свом раду руководи тим вртића. Своје глумачке таленте колектив вртића је показао у врло успешној представи хуманитарног карактера "Краљевски фестивал", која је оставила значајан печат на етос вртића.

3. Реализација припремног предшколског програма

Општи циљ припремног предшколског програма је обезбеђивање квалитетног физичког и социјалног контекста за развој и учење кроз холистички приступ детету, уз уважавање развојних и индивидуалних карактеристика и права сваког детета. Програм се ослања на потенцијале детета и помаже му да изрази своју особеност, своје унутрашње потребе и интересовања и даље их развија; доприноси проширивању и сређивању социјалних и сазнајних искустава деце; оснажује комуникативну компетенцију; доприноси емоционалној и социјалној стабилности деце и подржава мотивацију за новим облицима учења и сазнавања. Пажљивим избором активности одговарајућих форми и облика, њиховим дозирањем и варирањем давали смо подршку целовитом развоју детета.

Остваривањем припремног предшколског програма доприносили смо програмском и организационом повезивању предшколског и школског система, што је претпоставка остваривања континуитета у васпитању и образовању деце. Успостављање веза између два дела јединственог система образовања и васпитања олакшали смо прелаз детета у ново окружење и подржали породицу у транзиционом периоду. Путем Актив васпитача припремних предшколских група на тему: „Функција и улога радних листова у припремном предшколском програму” указали смо на важност правилног одабира и примене радних листова у раду са децом. Применом овог дидактичког средства у раду са децом, васпитачи и родитељи могу пуно тога открити о дететовим могућностима и знању и припремити га за задатке које га очекују у школи. Основни квалитет радних листова је омогућавање активне улоге детета, путем разноврсних перцептивних,

моторних и интелектуалних операција које имају карактеристике игре и проблемског учења.

Како припрема за школу није издвојен сегмент деловања на дете већ подразумева свеобухватнији приступ од подучавања и непосредне припреме за читање и писање, настојали смо да омогућимо разноврсне прилике за сусрет детета са добро одабраним подстицајима из физичког и социјалног окружења, за слободно испробавање својих развојних могућности и активно упознавање света око себе, других људи и самога себе.

Подстицање осамостаљивања остваривали смо кроз подршку развоју способности детета да брине о себи, сналази се у социјалном окружењу и изграђује радне навике. Стварали смо прилике за развијање способности детета да само истражује, решава проблеме, ствара, иницира и доноси одлуке, да развије способност изражавања и самоизражавања. Настојали смо да створимо и користимо све ситуације у којима се дете осећа сигурно и у којима има бројне могућности за самостално обављање активности. Подржавајући самосталност деце, пажљиво смо пружали помоћ у мери у којој је неопходно, као ослонац за даље развијање активности.

Подршка физичком развоју односила се на подстицање природног раста и развоја, задовољавање дечје природне потребе за кретањем и моторном активношћу и омогућавање развоја моторног потенцијала. Деци је омогућено да учествују у физичким активностима које стимулишу развијање различитих вештина, подстичу сензомоторну координацију, развијају контролу покрета (равнотежа, снага, координација), оспособљавају децу за практиковање покрета који укључују крупне мишићне групе и помажу им да уче моторичке игре са правилима и структуром.

Социо - емоционалне компетенције јачали смо кроз подстицање развоја позитивне дечје слике о себи као основе самопоуздања, социјалних сазнања и вештина. Пружали смо подршку васпитачима и родитељима како да подрже дете да би се успешно интегрисало у социјалну средину и задовољило и развило своје потребе у оквиру групе вртића уз уважавање потребе других.

У припремном предшколском програму деци је омогућено да исказују своја осећања, препознају и адекватно реагују на осећања других, развијају самоконтролу и емпатију у атмосфери међусобног прихватања и уважавања.

Подршку сазнајном развоју реализовали смо кроз подршку развоју интелектуалних функција и операција: мишљења, говора, памћења, опажања, маште. Стварали смо могућности да деца истражују, уочавају нове везе, откривају и анализирају, да стварају, да траже начине како да реше одређене проблеме или испитају своје претпоставке. Трудили смо се да помогнемо детету да пронађе активност која га занима, да преузима одговорност за своје изборе, да пажљивим и стрпљивим ставом омогућимо концентрисање на решавање задатака и истрајност у томе и негујемо радост открића код детета.

Дете је веома заинтересовано за све оно што се око њега збива и налази што нам је била основа за неговање радозналости. Трудили смо се да дечја интересовања, питања, предлоге, иницијативе, прихватимо и разумемо и да уважавањем дечјих искустава, организовањем подстицајне и богате средине негујемо и развијамо потребу за сазнавањем и проширивањем искустава.

Свако дете је особена личност која има свој темпо развоја, своје потребе, стил учења, себи својствен начин доживљавања и изражавања што нам је била основа за поштовање индивидуалности и подстицање креативности. Уважавајући индивидуалност сваког детета пружали смо прилике да кроз игру и активност дете изрази своје стваралачке потенцијале: у говору, драми, музици, плесу, цртању, вајању, графици, хумору.

Деца предшколског узраста најбоље уче кроз игру. Зато кроз игру васпитач треба да ствара услове да се дете изрази, гради самосталност, учи, развија машту, креира и гради односе, усваја правила понашања, јача фрустрациону толеранцију, показује интересовања и др. Васпитач кроз свој ради треба да препознаје иницијативу деце и прилике у којима деца граде спонтану игру. Актив припремних предшколских група на тему „Игра ми је све или не”, имао је за циљ да истакне значај игре у развоју детета и кроз примере добре праксе укаже на које се све начине игра може развијати.

Актив припремних предшколских група на тему: „Могућност е Твининг портала, интеграција е Твининг пројеката у вртићу и примери пројеката са додељеном Националном ознаком квалитета”, реализован је у циљу јачања компетенција васпитача за примену дигиталних технологија у раду са децом и унапређивању професионалних компетенција.

У циљу јачања партнерског односа са породицом, реализовали смо актив припремних предшколских група на тему: „Родитељи у припремном предшколском програму”. Кроз радионичарски рад васпитачи су били у прилици да јачају своје професионалне компетенције за подршку родитељима у развијању њихових васпитних компетенција.

У свим припремним предшколским групама наших вртића, у сарадњи са оближњим основним школама, одржани су током године родитељски састанци на тему: „Заједно се припремамо за школу”. Том приликом су васпитачи и стручни сарадници наше Установе заједно са учитељима и представницима основних школа указали на важне аспекте припреме деце за полазак у школу и важност уважавања транзиционог периода преласка из предшколске установе у школу.

Путем актива васпитача припремних предшколских група на тему: „Евалуација припремног предшколског програма" кроз радионичарски приступ смо прорађивали одлике дечијег мишљења и говора које је важно имати у виду у раду са децом овог узраста и заједничког преиспитивања у којој мери су те одлике дечијег развоја узете у обзир при креирању и реализацији активности са децом.

Такође, традиционално организујемо посете деце свих припремних предшколских група оближњим основним школама како би се деца искуствено упознала са новим простором, организацијом и начином рада у школи.

4. Реализација сарадње са породицом

Програм сарадње са породицом реализовали су васпитачи, медицинске сестре и стручни сарадници (у складу са Програмом сарадње са породицом на нивоу Установе), пратећи потребе деце и родитеља.

Сарадња са породицом реализована је на три нивоа:

1. Информативно - едукативни ниво:

Путем паноа родитељи су упознати са распоредом васпитача по групама (личном картом вртића), распоредом дневних активности, понудом додатних активности, недељним или месечним програмом рада и превентивно здравственом заштитом. Посебно место заузимају панои са дечијим радовима.

На почетку радне године, у свим млађим групама, и јаслица и вртића, а по потреби и у осталим групама одржани су информативни родитељски састанци, на којима су родитељи упознати са програмом рада и правилима понашања у нашој Установи. Родитељи су добили брошуре „Како да припремите дете за вртић“ и „Водич кроз вртић“, које су израдили стручни сарадници Установе. Крајем марта и почетком априла, традиционално су, у сарадњи са основним школама, у свим вртићима

реализовани су родитељски састанци на тему «Припрема за полазак у школу» , а по потреби су одржавани и тематски састанци по групама, у зависности од интересовања родитеља и васпитача.

2. Ниво индивидуалног саветодавног рада:

Реализован је кроз разговоре, на иницијативу родитеља, предлог васпитача или стручног сарадника. Најчешће теме разговора биле су развојне тешкоће, проблеми у понашању, отежана адаптација, промењене околности породичног живота (разводи, рођење бебе, смртни случајеви у породици...).

3. Ниво непосредног учешћа родитеља у животу и раду вртића:

Реализован је кроз боравак родитеља у групи у време адаптације, реализацију активности са децом, израду средстава за рад, као и учествовање у анкети за родитеље спроведеној на нивоу Установе.

Подршка родитеља у прославама празника, дана вртића и другим дечијим манифестацијама била је веома значајна, а такође и спремност родитеља да својим радом и материјалним средствима допринесу уређењу и опремању простора вртића и дворишта.

Већ неколико година уназад као један од модела сарадње са родитељима је „Дан отворених врата“. Основна идеја овог модела је да се родитељима, путем индивидуалних разговора са васпитачима њиховог детета, пружи бољи увид у васпитно образовни рад и понашање детета у вртићу и на тај начин унапреди комуникација између родитеља и вртића.

Запажено је да родитељи који су додатно информисани о раду вртића у већој мери желе да учествују у животу и раду вртића, тако да смо се трудили да створимо што више различитих прилика за међусобно упознавање, размене и дружења родитеља и васпитача, што ћемо систематски и плански наставити и у наредној години.

Родитељи су информисани о начину организације рада, квалитету бриге и заштите деце у вртићу путем писаних информатора које добијају, преко паноа у вртићима и на родитељским састанцима. Ради што успешније адаптације деце на нову средину препоручујемо постепено продужавање времена боравка детета у вртићу, као и активно учешће родитеља у овом процесу кроз посете вртићу и боравак у групи са дететом, уколико је потребно. Програм активности је прилагођен потребама деце и породице током адаптационог периода. Родитељи имају могућност да се посаветују и размене све потребне информације са васпитачима, као и са стручном службом.

Савет родитеља је имао значајну улогу у подстицању и неговању комуникације и сарадње породице и вртића. Савет родитеља је имао активно учешће у раду тимова, путем заједничких састанака на којима су размењиване информације и осмишљавани начини за решавање актуелних проблема и даље унапређивање сарадње.

5. Сарадња са локалном заједницом 2017 / 2018.

Поводом дечје недеље организован је Фестивал дечјег стваралаштва „ГРАДИМО МОСТОВЕ МЕЂУ ГЕНЕРАЦИЈАМА, ЗА РАДОСТ СВАКОГ ДЕТЕТА“. Фестивал је одржан **6.10.2017.** године. у Центру за културу “Влада Дивљан“ у организацији Пријатеља деце Србије, Београда и општинска удружења Пријатеља деце, а под покровитељством града Београда, Министарства за рад запошљавање, борачка и социјална питања, градске Општине Палилула. Предшколску установу Чукарица представљала су деца хорским наступом из вртића „Невен“ уз помоћ и подршку корисника Геронтолошког центра Чукарица.

11.10.2017. године у „Галерији 73“ на Бановом брду, васпитачи Предшколске Установе Чукарица су одржали активност „Обојимо свет“. Активност је имала за циљ да окупи

децу са територије Бановог брда узраста од 3 до 5,5 година која не похађају вртић и позове их на учешће у бесплатном кратком програму који ће се реализовати у вртићу „Невен“.Реализацију активности подржао је Центар за интерактивну педагогију, у склопу пројекта „Вртићи без граница 3“.

27.11.2017. године У Свечаној сали Општине Чукарица, Предшколска Установа Чукарица је у сарадњи са Општином организовала представљање постигнутих резултата у реализацији пројекта „Вртићи без граница 3“.

Овом скупу су присуствовали председник Општине Чукарица, директорка ЦИП-а Милена Михајловић, координаторка пројекта „ВБГЗ“ Александра Вигњевић Калезић, представница УНИЦЕФ-а Лана Госовић, директорка Дома здравља „Др Сима Милошевић“ Драгана Кривокапић, директорка ПУ „Чика Јова Змај“ Лидија Хутовић, члан општинског већа Општине Палилула Милош Стојановић, начелник библиотеке Владан Николић, запослени у ПУ Чукарица, родитељи, други уважени гости и сарадници.

30.11.2017. године директорка Предшколске Установе Чукарица Биљана Гајић, стручна сарадница Невена Стрижак и васпитач, руководица вртића „Горица“ Александра Петровић гостовале су у Јутарњем програму РТС 1. Тема гостовања је била реализација бесплатних програма у оквиру Пројекта „Вртићи без граница 3 **„Подршка унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу,** у ПУ Чукарица који партнерски реализује УНИЦЕФ, Министарство просвете и технолошког развоја и Центар за интерактивну педагогију.

13.12.2017.године ПУ Чукарица је прославила 73 године постојања са темом “Мостови” Учествовало је 332 учесника (216 деце и 116 одраслих) на сцени „СРЦ Пионирски град“ .

18.12.2017. године у Сава Центру одржана је хуманитарна акција „Новогодишња кутија“ за децу из београдских вртића са свих 17 општина града Београда. Новогодишњој представи и додели децјих пакетића присуствовало је и стотину малишана узраста од три до шест година из ПУ Чукарица са својим родитељима и социјалним радницима установе.

21.12.2017. Стручни скуп београдских библиотекара са темом „Општинска библиотека и локална средина (заједнички пројекти и специјализовани библиотечки сервиси), одржао се у Обреновцу, у просторијама библиотеке „Влада Аксентијевић“. На скупу су учествовали представници свих општинских јавних библиотека на територији града Београда, а сарадњу Библиотеке “Лаза Костић” Чукарица и Предшколске установе Чукарица су представили Владан Николић, библиотекар, и Јована Ивков, васпитач.Подршку излагачима је дала и директорка ПУ Чукарица, Биљана Гајић, као и Валентина Живојиновић, Маријана Фијатовић, Ивана Митровић, Невена Стрижак и Драгана Коруга, сарадница из Центра за интерактивну педагогију.

26.12.2017. на иницијативу Кошаркашког клуба „Горица“ и господина Николе Радуновића, је организована спортско – хуманитарна манифестација за децу предшколског узраста из вртића „Горица“ ПУ Чукарица у балону спортског клуба „Монтевидео“ у Сремчици.

13.1.2018. Петар Куртовић из вртића „Рода“ освојио је прво место на градском такмичењу ликовних радова на тему :“ Мој пријатељ – ватрогасац“.

У пројектима ПУ Чукарица, деца и васпитачи из вртића „Жирић“ активно сарађују са бројним иностраним вртићима и школама у оквиру е Твининг заједнице. У 2017. години васпитач ПУ Чукарица Милијана Гајић награђена је за реализацију пројеката:Let`s celebrate spring coming, Hearts & Valentines, International Women`s day –

Mother`s Day, Recycling in kindergarten, We spread out our love all around the world, Giving hope to refugee children бројним домаћим и међународним признањима, а најзначајнија су „Сертификат националног квалитета“ и „Европска ознака квалитета“. Сваки од ових пројеката додатно је награђен са признањем eTwinning Pupil Quality Label за активно учествовање и укључивање деце у реализацији пројеката у 2017. години. Активно учествујући у пројектима и у току ове радне године, деца и васпитачи из вртића „Жирић“ већ су испунили услове за учествовање у конкуренцији за Европску награду квалитета у 2018. години.

19.2.2018. Због повећаног броја деце на листи чекања за упис у Предшколску установу Чукарица, ГО Чукарица је покренула иницијативу за проширењем простора вртића „Машталица“ у Остружници. Извршена је комплетна реконструкција новог простора, постављена ограда и очекује се стављање гумиране подлоге на платоу испред вртића.

1.3.2018. Градска општина Чукарица уз помоћ друштвено одговорног предузећа „Weiss light“, а у сарадњи са Предшколском установом Чукарица омогућила је комплетну замену сијалица лед расветом у вртићу „Жирић“.

12.3.2018. У организацији Канцеларије за младе општине Чукарица, одржана је радионица „Умовање“ у вртићу „Невен“. Радионицу је водио дечји писац Душан Пејчић, а предавање је засновано на Душановој књизи „Песак и звезде- приче за оштрење ума“.

У сарадњи Општине Чукарица и Предшколске Установе Чукарица у периоду март – јун реализоване су бесплатне радионице за децу предшколског узраста у свим нашим вртићима. Радионица „Децо, играјмо!“ настала је из намере да се деца најмлађег узраста кроз активност традиционалне игре у пракси приволе ка бављењу играм.

14.3.2018. Фестивал музичког стваралаштва деце и васпитача „Цврчак“, одржан је петнаести пут у Смедереву. Предшколску Установу Чукарица представљала су деца и васпитачи из вртића „Радосно детињство“, хор запослених и диригенткиња Оливера Томовић.

31.3.2018. Хор деце из вртића „Радосно детињство “ и запослених ПУ Чукарица гостовали су у емисији „Шареница“ РТС 1, и извели композицију „Кад би сви“ уз диригентску подршку Оливере Томовић.

11.4.2018. Предшколска Установа Чукарица је добитница ознаку eTwinning школе која представља признање и вреднује учешће и посвећеност запослених у школама и предшколским установама. Предшколске установе којима је додељена eTwinning ознака за школе, између осталог, имаће већу видљивост на европском нивоу, биће препознате као предводници у области иновативних и креативних педагошких приступа, креативне и безбедне употребе ИКТ-а у настави, сталног стручног усавршавања запослених и моћи ће да прикажу своју eTwinning ознаку у промотивним и информативним материјалима..

12.4.2018.год. Хор предшколаца из вртића „Радосно детињство“ и запослених су учествовали на 17. Пролећном фестивалу здравља који се одржао у Дому војске Србије.

14.4.2018. одржан је 25. јубиларни Дечији маратон. Од укупно 40.000 београдских предшколаца Филип Живковић из дечијег вртића „Горица“ Предшколске Установе Чукарица је био 25. победник Дечијег маратона.

27.4.2018. У вртићу „Машталица“ у Остружници свечано је отворен нови простор за боравак деце. Уз подршку Општине Чукарица простор је адаптиран, а кроз пројекат “Вртићи без граница 3” је опремљен. Званично отварање простора реализовано је у присуству Срђана Коларића, председника Општине Чукарица и Стане Лукић, члана општинског Већа, представника ЦИП-а, а обележено је дружењем васпитача са децом и родитељима.

Дана **10.5.2018.** год о видљивости ПУ Чукарица и упису деце у вртиће за радну 2018-2019. годину писао је дневни лист „Политика“, а репортажу је објавила и РТС у емисији „Београдска хроника“

12.5.2018. г. хор вртића Радосно детињство је учествовао на фестивалу Мали Амадеус који се одржао у кући Ђуре Јакшића у Скадарлији. Под руководством диригента Оливере Томовић, хор је извео песму "Кад би сви људи на свету", а деца вртића "Рода", наступили су са песмом "С'оне стране дуге", под руководством васпитача Драгане Томашевић.

30.05.2018. одржана је хоризонтална размена „Повећање праведности предшколског васпитања и образовања креирањем различитих програма“ у организацији Предшколске установе Чукарица (Београд), Удружења стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије и ЦИП - Центра за интерактивну педагогију организована је. у вртићу „Сањалица“. Сусрету је присуствовало преко 60 васпитача и стручних сарадника предшколских установа у Београду. Хоризонтална размена је је реализована као пројектна активност у оквиру пројекта „Вртићи без граница 3“ - подршка унапређивању друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу.

21.6.2018. године организован је трећи „Паркић као 22. вртић“ на Бановом брду ПУ Чукарица“.

Континирану сарадњу са установама културе на територији општине, ПУ Чукарица је остварила и ове године тако што су предшколци појединих вртића („Ђурђевак“ „Машталица“, „Рода“, „Радосно детињство“...) своје завршне приредбе одржали у прикладним просторима који су уступљени за наступе предшколаца.

27.6.2018. Традиционална акција "Пролеће на Чукарици" завршена је свечаном доделом награда и признања. Акција се одржава по шеснаести пут, под покровитељством Градске општине Чукарица у оквиру акције "За зеленији Београд". У оквиру Предшколске Установе Чукарица за најлепше уређено зеленило око дворишта вртића награђени су: вртић Горица - 1. место, вртић Бубамара - 2. место, вртић Свети Сава - 3. место.

27. 6. 2018. у Предшколској установи Зрењанин реализована је хоризонтална размена између три предшколске установе ПУ „Чукарица“, ПУ „Чика Јова Змај“ и ПУ „Зрењанин“, у оквиру пројекта “Вртићи без граница 3”.

28. 6. 2018. реализована је посета школи за слабовиду и слепу децу „Вељко Рамадановић“ Земуну. Том приликом реализована је едукација, у којој је учествовало 24 наших васпитача.

Током маја и јуна неколико вртића ПУ „Чукарица“ посетило је Iceberg salad centre и Музеј афричке уметности.

2.7.2018. Александар Цвејић, Милијана Гајић и Тијана Боговац, чланови тима пројекта "Играмо се, учимо и растемо заједно" присуствовали су Међусекторском мониторинг састанку у Нишу у организацији Фондације Темпус уз подршку амбасаде Бугарске.

Тијана Боговац, координатор пројекта је говорила у оквиру панел дискусије о добрим странама, као и изазовима приликом спровођења мобилности у оквиру Еразмус + пројекта, као представница пројекта који је изабран као пример добре праксе.

4. 7. 2018. реализован је округли сто “Управљање системом предшколског васпитања и образовања у оквиру пројекта Вртићи без граница 3” у хотелу Парк у Београду. Присуствовала је директорка установе, Биљана Гајић и Стана Лукић члан општинског већа ГО Чукарице

12. 7. 2018. године, ЈКП “Зеленило-Београд”, Београд је доделило захвалнице и награде победницима и учесницима акције „За зеленији Београд“ на завршној свечаности проглашења победника на Малом Калемегдану. У категорији НАЈЛЕПШЕ УРЕЂЕНО ДВОРИШТЕ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ прво место освојио вртић „Горица“ ПУ Чукарица, Општина Чукарица, награду је примила васпитачица Наташа Темов а свечаности су присуствовале Тања Марковић васпитач и Славица Прокић помоћница директора.

13. 7. 2018. реализован је састанак са представницима међународног Music Art Project-a. Састанку су присуствовали директорка Установе, помоћнице директорке, два стручна сарадника и сарадник.

6. Реализација васпитно образовног рада у развојној групи

Рад са децом у развојној групи реализују васпитачи-дефектолози по општим основама предшколског програма са додатним мерама индивидуализације уз израду ИОП-а. који су у складу са развојним могућностима деце. У оквиру развојне групе обухваћена су деца која су по решењу и мишљењу интерресорне комисије укључена у ове групе.

Садржаји, захтеви и активности васпитно - образовног рада са овом децом на предшколском узрасту обухватају следеће области: сензорни и психомоторни развој, развој говора и језика, самопослуживање, старање о себи, безбедност детета и здравствено васпитање, упознавање природне околине и друштвене средине, основе математичко-логичких појмова, основе радног, музичког, ликовног и физичког васпитања.

Задаци, садржаји и захтеви у социјализацији деце са сметњама у развоју остварени су у свим наведеним подручјима васпитно-образовног рада. Основни циљеви су били стварање услова за оптималан и свестран развој деце, јачање очуваних потенцијала и што већа самосталност у свим областима функционисања. Посебни задаци васпитно-образовног рада су:

- развијање очуваних психофизичких способности, ублажавање или отклањање поремећаја, недостатака и неправилности у развоју и његових последица,
- развијање сензорних и психомоторних способности које доприносе богаћењу искуства и бољем опажању,
- развијање хигијенских, радних, културних и других навика и вештина самопослуживања,
- развијање говорних и језичких потенцијала, отклањање и ублажавање поремећаја и неправилности у говору који отежавају комуникацију,
- стицање основних појмова о природи, друштву и околини,
- развијање позитивне слике о самом себи,
- развијање способности, навика и учење оних облика понашања који доприносе успешној социјализацији детета и прилагођавању,
- здравствено и педагошко просвећивање родитеља за разумевање и прихватање детета и њихово оспособљавање за пружање подстицаја и подршке развоју и очувању способности хендикепираног детета,
- учествовање у различитим културно-забавним активностима и манифестацијама Установе.

Доминантан је био индивидуалан рад са децом у односу на израђене Индивидуалне образовне планове (ИОП-е) за свако дете у развојној групи у сарадњи са стручним сарадником и родитељима деце.

Дефектолози су у односу на акциони план вртића реализовали задатак да се деца из развојних група укључују у што већем броју и са већим квалитетнијим степеном укључености у васпитно-образовни рад редовних група. Деца су се укључивала у редовне групе након процене дефектолога, васпитача и родитеља у одговарајућу групу где су се реализовали циљеви планирани ИОП-ом.

Посебан осврт дајемо на спровођење активности на тему традиционалних игара. Деца из развојних група заједно са децом из више различитих васпитних група учествовала су у активностима са ластишем, вуницом, игре са кликерима, школице, музичко-ритмичке игре. Ове активности доприносе поред примарног задатка јачање моторичких вештина, јачање социјалних вештина, буђење осећаја припадности и позитивних опсећања

У области сарадње са породицом реализовани су групни и индивидуални родитељски састанци на коме су дефектолози из развојних група пружали саветодавну подршку родитељима у транзиционој фази преласка деце из развојних група у основно школско образовање као и приликом преласка из развојних група у редовне групе. Одржане су заједничке радионице са предшколском групом. Теме радионица су биле „Новогодишњи ателе“ и „Ускршње шарено јаје“. Позитивна реакција свих родитеља као и заједничка активност деце потврђује да је овакав вид сарадње и више него подстицајан и потребан.

Деца из развојних група и дефектолози су такође била укључени у пројекат који је организовала општина Чукарица – „Спорт за све“.

На иницијативу дефектолога у оквиру вртића формиран је сензо-перцептивни кутак у коме су боравила деца из развојних група уз стручну помоћ дефектолога. У току маја месеца развојна група је иницирала настанак арома врта у оквиру вртића „Сањалица“. Активности које се тичу овог пројекта реализоване су у сарадњи са родитељима, децом и васпитачима вртића.

Развојне групе су наставиле сарадњу са ОШ Милоје Павловић и ПУ „Раковица“ и учествовали на заједничким манифестацијама. Такође је настављена сарадња са специјализованим институцијама: Завод за говорну патологију, Институт за ментално здравље, Сокобањска, Интерресорна комисија.

Са васпитачима су реализовани тематски активности у односу на њихове актуелне потребе у раду у групама у којима су укључена деца са развојним тешкоћама, а које су реализовали дефектолози из развојне групе на следеће теме: „Сензо-перцептивни кутак“, „Рад са родитељима деце са сметњама у развоју“.

01-04.02.2018. одржани су традиционални струковни сусрети дефектолога и специјалних педагога Србије, стручно – научна конференција са међународним учешћем „Дани дефектолога 2018“ на коме су дефектолози представили рад „Значај традиционалних игара у раду са децом са сметњама у развоју“.

7. Реализација програма стручног усавршавања

Програм стручног усавршавања реализован је кроз рад Васпитно–образовног већа и Васпитно образовних актива, реализацијом акредитованих семинара и многобројним хоризонталним разменама унутар установе и изван ње.

И ове године стручно усавршавање је реализовано према моделу установљеном 2014/15 године са циљем да се постигне пропорционална заступљеност васпитача свих вртића без обзира на величину објекта. Овакав приступ применили смо и за планирање

и реализацију стручног усавршавања и ове радне године. Посебна пажња је посвећена хоризонталном стручном усавршавању где су васпитачи имали могућност да размењују своја искуства и тимски планирају примену новостечених сазнања. Ово је редовна и популарна пракса у свим нашим вртићима, о чему сведоче евиденционе листе које се у вртићима воде.

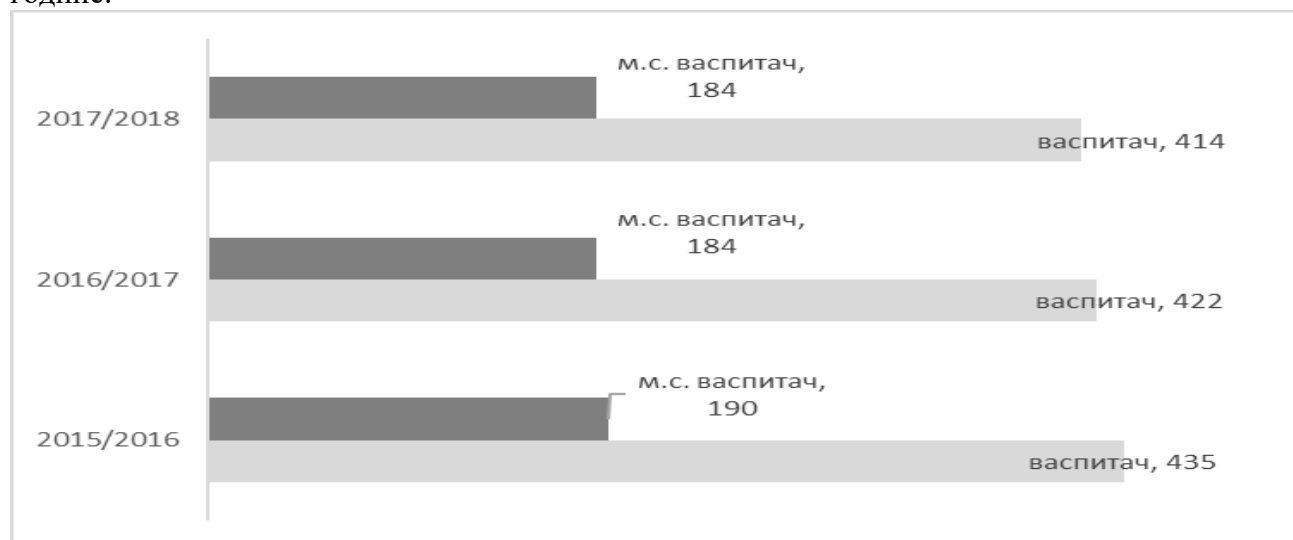
Резиме хоризонтално / вертикално стручно усавршавање 2017/2018.

У току радне 2017/2018.године наша Установа је реализовала:

- 12 семинара,
- 33 тематска актива или састанка

Предшколска установа „Чукарица“ је активно учествовала на укупно 42 стручна скупа, конференција, округлих столова и реализовала 10 презентација, 2 радионице, 2 округла стола и 1 предавање из области васпитно-образовног рада и превентивно здравствене заштите.

Број запослених васпитача и медицинских сестара-васпитача у последње три радне године:

Ради боље презентације података, вртићи су груписани по броју запослених 2017/2018 у следеће групе:

Велики вртићи (укупно васпитача: 291 укупно м.с. – васпитача: 134)

Свети Сава	Веселко
Радосно детињство	Горица
Дечји гај	Бајка
Сунце	Царић
Сањалица	

Средњи вртићи (укупно васпитача: 77 укупно м.с. – васпитача: 40)

Невен	Цврчак
Ђурђевак	Плава птица
Кошута	

Мали вртићи (укупно васпитача: 46 укупно м.с. – васпитача: 10)

Рода	Бубамара
Жирић	Машталица
Плави чуперак	Дечји клуб
Дуга	

Учешће васпитача медицинских сестара-васпитача на семинарима и стручним скуповима у односу на број запослених- упоредни преглед за последње три радне године.

Радна 2017/2018. подразумевала је смањење одобрених финансијских средстава за реализацију стручног усавршавања које се изводи ван града Београда за финансијску 2018. годину. Последње две радне године су године штедње у буџету, те је сразмерно томе и мање средстава опредељено за ову намену.

Уштеда на овим економским позицијама значила је и смањење учешћа на семинарима и стручним скуповима, што ће се генерално одразити на упоредне статистичке показатеље у посматраним периодима.

Васпитачи (Графикон 1.)

Резиме:

Број васпитача учесника у вертикалном стручном усавршавању у односу на број васпитача запослених у вртићу, у посматране три радне године:

- у великим вртићима (70% укупно запослених васпитача), учесници вертикалног стручног усавршавања уступају своје место средњим и малим вртићима, али су заступљени са циљем да учесници вертикалног усавршавања пренесу своја сазнања и искуства хоризонталним усавршавањем на своје колеге,
- у средњим вртићима (20% укупно запослених васпитача), у односу на велике, бележи се годишњи пораст у посматраном периоду, као показатељ дисперзије усавршавања,
- у малим вртићима (10% укупно запослених васпитача), у посматраном периоду учешће је континуирано на истом нивоу, што је значајна промена у односу на претходне године када су ови вртићи бележили низак ниво учешћа у стручном усавршавању.

Медицинске сестре – васпитачи (Графикон 2.)

Резиме:

Учешће м.с. – васпитача на стручним скуповима и семинарима у односу на број запослених исте струке је увек у високом проценту, и то:

- у великим вртићима, постоји континуитет учешћа,
- у средњим вртићима, такође се одржава континуитет у учешћу,
- у малим вртићима, за разлику од претходних година, започето је активно учешће.

Треба имати у виду да само један од малих вртића има у својој организацији облик рада - јасле. Остали немају нити овај облик рада, нити имају запослених м.с. - васпитача, те су често учешће на стручним скуповима и семинарима узеле м.с. на превентивној здравственој заштити.

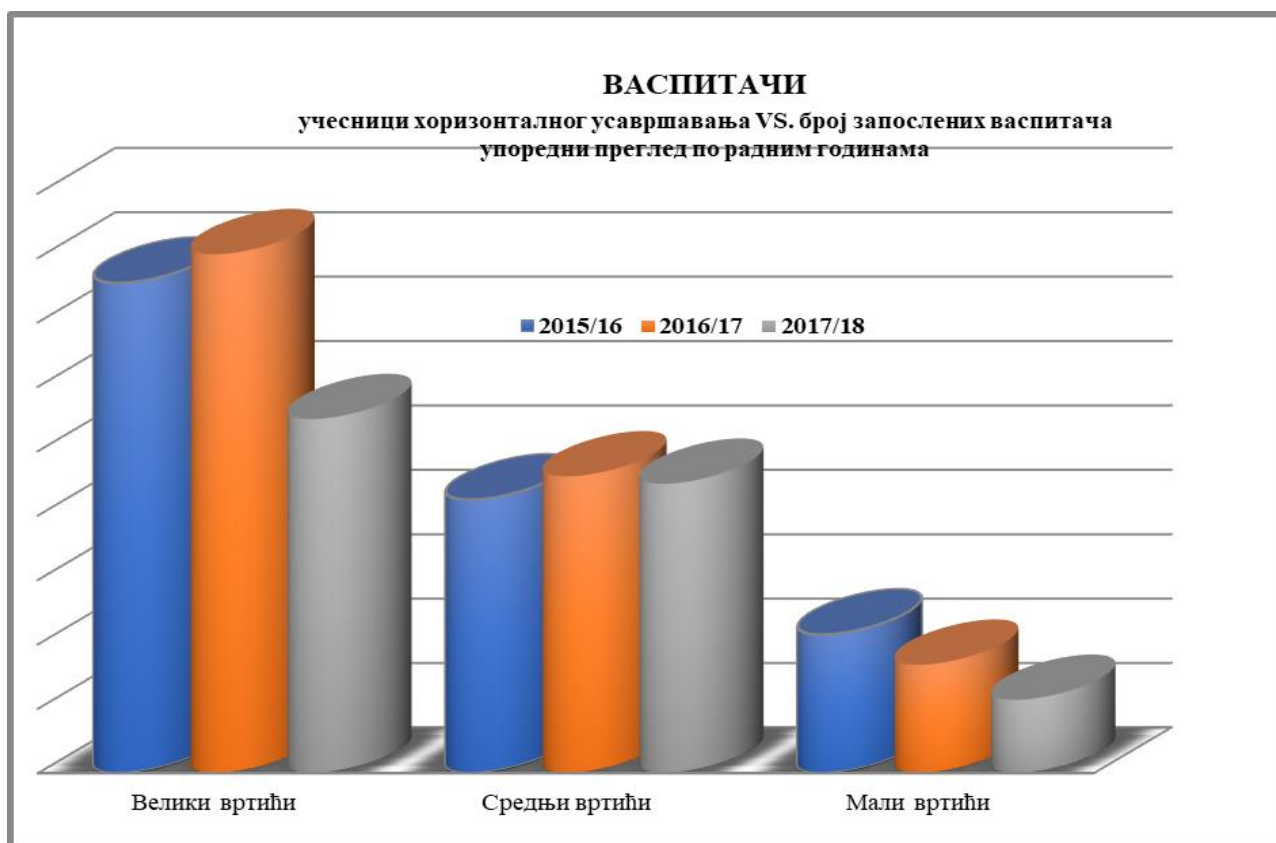
Реализација хоризонталног стручног усавршавања на основу одржаних семинара, стручних скупова и актива у току радне 2017/2018 године

Рестриктивни буџет за 2018. годину значио је да се тежиште са вертикалног стручног усавршавања премешта на хоризонтално, што и јесте смисао постојања и организовања хоризонталног усавршавања.

Теме са семинара, стручних скупова и актива, пренете су преко реализатора на запослене по објектима. Посматрајући хоризонтално усавршавање као један од начина којим стручно усавршавање постаје доступно највећем броју запослених, уочено је да су неки вртићи много активнији од других у овој области.

Број запослених васпитача који учествују у хоризонталном усавршавању расте, посебно код средњих вртића што представља испуњење циља хоризонталног усавршавања.

У малим вртићима, хоризонтално усавршавање медицинских сестара – васпитача углавном није применљиво због изузетно малог броја запослених у овој струци (једна или две), али се одржава. Зато је избор тема усавршавања такав да може да задовољи васпитно образовни рад и у јасленом и у вртићком узрасту изузетно битан код мањих вртића, што се примећује прогресивним порастом њиховог учешћа.

Васпитачи (Графикон 3.)

Медицинске сестре – васпитачи (Графикон 4.)

Реализатори

Реализатори хоризонталног и вертикалног усавршавања у мањим и средњим вртићима одржавају континуитет, са малим изузецима из правила.

Од 21 вртића, није било реализатора у девет, односно, покривеност објеката из којих долазе реализатори на нивоу Установе износи 60%.

Реализатори (Графикон 5.)

Велики и средњи вртићи одржавају континуитет у броју реализатора посматрајући укупан број тема стручног усавршавања у радној години. Мали вртићи, обзиром да су повећали своје учешће у вертикалном и хоризонталном усавршавању, показују и константу у броју реализатора.

Стручна усавршавања реализована у Установи као трогодишњи тренд

Посматрајући учешће на усавршавањима у последње три радне године, може се закључити да је радне 2017/2018 године настављен тренд пада услед рестриктивног буџета за ове сврхе.

Васпитачи у групи малих вртића бележе знатно повећање учешћа у реализацији семинара које надмашује повећање учешћа код великих вртића.

Средњи вртићи након почетног повећања, одржавају свој тренд.

Мали вртићи, пропорционално својој величини, одржавају континуитет учешћа на стручним усавршавањима.

Васпитачи – велики вртићи (Графикон 6.)

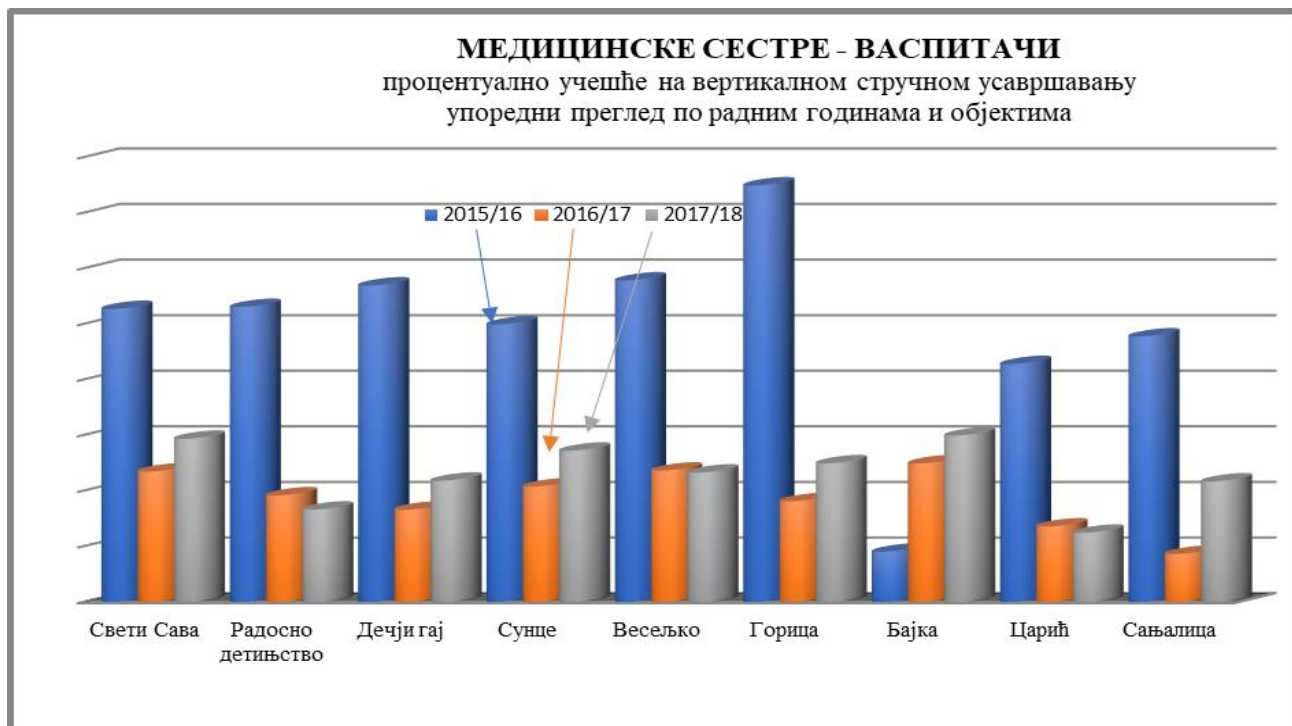

Васпитачи – средњи вртићи (Графикон 7.)

Васпитачи – мали вртићи (Графикон 8.)

Медицинске сестре - васпитачи након успешне радне 2015/2016 године бележе генерални тренд пада у учешћу на семинарима. Разлог оваквог тренда пре свега лежи у смањењу финансијских средстава за ове намене. Али и поред тога, постоји континуитет у усавршавању, нарочито у појединим вртићима где се посебно води рачуна о одржању овог континуитета.

Медицинске сестре - васпитачи – велики вртићи (Графикон 9.)

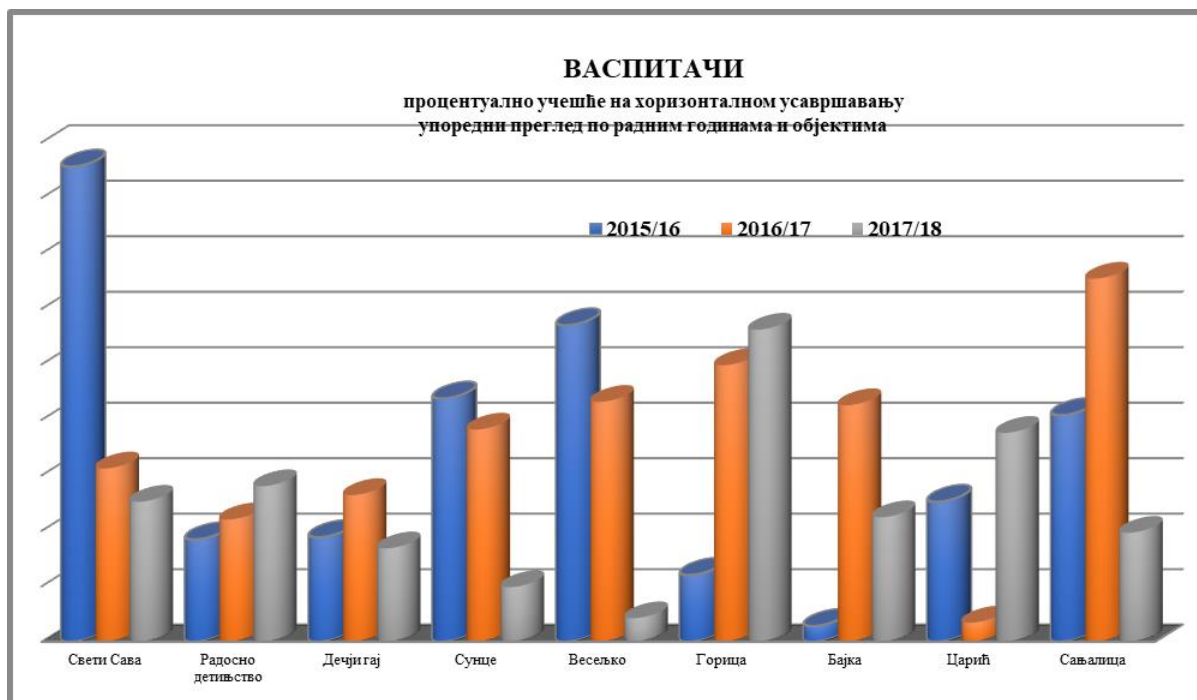
Медицинске сестре - васпитачи – средњи вртићи (Графикон 10.)

Посебно је занимљиво повећано учешће медицинских сестара-васпитача из средњих вртића и вртића „Машталица“ који припада групи малих вртића, у стручном усавршавању. Ова дисперзија стручног усавршавања до најмањих организационих целина говори о доброј организацији и правилном кадрирању учесника.

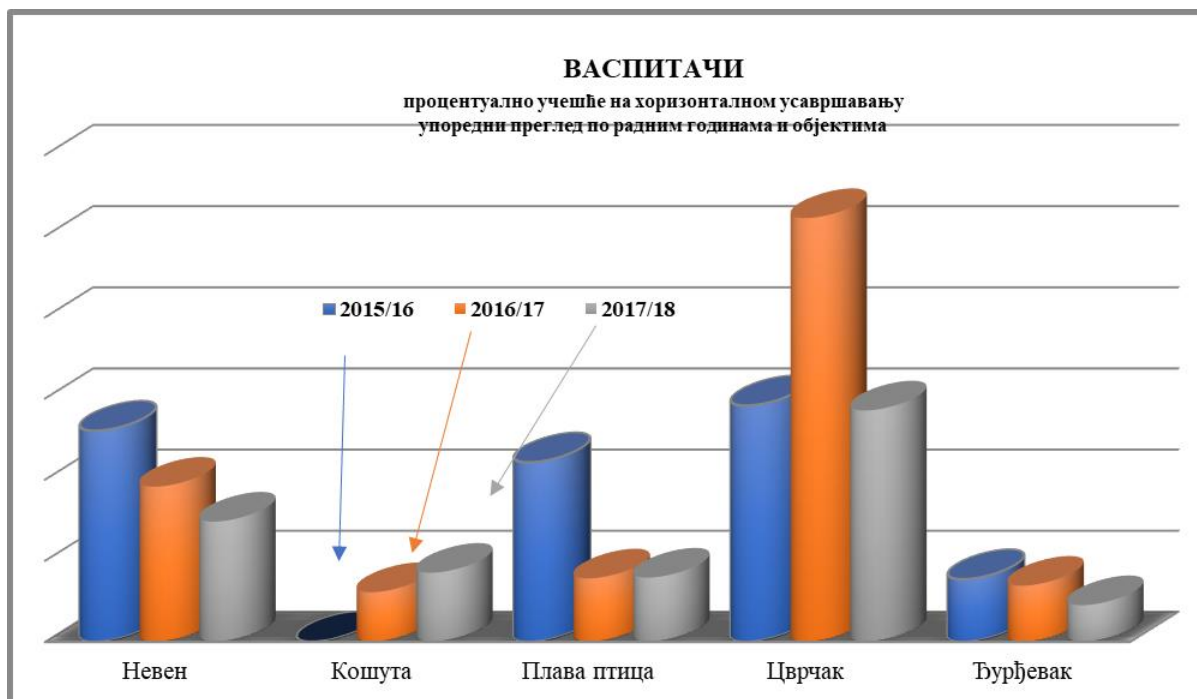
Хоризонтална усавршавања реализована у Установи као трогодишњи тренд

Континуирана едукација, вертикална или хоризонтална, је циљ којем се тежи сваке радне године. Како би хоризонтално усавршавање постигло свој циљ, битно је организовати и испланирати активности, реализаторе и наравно учеснике.

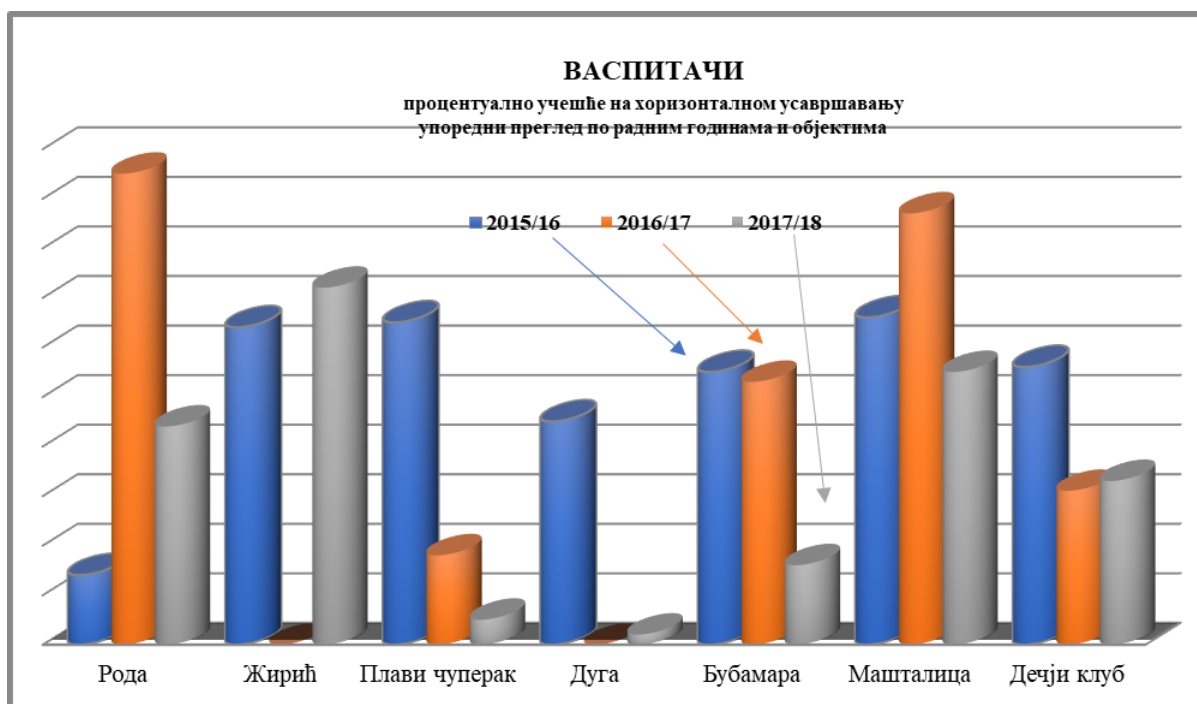
Генерални закључак је да сви вртићи имају развијен систем хоризонталне едукације, али да су неки много напреднији од других, и при томе величина објекта није кључна.

Васпитачи – велики вртићи (Графикон 11.)

Васпитачи – средњи вртићи (Графикон 12.)

Васпитачи – мали вртићи (Графикон 13.)

Медицинске сестре – васпитачи, којих укупно има око 40% у односу на укупан број васпитача, процентуално су успешније организовале хоризонталну едукацију.

Посматрајући појединачно вртиће, одређени број њих се континуирано баве едукацијом, док други имају успоне и падове у посматраним радним годинама. Једини вртић из групе малих вртића - „Машталица“ с пажњом спроводи хоризонталну едукацију не заостајући за већим вртићима од себе.

Медицинске сестре - васпитачи – велики вртићи (Графикон 14.)

Медицинске сестре - васпитачи – средњи вртићи (Графикон 15.)

Реализовани семинари током радне 2017/2018 године у ПУ Чукарица су:

1. Семинар "Више од игре - Драмски метод и технике у раду са децом", реализован је 18. и 19. новембра у вртићу "Плава птица".
2. Семинар "Примена садржаја и активности из екологије и области животне средине у непосредном воспитно-образовном раду", реализован је 25. новембра у вртићу "Радосно детињство".
3. Семинар за медицинске сестре васпитаче, "Родитељи као партнери у воспитно-образовном раду", реализован је 2. и 3. децембра, у вртићу "Царић".
4. Семинар за васпитаче "Социјално неприхваћено дете, подршка и интеграција у вршњачку групу" реализован је 9. децембра у вртићу "Веселко".
5. Семинар "Позитивно васпитање - позитивна дисциплина у вртићу" реализован је 9. и 10. децембра у вртићу "Сањалица".
6. Семинар "Дете у програму и говорним разменама " реализован је 16. децембра у вртићу "Веселко".
7. Семинар "Подршка развоју критичког мишљења на раном узрасту-модул 1" реализован је 23. и 24. децембра, у вртићу "Сањалица".

Поред наведених семинара представници наше установе учествовали су и на обукама и стручном усавршавању које је Установа подржала:

1. Семинар "Ка квалитетним етвининг пројектима у циљу унапређења коришћења информационо комуникационих технологија у раду", који је реализован 10. новембра. у фондацији Темпус, учествовала је Славица Илић.
2. У оквиру пројекта "Успостављање мреже практичара за подршку предшколском васпитању и образовању 22. децембра чланови Мреже, васпитачи Милош Зорица и педагог Славица Илић учествовали су на семинару "Од теоријско вредносних полазишта до реалног програма".
3. У оквиру пројекта „Успостављање мреже практичара за подршку предшколском васпитању и образовању“ чланови Мреже, васпитач Милош Зорица и педагог Славица Илић, 26. и 27. јануара похађали су семинар „Подршка практичарима у вођењу промене у контексту децјег вртића“.
4. Семинар "Пројектни приступ учењу" у оквиру пројекта "Успостављање мреже практичара за подршку предшколском васпитању и образовању" одржан је 28. фебруара.

5. Семинар за стручне сараднике на тему „Јачање капацитета запослених у вртићима и школама у раду са родитељима деце са сметњама у развоју“, реализован је 27. марта. Наша Установа била је домаћин а семинар је организовало Удружење стручних сарадника и сараднике из Србије.

Реализована Васпитно – образовна већа:

1. Васпитно - образовно веће: Реализација васпитно - образовног рада у претходној радној години и План рада за 2017. годину, реализовано је 12. септембра 2017. године у Пионирском граду. Веће су реализовали директор Биљана Гајић и стручни сарадници: Катарина Ђурић, Тијана Боговац, Јелица Гагић, Јасмина Косановић, Ана Хаџић, Невена Стрижак и Славица Илић.

2. Развојни план је представљен запосленима на васпитно-образовном већу 24.11.2017. На већу су излагале директор Биљана Гајић и стручни сарадници Тијана Боговац и Катарина Ђурић.

3. Дана 10. 1. 2018. године представљен и усвојен Анекс акционог плана Установе на Васпитно образовном већу. Веће су реализовале директор Биљана Гајић и стручни сарадник Јелица Гагић.

4. На Васпитно-образовном већу одржаном 02.04.2018. године представљен је Извештај о спољашњем вредновању. Овај извештај на већу изложиле су: директор Биљана Гајић, стручни сарадник Катарина Ђурић, дефектолог Данијела Крстић, васпитачи Сабина Глођовић, Сандра Давидовић, медицинске сестре Јелена Божић, Бојана Огризовић и дијатетичар Јелена Јовановић.

Реализовани активности и састанци тимова на нивоу установе:

1. Активе за почетак радне године у свим вртићима реализовали су стручни сарадници са васпитачима и медицинским сестрама- васпитачима током месеца. Вртићи су након усвајања Плана и програма рада установе за радну 2017/18 годину учествовали у процесу израде акционих планова вртића.

2. Састанак са представницима организације „Дечје срце“ одржан је 19.09.2017. Теме су била: Упознавање са могућностима сарадње и унапређивања модела рада личних пратилаца. Присуствовали су директорка, помоћници, руководиоци и стручни сарадници и сарадник дефектолог.

3. Састанак Тима за заштиту деце одржан је 19. 09. 2017. у вртићу Бајка. Тема: Израда планова акција: - програм превенције и процедура за интервенције. Реализатор састанка била је стручни сарадник Катарина Ђурић.

4. Састанак тима „Вртића без граница 3“ са представницима локалне заједнице, реализован је 20.9.2017.у Београду. Присуствовале су Биљана Гајић, Невена Стрижак, Милица Марковић и Катарина Ђурић из наше установе, а као представник ГО Чукарица присуствовала је Стана Лукић.

5. Састанак тима за инклузију реализован је 11. 10. 2017. у вртићу Сањалица. Тема је: Евалуација рада у 2016/17 и План рада за 2017/18. Овај састанак реализовала је дефектолог Ивона Шујак.

6. Актив за менторе и приправника, под називом „Опште препоруке за увођење приправника у посао“ реализован је у Сањалици, 17. октобра 2017. Реализатор актива је Јелица Гагић, психолог.

7. Састанак Стручног актива за развојно планирање реализован је 19. 10. 2017. у Сањалици. Присуствовали чланови Стручног актива за развојно планирање и чланови тима за самовредновање на нивоу установе.

8. Актив за припремни предшколски програм: „Улога и функција радних листова у

припремном предшколском програму“ реализован је 24. 10. 2017. у вртићу Царић. Реализатор је педагог Славица Илић.

9. Састанак тима “ВБГЗ” је одржан са менторима из Центра за интерактивну педагогију, 25.10.2017. у Управи.

10. Састанак свих учесника семинара „Перцептивне вештине као подршка децијем развоју“ реализован је у вртићу Сањалица, 16. 11. 2017.године.

11. Током новембра месеца одржано је низ састанака и активност у вези креирања новог Развојног плана за период од 2018. год. – 2022. године. Реализоване су радионице у којима су учествовали сви актери живота ПУ Чукарица. Тим за Развојно планирање се бавио анализом петогодишњег извештаја Тима за самовредновање за период од 2012. год. – 2017. год., анализом релевантних докумената и литературе, као и извештајима Тимова на нивоу Установе. Развојни план је представљен запосленима на васпитно-образовном већу 24. 11. 2017.године. На већу су излагале Биљана Гајић, директор Предшколске установе Чукарица, Тијана Боговац педагог и Катарина Ђурић психолог.

12. Актив „Перцептивне вештине као подршка децијем развоју“, одржан је 30.11.17. године, у вртићу "Дечји гај". Реализатори су стручни сарадник Тања Стојков и васпитачи који су похађали истоимени семинар.

13. Организован је скајп састанак са координаторком Универзитета у Гетеборгу, 8.12.2017. на коме су договорене појединости око реализације мобилности пројекта “Играмо се, учимо и растемо заједно”.

14. Актив Тима за самовредновање реализован је 14.12. у 13. часова у вртићу "Бајка". Теме су биле: 1. Евалуација мера добијених на основу процеса самовредновања у областима Подршка деци и породици, Ресурси и Организација рада и руковођење. 2. Упознавање са задацима из области Етос која нам је у фокусу процеса у наредном периоду. Реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегдјић - логопед и Јасмина Косановић - педагог.

15. Актив васпитача припремног предшколског програма на тему "Игра ми је све или не - улога и место игре у васпитно-образовном процесу", одржан је 15.12.2017. у вртићу "Царић". Реализатори:су били васпитач Јелена Стојшић Раосављевић и Славица Илић педагог.

16. Састанак Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања одржан је 21.12.2017. године у вртићу "Бајка". Тема састанка била је размена искуства у изради развојног плана и извештај о првој фази акционих истраживања. Реализатори су чланови тима на нивоу вртића, Катарина Ђурић психолог и Миљана Пријић психолог

17. Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе 27.12.2017. године израдио је Анекс акционог плана Установе.

18. Дана 28.12. 2017. године Светлана Лакушић, социјални радник, одржала је актив под називом "Игра, играчка, игрица" у вртићу "Бајка".

19. Састанак тима мобилности пројекта „Играјмо се, учимо и растимо заједно“ реализован је 31.1.2018. у вртићу „Царић”.

20. Радионица за стручне сараднике и руководиоце на тему “Примена метода и техника неформалног образовања у свакодневном раду“ одржана је у вртићу Царић 31. 1. 2018. године. Радионицу је реализовала педагог – стручни сарадник Славица Илић.

21. У оквиру Актива за васпитаче припремног предшколског програма, 7. 2. 2018. у вртићу „Царић“ реализоване су две презентације. Славица Илић, педагог реализовала је предавање на тему «Могућности Е твининг портала, за повезивање, сарадњу и професионални развој» а васпитач Милијана Гајић из вртића „Жирић“, презентацију примера добре праксе на тему „Интеграција е Твининг пројекта у вртићу, примена Web 2.0 алата и примери пројекта са додељеном Националном ознаком квалитета“.

22. Актив ментора и приправника на тему “Сагледавање различитих аспеката реализоване активности-померање перцепције у васпитно-образовном раду“, реализован је 21. 2. 2018. година у вртићу Дечјем гају. Реализатори актива су стручни сарадници Јелица Гагић и Тања Стојков.

23. Актив Тима за самовредновање на тему “Упитници у области етос и дрво живота за етос” реализован је 28.2.2018. године. Реализатори су били: педагог Татјана Стојков, психолог Дејан Виденовић, логопед Јасмина Туфегџић и педагог Јасмина Косановић.

24. У вртићу Веселко, 2. 3. 2018. године одржана је фокус група у оквиру пројекта „Родна освешћеност, превенција насиља и дискриминације у школама и вртићима“, који су покренули УНИЦЕФ, МПНТР у партнерству са ЦИП-ом. Једна од активности у оквиру тог пројекта је развијање програма превенције агресивног понашања и дискриминације у вртићима.

25. Тим за Међународну сарадњу Еразмус +пројекта „Играјмо се, учимо и растимо заједно“, кренуо је са фазом мобилности. У периоду од 11-17. марта 2018. године присуствовао је курсу на Универзитету у Гетеборгу на тему „Игра и учење у на циљ усмереној пракси“.

26. Актив тима за самовредновање “Мозаик квиз- докази за индикаторе” реализован је 21.3.2018. Реализатори су били: педагог Татјана Стојков, психолог Дејан Виденовић, логопед Јасмина Туфегџић и педагог Јасмина Косановић.

27. Састанак Тима за заштиту деце, реализована је 22.3.2018. у вртићу Сањалица. Тема “Врећа пуна брига”. Састанак је реализовала стручни сарадник-психолог Катарина Ђурић.

28. Радионица Тима за заштиту деце у вртићу Веселко, реализована је 26. 3. 2018. Састанак је реализовала стручни сарадник-психолог Катарина Ђурић.

29. Актив васпитача са темом ”Креативни покрет и плес” реализован је 29.3.2018. Реализатори су стручни сарадници Тијана Боговац, Јелица Гагић и учесници семинара.

30. Хоризонтална размена са семинара „Социјално неприхваћено дете“ реализована је 4.4.2018. у вртићу Веселко. Реализатор психолог Катарина Ђурић и учесници семинара.

31. Актив Тима за самовредновање са темом „Река напретка за област Етос“ реализован је 18.4. у вртићу Царић. Реализатори су били: педагог Татјана Стојков, психолог Дејан Виденовић, логопед Јасмина Туфегџић.

32. Дана 24.4.2018. одржан је супервизијски састанак учесника семинара “Примена садржаја и активности из екологије у непосредном васпитно-образовном раду са децом”, у вртићу “Сањалица”. Реализатор Миљана Пријић и учесници семинара.

33. Дана 25.4.2018. одржан је Актив припремних предшколских група на тему: „Сарадња са породицом” у вртићу Царић. Реализатор је био психолог Дејан Виденовић.

34. Дана 26.4.2018. у вртићу Сањалица, одржан је актив Тима за заштиту деце „Подршка детету у развоју на темељу грађења односа” намењен медицинским сестрама васпитачима. Састанак је реализовала стручни сарадник-психолог Катарина Ђурић.

35. Актив медицинских сестара васпитача и васпитача са темом „Приказ пројекта Играмо се, учимо и растемо заједно” реализован је 10.5. 2018. године у вртићу „Сањалица”. Реализатори су били васпитачи Маријана Бранковић, Милијана Гајић, Милош Зорица, Александар Цвејић и педагози Тијана Боговац и Славица Илић.

36. Дана 16.5.2018. Актив васпитача и медицинских сестара на тему: „Сензорно

перцептивне активности у циљу хармонизације развоја деце" одржан је у вртићу Дечији гај. Реализатори су били педагог Татјана Стојков и васпитачи и медицинске сестре вртића Дечији гај.

37. Актив васпитача са темом „Игре у природи, игре са ризицима“, реализован је у вртићу Жирић 17.5. 2018. године. Реализатори су били васпитачи вртића Жирић и педагог Тијана Боговац.

38. 21.5.2018. године реализован је Актив Тима за самовредновање: „Сатни механизам - Самовредновање - Етос" у вртићу Царић. Реализатори су били: педагог Татјана Стојков, психолог Дејан Виденовић, логопед Јасмина Туфегџић.

39. Актив ментора и приправника на тему „Из праксе у праксу“ одржан је 22. 05. 2018. године у вртићу Бајка. Реализатори актива били су: Стефани Варат васпитач, Драгана Радосављевић медицинска-сестра васпитач из вртића Кошута и психолог Јелица Гајић.

40. Дана 24.5.2018. године одржан је Актив васпитача припремних предшколских група на тему: „Евалуација рада у припремном предшколском програму“, у вртићу Царић. Реализатори су били педагог Славица Илић и психолог Дејан Виденовић.

41. Радионица за васпитаче са темом „Слика о детету, слика наше праксе" реализована је 29.5.2018. године у вртићу Плава птица. Реализатори су Тијана Боговац, Јасмина Косановић, педагози, Миљана Пријић, психолог и Ана Хаџић, логопед.

42. Стручни сарадници су крајем месеца маја и током јуна 2018.године реализовали Активе васпитача и медицинских сестара на тему: „Евалуација васпитно-образовног рада, предлог кључних активности за унапређивање квалитета рада, предлози за стручно усавршавање за наредну годину“.

43. Дана 11.6.2018. године реализован је Актив Тима за самовредновање: „Предузете мере унапређења - кораци ка квалитету" у вртићу Царић. Реализатори су: педагог Татјана Стојков, психолог Дејан Виденовић и логопед Јасмина Туфегџић.

44. Дана 26.6.2018.одржан је састанак Тима за заштиту деце. Евалуација рада у 2017/18 и нацрт акционог плана за 2018/19 . у вртићу Бајка. Састанак је реализовала стручни сарадник-психолог Катарина Ђурић.

Стручни скупови и конференције и други видови стручног усавршавања ван установе

1. Конференција у организацији УНИЦЕФА, под називом „Најзначајније улагање у будућност нације-период најранијег детињства“ је реализована 28. 9. 2017. у Београду. Конференцији је присуствовала директорка наше установе Биљана Гајић, као учесник округлог стола: „Иновације у раном учењу и образовању – представљање међународне праксе у диверсификацији предшколског васпитања и образовања и примери добре праксе из Србије“. Конференцији су присуствовали и стручни сарадници и васпитач из наше установе.

2. Научни скуп „ВАСПИТАЊЕ ДАНАС“ у организацији Одељења за педагогију и андрагогију Филозофског факултета Универзитета у Београду и Педагошког друштва Србије, реализовани су 29. и 30. септембра 2017. год. у Београду. Присуствовали су педагози наше установе.

3. Округли сто, под називом „Изазови инклузије у ПВО - праведност, обухват, подршка“ који је реализован у оквиру пројекта ВБГЗ, одржан је 29.9.2017. у Београду. Учествовале у Катарина Ђурић, Невена Стрижак и Милица Марковић. Присуствовао је и васпитач из наше установе.

4. Конференција, под називом „Интервенције у раном детињству: у сусрет

испуњавању циљева одрживог развоја новог миленијума“ на Фасперу, реализована је 6, 7. и 8. октобра 2017. Присуствовали су стручни сарадници, сарадници и васпитач из наше установе, као гости захваљујући сарадњи оствареној са Фаспером, чији студенти и проф. Снежана Илић, реализују праксу у нашој установи.

5. Стручни сусрети сестара медицинских сестара предшколских установа реализовани су од 12 - 15. октобра 2017. у Кладову. Из наше установе представљен је рада сестара из вртића Горица, под називом „Игре у функцији развоја визуелне перцепције код деце јасленог узраста“. Рад су излагале медицинска сестра васпитача Наташа Мачинковић и логопед Ана Хаџић. Радионицу за учеснике под називом „Комуникација са родитељима – изазови и превазилажења 2” реализовала је Катарина Ђурић, психолог.

6. У оквиру пројекта ‘‘ВБГЗ’’, 16.10.2017. је реализована хоризонтална размена у предшколској установи Зрењанин, у вези реализације кратких програма.

7. У оквиру пројекта „Подршка професионалном развоју предшколских педагога“ из наше установе учествовала је педагог Славица Илић на обуци „Методе и технике неформалног учења“ у Болоњи од 28. 10. до 5. 11. 2017.

8. Стручни сусрети стручних сарадника предшколских установа реализовани су од 02.-05.11.2017, на Златибору, са темом: „Активни учесник у грађењу културе вртића као заједнице која учи“. Из наше установе представљени су следећи радови: „Изазов промене – грађење квалитета односа у реалном контексту васпитно - образовне праксе као основ за покретање промена“ рад је излагала Катарина Ђурић, психолог Биљана Гајић, директор Милица Павловић, васпитач Ана Маодуш.мед.сестра- васпитач и Катарина Меселџија, васпитач. Радионицу за учеснике под називом „Слика детета - слика наше праксе (концепт слике о детету као основ рефлексивне праксе)“, реализовала је Тијана Боговац, педагог. На округлом столу са темом: „Кућне посете као изазов и промена праксе стручног сарадника и сарадника ка породици и заједници која учи” реализовале су психолози Невена Стрижак, Катарина Ђурић и социјални радник Милица Марковић.

9. Предавање „Стручни сарадник активан учесник у грађењу културе вртића као заједнице која учи“ професорке, деканице Учитељског факултета, Свеучилишта у Риједи, Лидије Вујичић, одржано је 16. 11. 2017. године у вртићу "Сањалица", у организацији Удружења стручних сарадника ПУ Србије.

10. Тим који реализује пројекат ‘‘ВБГЗ’’ био је у студијској посети Лозници и Крупњу у периоду од 17.11.-19.11.2017. године. Том приликом тим је учествовао у тродневном тренингу са циљем унапређивања компетенција васпитача и стручних сарадника за планирање и реализацију квалитетних диверсификованих програма.

11. Од 07.12.-10.12. одржана је Стручна конференција за васпитаче под називом "Истраживачки приступ васпитној пракси" на Тари. Наша Установа се представила са два рада : 1. " Улога и место игре у васпитно-образовном процесу- игра ми је све или не“, васпитача Јелене Стојшић Раосављев, из вртића "Царић". 2. "Подршка детету и породици путем кућних посета васпитача", реализатор Александра Петровић, руководилац вртића "Горица".

12. Под покровитељством УНИЦЕФ-а у Крагујевцу је одржана обука “ Ране интервенције засноване на рутинама у детињству” у периоду од 13-16.12.2017, Обуци је присуствовао један члан наше Установе, логопед Ана Хаџић.

13. Поводом обележавања 125 година од оснивања Катедре за педагогију, 14.12.2017. године одржана је свечана седница на Филозофском факултету у Београду. Седници су присуствовала два стручна сарадника.

14. Дана 18.12. под покровитељством Уницефа реализован је стручни скуп под

називом "Анализа стања и услуга за одојчад и малу децу са сметњама у развоју у Србији". Скупу су присуствовала 4 стручна сарадника.

15. На 11. манифестацији „Дани предшколаца Врачара“ 29. 1. 2018. године присуствовали су васпитачи и четири стручна сарадника из Установе.

16. Током јануара започета обука стручњака у оквиру Еразмус пројекта „РА+инклузија особа са аутизмом у Европи“ у који су укључени дефектолози Ана Драгојевић, Данијела Крстић, Ивона Шујак и педагог Славица Илић.

17. На стручним сусретима дефектолога у периоду од 1.2 - 4.2.2018. „Дани дефектолога 2018.“ дефектолози из ПУ „Чукарица“ Ана Драгојевић и Данијела Крстић представили су рад са темом „Значај традиционалних игара у раду са децом са сметњама у развоју/инвалидитету“

18. Обука „Бибот робот-дидактичко средство новог доба“ обука се одржала 5.2.2018., учествовала су 4 васпитача из Чукарица.

19. Радионица „Закорачите у дигитални свет учења“ одржана је 23.2.2018. у склопу пројекта Вртићи без граница3.

20. На ФАСПЕР-у 24.2.2018. одржан је први састанак поводом онлајн обуке о аутизму која ће трајати до марта.

21. У хотелу „Метропол“ 27.2.2018. одржана је Друга ЕПАЛЕ конференција „Функционално образовање одраслих и развојне путање“.

22. Друга конференција предшколских радника одржана је 2. 3. 2018. на Златибору. Из наше установе присуствовали су директор Биљана Гајић, помоћник директора Славица Прокић и још шест васпитача. Олгица Субашић сарадник за превентивно здравствену заштиту, одржала је предавање у оквиру сесије „Интегрисани систем друштвене подршке деци и породици на нивоу локалне заједнице“.

23. 15. и 16. 03. 2018. одржана је радионица „Израда плана за једно дете и породицу“ аутора Нирване Пиштољевић под окриљем Уницефа, присуствовале психолог Миљана Пријић и Ивона Шујак дефектолог.

24. Обука "Васпитачи као носиоци квалитетног образовања за свако дете", одржала се 19. и 20. марта 2018. године у Београду у просторијама ПУ "Звездара" у објекту "Звездани гај", у оквиру пројекта: „Успостављање мреже практичара за подршку предшколском васпитању и образовању“. Обуци су присуствовали директорка Биљана Гајић и два стручна сарадника Катарина Ђурић и Славица Илић.

25. У Старом двору 20. марта одржана је трибина о вршњачком насиљу. Било је присутно четири васпитача из наше Установе, Александра Петровић, Милена Николић, Верица Дмитривић и Гордана Здравковић.

26. Секција Предшколских педагога одржала је састанак 28. 3. у ДКЦ.

27. У периоду од 12.4.-15.4.2018. у организацији Савеза удружења васпитача Србије организована је стручна Конференција за васпитаче под називом "Уметност - извор грађења односа у процесу васпитно - образовног рада" у Врњачкој Бањи. Васпитачи Милена Радивојевић Зорица и Милош Зорица представили су ПУ Чукарица излагањем на тему: "Фото- књиге-извор грађења значења и односа у децјем вртићу".

28. Обука „Ране интервенције“ у организацији Уницеф-а одржана је од 19. до 21. 4. У обуци учествовала дефектолог Ивона Шујак и васпитач Маријана Фијатовић.

29. Дана 20.4.2018. одржан је округли сто „Аналитички приступи у служби развоја предшколског васпитања и образовања“ у организацији Уницеф-а. Присуствовала је педагог Славица Илић.

30. Дана 24.4.2018. у оквиру „ВБГЗ“ организована је хоризонтална размена учесника у пројекту у Чачку.

31. Стручни сусрети медицинских сестара у области превентивно здравствене

заштите одржани су од 10.5. до 12.5. 2018. године. Предшколска установа Чукарица представила се са два рада: 1) „Реч беше у човека“ аутора Олгице Субашић, Јелене Перашевић, Живославе Живановић - сарадника на пословима ПЗЗ и Невене Стрижак, психолошкиње. 2) Други рад „Значај мултидисциплинарног приступа и интересорске сарадње реализацији програма ПЗЗ“ , представиле су Милица Павловић, васпитач и Ивана Вујовић - сарадник на пословима ПЗЗ.

32. Дана 19.5.2018. одржан је симпозијум логопеда, сурдоаудиолога и Фонијатра Србије са темом “ Поремећаји гласа, говора и слуха у детињству”присуствовали су логопеди Установе.

33. Дана 22.5.2018. године у Дечјем културном центру Београд одржан је Округли сто на тему: “Примена нових метода учења“ у оквиру пројекта „Подршка професионалном развоју предшколских педагога“. На скупу је учествовала Славица Илић, педагог.

34. На XV истраживачким данима васпитача Београда који су одржани на Учитељском факултету у Београду, од 25-27.5.2018. године, приказана су два рада из наше Установе. Васпитачица Александра Петровић и психолошкиња Невена Стрижак представиле су рад „Подршка детету и породици путем кућних посета“.Чланови пројектног тима, васпитачи Маријана Бранковић и Милош Зорица, приказали су своја знања и искуства која су стекли током курса и посете вртићима и Шведској у оквиру Erasmus+ пројекта мобилности „Play learn and grow together“.

35. Дана 30.5.2018 у вртићу “Сањалица” одржана је хоризонтална размена на тему “ Повећања праведности предшколског васпитања и образовања креирањем различитих програма”

36. У организацији Друштва психолога Србије реализован је 66. Конгрес психолога од 30.5. до 2.6. на Златибору под називом „Футуризам у психологији - психологија у зони будућег развоја”. Нашу установу је представио психолог Дејан Виденовић ауторским радом: „Како родитељи и васпитачи описују децу”.

37. Стручни скуп запослених у предшколским установама „Правци промена ка квалитетној пракси“ у организацији ПУ „Моје детињство“ Чачак и Удружења предшколских установа „Чика Јова Змај“ из Чајетине, одржан је 2.6.2018. године и присуствовало је шест васпитача.

38. 2.6.2018. године на ФАСПЕР-у одржан је састанак поводом евалуације онлајн ИПА+ обуке о аутизму која је трајала у периоду од 24. 2. 2018. до 2.6. 2018. године и доделе сертификата. Обуку су успешно завршили дефектолози: Ана Драгојевић, Данијела Крстић, Ивона Шујак и педагог Славица Илић.

39. Дана 2.6.2018. године на ФАСПЕР-у одржан је састанак поводом евалуације онлајн ИПА+ обуке о аутизму која је трајала у периоду од 24. 2. 2018. до 2.6. 2018. године и доделе сертификата. Обуку су успешно завршили дефектолози: Ана Драгојевић, Данијела Крстић, Ивона Шујак и педагог Славица Илић.

40. 8. и 9. 6. 2018. године васпитачи и стручни сарадници учествовали су на конференцији: »Нове технологије у образовању 2018“ у Белекспоцентру у Београду.

41. Дана 15. и 16. 6. 2018. године чланови Тима за међународну сарадњу учествовали су на Светском кампу Европа 2018, у Сава центру.

Друга стручна размена у предшколској установи Чукарица “Дан за размену идеја” реализована је 28. 10. 2017. у вртићу Сањалица, са циљем хоризонталног усавршавања. На скупу су презентовани стручни радови који су приказани на различитим стручним скуповима у претходној радној години и представљена су дидактичких средстава, чији су аутори запослени Предшколске установе Чукарица.

8. Реализација плана рада Стручног актива за развојно планирање током 2017/18. године

Нови Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе именован је 11. 9. 2017. године и чине га представници локалне заједнице, родитеља, медицинских сестара, васпитача и стручних сарадника у следећем саставу:

1. Славица Илић, педагог, председник стручног актива
2. Јелица Гагић, психолог
3. Тијана Боговац, педагог
4. Катарина Ђурић, психолог
5. Миљана Пријић, психолог
6. Ана Хацић, логопед
7. Маријана Бранковић, васпитач
8. Ивона Шујак, дефектолог;
9. Јасмина Косановић, педагог;
10. Кристина Весић, медицинска сестра-васпитач;
11. Милица Марковић, социјални радник;
12. Олгица Субашић, сарадник за унапређивање превентивно здравствене заштите
13. Биљана Гајић, директор
14. Марина Петровић, представник локалне заједнице
15. Славица Ивковић, представник Савета родитеља.

Реализација развојног плана за период 2012/2017 годину је завршена крајем 2017.године. Након тога урађена је евалуација развојних циљева и задатака, која је била основа за креирање новог Развојног плана. Развојни план је грађен кроз процес преиспитивања праксе укључивањем свих актера, ослањајући се на резултате самовредновања, евалуацију предходног развојног плана, реализовањем радионица о снагама и пољима за развој квалитетне праксе и коришћењем савремене литературе и истраживања, као и сазнања на основу учешћа Установе у актуелним пројектима. Теоријска оријентација на којој је грађен Развојни план је социо-културна теорија детињства, учења и развоја. Полазиште за грађење документа је етичка парадигма/парадигма људских и дечјих права. Ослонац у креирању Развојног плана су Правилник о општим основама предшколског програма као и нове програмске тенденције. Кроз све поменуте приступе фокусиране су снаге и поља за развој на основу којих је креиран Развојни план Установе. Изради Развојног плана приступили смо тако да подаци буду из разноврсних извора, свеобухватни и актуелни, како би нам слика стања и могућег развоја била јасна и сврсисходна. Због величине наше Установе, приоритетни циљеви и задаци у Развојном, односно Акционом плану, планирани су на нивоу Установе, а специфичности свих вртића развијали смо кроз Акционе планове вртића. Из тог разлога у свим вртићима наше установе у септембру су формиран Стручни активи за развојно планирање, у саставу: руководилац вртића (председник Актива), вође свих тимова који су формиран у вртићу, представник родитеља вртића и представник локалне заједнице.

Акциони план Установе израђен је током летњих месеци на основу резултата процеса самовредновања, евалуације реализација Акционог плана вртића и предлога

активности за унапређивање квалитета рада Установе, а у складу са приоритетним циљевима и задацима из Развојног плана. Акциони планови вртића израђени су током септембра на основу резултата процеса самовредновања вртића, евалуације реализације Акционог плана вртића за претходни период и предлога активности за унапређивање квалитета рада, а у складу са приоритетним циљевима и задацима из Развојног плана Установе.

Састанци Стручног актива за развојно планирање на нивоу вртића реализовани су током године у складу са потребама реализације и евалуације активности из Развојног плана Установе, односно Акционог плана најмање једном месечно. Једном месечно рађена је евалуација реализације Акционих планова на нивоу вртића, а потом на Педагошком колегијуму евалуација рада свих вртића на нивоу Установе.

Приоритети Стручног актива за развојно планирање у 2017/2018. години су били:

- Евалуација реализације Развојног плана,
- Реструктуирање Стручног актива за развојно планирање у Установи,
- Израда новог Развојног плана Установе,
- Израда мера за унапређивање квалитета рада Установе након спољашњег вредновања квалитета рада Установе,
- Подршка Стручним активима вртића у реализацији планираних активности из Акционог плана.

Реализација акционог плана Стручног актива за развојно планирање за 2017/2018. годину

Време реализације	Активности/ теме	Начин реализације	Носиоци активности
Септембар 2017.	Састанак Актива за развојно планирање Установе са циљем усвајања и договора за извештавање о Евалуацији реализованих активности Акционог плана Установе и Предлога плана активности Акционог плана Установе	Састанак Актива за развојно планирање Установе, Седница Педагошког колегијума	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе, чланови Педагошког колегијума

Септембар 2017.	Упознавање са Евалуацијом реализованих активности Акционог плана Установе и Предлога плана Активности акционог плана Установе	Извештавање на васпитно образовном већу, Савету родитеља и Управном одбору	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе
Септембар 2017.	Договор о начину рада Стручног актива за развојно планирање	Радни састанак Стручног актива, Седница Педагошког колегијума	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе
Септембар 2017.	Договор о начину рада Стручног актива на нивоу вртића и њихово формирање	Радни Стручног састанак актива	Чланови Стручног актива
Септембар 2017.	Упознавање родитеља о улози и начину рада Стручног актива на нивоу вртића	Родитељски састанак у вртићима	Председник и чланови Стручног актива за развојно планирање на нивоу вртића
Септембар 2017.	Израда акционог плана вртића и начина праћења реализације планова	Састанак Стручног актива вртића, родитељски састанци на нивоу вртића	Председник и чланови Стручног актива вртића, васпитачи, родитељи, представници локалне заједнице
Октобар 2017.	Реструктурирање Стручног актива за развојно планирање	Састанак Управног одбора	Директор, Управни одбор

Октобар 2017.	Састанак актива за развојно планирање са тимом за самовредновање Установе у циљу праћења и евалуације примене мера унапређивања квалитета рада и реализације активности предвиђених акционом плану Установе	Састанак стручног актива за развојно планирање и Тима за самовредновање	Чланови Стручног актива и Тима за самовредновање
Током целе године једном месечно	Координирање радом Стручног актива на нивоу вртића	Радни састанци Стручног актива вртића, Педагошки колегијум	Председник Стручног актива и чланови стручног активи на нивоу вртића
Октобар 2017.	Израда анекса развојног плана - Акциони планови вртића	Радни састанци Стручног актива вртића	Председник и чланови Стручног актива вртића
Октобар 2017.	Упознавање родитеља са Акционим планом вртића	Родитељски састанак у вртићима	Председник Стручног актива вртића
Током целе године једном месечно	Праћење реализације Акционог плана вртића	Коришћење инструмента за праћење реализације планова	Стручни актив за развојно планирање на нивоу вртића

Током целе године једном месечно	Праћење реализације акционог плана – области програми, во рад, дечји развој и напредовање, подршка деци и породици, етос, ресурси, организација рада и руковођење	Радни састанци Стручног актива вртића, Педагошки колегијум	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе, чланови Педагошког колегијума
октобар-новембар 2017.	Израда Развојног плана	Радни састанци Стручног актива Установе, вртића, Педагошки колегијум	Председник и чланови Стручног актива Установе, вртића, васпитачи, родитељи, представници локалне заједнице
Јануар 2018.	Спољашње вредновање квалитета рада Установе	Састанци са спољашњим евалуаторима	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе, чланови Педагошког колегијума
Јануар 2018.	Израда анекса развојног плана - Акциони план Установе	Радни састанци Стручног актива вртића, Педагошки колегијум	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе
Фебруар 2018.	Израда анекса развојног плана - Акциони планови вртића	Радни састанци Стручног актива вртића, Педагошки колегијум	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе, Педагошки колегијум
Март 2018.	Разматрање извештаја о спољашњем вредновању	Радни састанци Стручног актива установе, вртића, Педагошки колегијум, Васпитно - образовно веће	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе, Педагошки колегијум, Васпитно - образовно веће

Април 2018.	Израда мера за унапређивање квалитета рада Установе	Радни састанци Стручног актива установе, вртића, Педагошки колегијум	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе, Педагошки колегијум
Април 2018.	Упознавање свих запослених са мерама за унапређивање квалитета рада Установе	Радни састанци Стручног актива установе, вртића, Педагошки колегијум, Васпитно - образовно веће	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе, Педагошки колегијум, Васпитно - образовно веће
Април 2018.	Израда мера за унапређивање квалитета рада вртића	Радни састанци Стручног актива установе и вртића	Стручни активи за развојно планирање на нивоу вртића и Установе
Јун 2018.	Евалуација и израда Извештаја о реализацији Акционог плана	Радни састанци актива вртића	Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе и на нивоу вртића, Педагошки колегијум
Јун 2018.	Израда предлога активности за израду Акционог плана за 2018/2019.	Радни састанци актива вртића	Председник и чланови Стручног актива вртића
Јун - Август	Разматрање предлога активности за израду Акционог плана за 2018/2019.	Радни састанци актива вртића	Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе и на нивоу вртића
Јун - Август	Израда Акционог плана за 2018/2019.	Радни састанци актива вртића	Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе и на нивоу вртића

Начини праћења реализације програма и носиоци:

- Вођење записника на свим састанцима - избрани записничар
- Састављање извештаја о реализацији Акционих планова вртића – Председник Стручног актива вртића
- Састављање извештаја о реализацији Акционог плана - Стручни актив за развојно планирање на нивоу Установе, сви чланови Педагошког колегијума и Стручни актив за развојно планирање на нивоу вртића

Послови координирања Стручним активом за развојно планирање на нивоу вртића:

1. Иницирање и координирање евалуацијом реализације постављених задатака и активности
2. Обједињавање извештаја вође тимова за појединачне задатке
3. Презентација досадашњих резултата на активу васпитача и Педагошком колегијуму Установе.

9. Реализација плана рада Актива васпитача припремног предшколског програма

Актив васпитача припремних предшколских група формиран је на почетку радне године, а чинили су га васпитачи свих припремних предшколских група и стручни сарадници. Активом васпитача припремних предшколских група су координисали стручни сарадници психолог Дејан Виденовић и педагог Славица Илић. На основу сагледаних потреба деце, васпитача и родитеља израђен је и реализован план рада Актива васпитача припремних предшколских група чији је основни циљ праћење и унапређивање квалитета васпитно образовног рада.

У оквиру овог актива током године спроводили смо активности које су се односиле на унапређивање квалитета васпитно-образовног рада, кроз подстицање израде дидактичких и игровних средстава, унапређивање партнерског односа са породицом, обезбеђивање континуираног професионалног развоја, коришћење дигиталних технологија у раду са децом и за унапређивање професионалних компетенција и унапређивање процеса посматрања и праћења дечијег развоја и напредовања.

У оквиру стручног усавршавања реализоване су следеће теме:

1. Актив припремних предшколских група на тему: „Улога и функција радних листова у припремном предшколском програму“, реализован је у октобру 2017. године. Актив је реализовала Славица Илић, педагог.
2. Актив припремних предшколских група на тему „Игра ми је све или не“, реализован је у децембру 2017. године. Актив су реализовали: Јелена Стојшин Раосављев, васпитач и Славица Илић, педагог.
3. Актив припремних предшколских група на тему: „Могућност е Твининг портала, интеграција е Твининг пројеката у вртићу и примери пројеката са додељеном Националном ознаком квалитета“, реализован је у фебруару 2018. године. Актив су реализовали Миљана Гајић, васпитач и Славица Илић, педагог.
4. Актив припремних предшколских група на тему: „Родитељи у припремном предшколском програму“ реализован је априлу 2018. године. Актив је реализовао Дејан Виденовић, психолог.

5. Актив припремних предшколских група на тему: „Евалуација рада у припремном предшколском програму” реализован је у јуну 2018. године. Актив су реализовали педагог Славица Илић и психолог Дејан Виденовић.

10. Реализација плана рада Актива ментора и приправника

Током прошле године у циљу унапређивања рада приправника, веће размене искуства ментора и приправника, континуираног професионалног развоја и јачања професионализма организовано је неколико састанака на којима су разматране актуелне теме. Активности које су се односиле на увођење приправника у посао, бавиле су се питањима оспособљавања за самостални рад као и припрему за полагање приправничког испита. Одржани су следеће активности:

17. 10. 2017. године одржан је састанак Актива ментора и приправника на тему „Опште препоруке за увођење приправника у посао“. Реализатор актива, стручни сарадник-психолог Јелица Гагић приправнике и менторе је упознала са важним информацијама који се односе на увођење приправника у посао и оспособљавање за самостални рад. Такође, идентификовани су постојећи проблеми и тешкоће у раду приправника и ментора а кроз међусобну интеракцију свих учесника трагало се за могућим решењима. Путем презентације представљени су и неки примери портфолија професионалног развоја приправника.

21. 02. 2018. одржан је састанак Актива ментора и приправника у вртићу Дечији гај на тему „ Сагледавање различитих аспеката реализоване активности - померање перцепције у васпитно-образовном раду, реализатори Тања Стојков педагог-стручни сарадник и Јелица Гагић психолог- стручни сарадник. Циљ актива је био сагледавање активности из различитих перспектива са акцентом на учешћу и иницијативи деце у сваком сегменту.

22. 05. 2018. у вртићу Бајка одржан је састанак Актива ментора и приправника „Из праксе у праксу“. Приправници су заједно са менторима могли путем праћења непосредних активности у групи да кроз различите улоге реализатора, посматрача и евалуатора се упознају и дискутују о важним питањима а који се односе на припрему приправника за полагање приправничког испита. Реализатори актива били су Стефани Варат васпитач, Драгана Радосављевић медицинска сестра- васпитач из вртића Кошута и стручни сарадник-психолог Јелица Гагић.

У вртићима у којима постоји више приправника или ментора постоје тимови ментора и приправника као још један вид подршке како приправницима тако и менторима. На овај начин омогућује се боља доступност, узајамна подршка и већа динамика. Овај тим у току године реализовао је практичне активности како приправника тако и ментора али и дискусије поводом актуелних проблем ситуација. Сваки руководиоца вртића, упознао је приправнике са интерним актима и документима Установе, водио месечне извештаје са препорукама за праћење и унапређивање рада васпитача приправника. Стручни сарадници су на терену пратили реализацију васпитно-образовног рада приправника, професионални развој и напредовање и пружали континуирану подршку.

Приправници су имали прилику да током године присуствују и полагањима првог дела приправничког испита других приправника организованог у Установи, где су на један непосредан начин могли да стекну бољи увид у начин рада и функционисање комисије а све у сврху своје боље припреме за полагање приправничког испита.

У циљу унапређивања свога рада, приправници су континуирано током године били укључени и у све програме стручног усавршавања који су организовани на нивоу Установе као и ван ње.

11. Рад стручних комисија

Комисија за избор часописа и радних листова направила је избор часописа и радних листова на основу Листе додатних наставних средстава, наставних помагала, дидактичних средстава и дидактичких игровних средстава коју је издао Завод за унапређивање образовања и васпитања од јуна 2016. године, предложила је радне листове и часописе који ће се користити у радној 2017/18. години. На Васпитно – образовном већу усвојени су предлози комисије. Комисију су сачињавали васпитачи и стручни сарадници.

Комисија за одабир дидактичких средстава и материјала извршила је избор дидактике у децембру 2017. године. Избор је извршен на основу приспелих понуда у поступку јавне набавке. Вредност закљученог уговора је 2. 921.729,80 са ПДВ-ом.

Централна Пописна комисија сачинила је извештај о попису средстава на дан 31. 12. 2017. године и предложила да Управни одбор донесе одлуку да се расходована и отписана средства и ситан инвентар продају преко овлашћеног предузећа.

Централна уписна комисија: Директор Установе сваке године формира Централну уписну комисију како би се по Конкурсу за упис деце у предшколске установе у мају месецу вршио упис у вртиће ПУ Чукарица.

Централна уписна комисија врши упис деце континуирано, током радне године. Упис се врши према листи заинтересованих за вртић, на основу Правилника о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу, према слободним капацитетима и важећим нормативима о броју деце у групи у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Комисија за полагање првог дела приправничког испита за медицинске сестре-васпитаче, васпитаче и стручне сараднике који су стекли услов, радила је сваког месеца током године у нашој установи.

Комисије за пријем у радни однос васпитача, медицинских сестара-васпитача, стручних сарадника и дефектолога радила је по потреби, током целе године.

Реализоване праксе

Студенти педагогије и студенти психологије обавила су праксу у нашој Установи током радне 2017/18. године, уз стручну подршку педагога и психолога Установе. У сарадњи са Учитељским факултетом у току радне године студенти су реализовали професионалну праксу у ПУ Чукарица. У сарадњи са медицинском школом праксу су реализовали ученици медицинске школе, а у сарадњи са Фаспером вежбе реализују студенти овог факултета.

12. Реализација програма заштите деце од насиља, занемаривања и злостављања

Програм заштите деце од насиља, занемаривања и злостављања током 2017/18 је реализован у складу са акционим планом и дефинисаним циљевима, а то су:

1. Допринети стварању услова у којима ће се деца несметано развијати и осећати сигурно и заштићено.
2. Обезбедити примену Посебног протокола и креирати атмосферу у установи у којој се: учи, развија и негује култура понашања и уважавање личности; поштују права детета; не толерише и не ћути о насиљу; и развија одговорност свих за заштиту деце од насиља.

На основу анализе стања свих области рада у Установи израђен је Развојни план установе за период 2012-2017. У складу са њим реализоване су различите активности везане за развојне циљеве:

- очување и унапређивање климе поверења заједништва, узајамног поштовања и сарадње, а у оквиру овог циља наставиће се са применом активног приступа у заштити од занемаривања, злостављања и насиља у Установи
- унапређивање рада стручних органа и тимова, који ће допринети јачањусарадње са породицом и локалном заједницом
- повећавање безбедности дворишта (осветљење дворишта, прилагођавање улаза складу са потребама деце са тешкоћама у развоју, оплемењивање дворишта ниским и високим растињем, украсним биљкама, облагање бетона у дворишту адвекатном безбедном подлогом; *описано у делу Ресурси*).

На основу анализе рада у претходном периоду уочено је да постоји потреба интензивније сарадње са родитељима по питању разумевања значаја заједничке одговорности родитеља и вртића у превенцији насиља, занемаривања и злостављања. Током претходне године започета је кампања „Превенција насиља је наша заједничка одговорност“, са циљем унапређивања сарадње са родитељима у овој области. Током ове године вртићи су кроз мала акциона истраживања разматрали могућности за развијања аутентичних приступа утемељених на препознатим снагама самог вртића и иницијативама породице и локалне заједнице. Реализована су мини акциона истраживања у вртићима Радосно детињство, Сунце и Веселько са циљем потпуније анализе стања и израде обухватнијих акционих планова за унапређивање рада у области заштите деце од насиља, занемаривања и злостављања. Вртић Жирић је дао допринос овој теми кроз свој пројекат “Игре са ризицима”. Детаљнији прикази ових истраживања биће приказани кроз презентације рада ових вртића.

Тема “ Да кретање нема сметање” приказана је у оквиру Дана за размену идеја, у октобру 2017., у циљу јачања капацитета запослених за превенцију повреда деце и одраслих.

У вртићу Веселько, 2. 3. 2018. одржана је фокус група у оквиру пројекта „Родна освешћеност, превенција насиља и дискриминације у школама и вртићима“, који су покренули УНИЦЕФ, МПНТР у партнерству са ЦИП-ом. Једна од активности у оквиру тог пројекта је развијање програма превенције агресивног понашања и дискриминације у вртићима. Пре примене програма у пракси предвиђено је да се применом чек листа направи процена безбедности васпитне средине и да се са васпитачима, који нису укључени у пројекат, разговара о њиховим искуствима у превенцији насиља и дискриминације.

„Социјално неприхваћено дете- начини идентификације, узроци, последице“ је семинар који је реализован претходне године и који је допринео разумевању и сензибилизацији васпитача за препознавање ризика које носи социјална неприхваћеност детета. У циљу даљег јачања компетенција васпитача реализован је, током 2017/18 други део овог семинара “Социјално неприхваћено дете – подршка и

интеграција у вршњачку групу”. Након тога одржан је низ састанака са учесницима семинара у самој установи, а затим је реализована и хоризонтална размена у виду округлог стола, 4.4.2018. у вртићу Веселько. Реализатори су психолог Катарина Ђурић и учесници семинара.

Тема „Подршка родитељима у развијању доживљаја сигурности код деце“ , није реализована са Саветом родитеља, због спречености предавача.

Састанак Тима за заштиту деце одржан је 19.09.2016, у вртићу Бајка. Тема: Израда планова акција: - програм превенције и процедура за интервенције.

Састанак Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања одржан је 21.12.2017. у вртићу "Бајка". Тема састанка била је размена искуства у разradi развојног плана и извештај о првој фази акционих истраживања. Реализатори су чланови тима на нивоу вртића, Катарина Ђурић психолог и Миљана Пријић психолог.

Актив Тима за заштиту деце, реализован је 22. 3. у вртићу Сањалица. Тема “Врећа пуна брига”. Присутствовали су руководиоци и један стални члан тима, стручни сарадници, директор и помоћници директора.

Радионица Тима за заштиту деце у вртићу Веселько “Израда плана заштите применом модела теорије активности” реализована је 26. 3. 2018. Присутствовали су руководиоци и један стални члан тима, стручни сарадници и директор.

Актив Тима за заштиту деце, одржан 26.4.2018. у вртићу Сањалица, на тему „Подршка детету у развоју на темељу грађења односа” за медицинске сестре васпитаче.

Наведене активности су реализоване у складу континуираним тежњом за применом активног приступа у заштити од занемаривања, злостављања и насиља у Установи и планираним циљевима за очување и унапређивање климе поверења заједништва, узајамног поштовања и сарадње. Ове активности допринеле су унапређивању рада самог тима , што је дало подстрек јачању сарадње са породицом и локалном заједницом. Посебно значајне су активности које су унутар вртића реализоване као превентивне, на јачању тимова, унутрашње мреже подршке и успешнијој изради планова заштите за дете који се темељи на моделу теорије активности. Хоризонтална размена у виду округлог стола се показала као ефикасан и ефектан начин учења, па ћемо са таквим начином наставити и у наредној години.

Евалуација рада Актива у 2017/2018. години и предлог плана рада за 2018/2019, урађен је на састанку чланова Тима 26. јуна 2018.

На основу евалуације рада као приорити у наредној години биће постављени: 1 видљивост тима у циљу даље популаризације превенција насиља и ненасилне комуникације

2. Јачање капацитета одраслих за грађење односа који се темеље на слици о детету као моћном актеру властитог развоја.

Подаци о интервенцијама Тима у заштити деце од насиља, злостављања и занемаривања су документовани и чувају се у складу са прописима.

13. Реализација програма Тима за инклузивно образовање

Тим за инклузивно образовање у току 2017/2018. године тежио је остваривању следећих планираних приоритета:

1. Неговање инклузивне праксе путем сензибилизације и едукације запослених и родитеља,
2. Унапређивање педагошке документације везане за праћење развоја детета,
3. Подршка васпитачу у планирању и реализацији васпитно-образовног рада са децом којој је неопходна додатна подршка у развоју,
4. Сарадња са локалном заједницом у циљу подршке породици и деци са тешкоћама у развоју.

Неговање инклузивне праксе путем сензибилизације и едукације запослених и родитеља:

У складу са плановима о стручној едукацији запослених и мера сензибилизације ради неговања инклузивне праксе спроведени су различити видови стручног усавршавања запослених у нашој установи који су наведени у делу извештаја који се бави реализованим стручним конференцијама, семинарима и активима.

Реализовани су индивидуални састанци са родитељима деце која су завршавала предшколски програм и којима је пружена подршка приликом доношења одлука о адекватном наставку школовања и процене у ком степену и квалитету је неопходно планирати подршку детету током наставка школовања ван вртићких услова.

Спровођен је протокол о укључивању детета са тешкоћом у развоју у редовне васпитне групе који подразумева индивидуално-саветодавни рад са особљем вртића, породицом и личним пратиоцима и релевантним установама које пружају подршку детету ван вртића.

Остварени су састанци на нивоу стручних служби О.Ш-ла у које су се деца уписивала, а за коју је била израђена педагошка документација у форми ИОП-а и педагошких профила и која су приликом прелиминарног тестирања показала одступања од стандардних постигнућа деце уредног календарског развоја. Након тога су реализовани групни састанци са учитељима на којима се планирало о распореду деце и одабиру адекватног учитеља који би омогућио оптималне услове за свако дете са својим развојним специфичностима.

Унапређивање педагошке документације везане за праћење развоја детета

Састанак Тима за инклузивно образовање у циљу размена информација о реализовању процеса индивидуализације у раду са децом којој је потребна додатна подршка и о евалуацијама ИОП-а реализован је 11.10.2017 у вртићу Сањалица. Састанку су присуствовали представници Тима за инклузивно образовање и дефектолози установе. 9.5.2018. године одржан је Педагошки колегијум на ком је усвојено укупно 40 индивидуалних образовних планова путем којих се у васпитним групама пружа додатна подршка деци чији развој одступа од типичног.

Подршка васпитачу у планирању и реализацији васпитно-образовног рада са децом којој је неопходна додатна подршка у развоју

На нивоу вртића обављени су континуирано током године састанци тимова за инклузију. Договорено је да се на нивоу вртића прецизирају активности које се реализовати у оквиру Тима за инклузивно образовање вртића као део акционих планова вртића, као и да се размени на нивоу вртића да ли постоји додатна потреба за подршком од стране Тима за инклузивно образовање установе.

Током школске 2017/2018. подршку васпитачима у раду са децом са тешкоћама у развоју пружио један дефектолог на терену уз стручну подршку два логопеда Установе и стручних сарадника на нивоу вртића. Обављан је саветодавни рад са васпитачима као и са родитељима и пружане су им информације и савети у правцу омогућавања што потпуније и благовременије подршке развоју деци којој треба додатна подршка. Креиране су мере индивидуализације, педагошки профили и индивидуални образовни планови.

Сарадња са локалном заједницом у циљу подршке породици и деци са тешкоћама у развоју

Осим планом постављених приоритета, у току године успостављена је богата мрежа сарадње са другим институцијама у циљу проширивања прилика за додатну подршку деци са развојним одступањима и њиховим породицама

И током ове године наставили смо са пројектом “Подршка деци предшколског узраста кроз терапију и активности помоћу коња” који је ове године реализован са Општином Чукарица. У току пројекта спроведене су радионице са родитељима психоедукативног карактера као вид унапређења компетенција родитеља и побољшања њиховог психосоцијалног добростања.

“Програм корективне гимнастике” реализован је током 2017. године. Био је намењен деци узраста 5 – 6.5 година која похађају Предшколску Установу Чукарица, а код којих је од стране тима сарадника и стручних сарадника ПУ Чукарица констатована потреба за додатном подршком у некој или више области развоја. Програм је реализовао дипломирани професор физичког васпитања Иван Лазовић, уз подршку тима из ПУ Чукарица: дефектолога – олигофренолога Ивоне Шујак и психолога Невене Стрижак. Планирана динамика реализације програма била је два пута седмично, у трајању од 30 – 45 минута, у просторијама сале за физичко вртића „Сањалица“ и “Горица” учествовало је око 15-оро деце. Као основни циљ овог програма дефинисано је подстицање правилног развоја деце којој је потребна додатна подршка у развоју путем извођења телесних вежби. Приоритет у реализацији програма била је изградња односа сигурности и поверења међу укљученом децом и одраслима, који је база за даље развијање планираних активности.

Програм се састојао од извођења општих и специфичних вежби, вођених кроз игру од стране реализатора програма и по потреби уз подршку дефектолога и психолога. Сегменти програма које треба унапредити су препознати као следећи:

- обухват деце који се мора темељније планирати.
 - термин реализације програма, који би морао бити у каснијим поподневним часовима да би омогућио учешће деце са ширег подручја Чукарице.
 - укључивање у програм децу која тешкоће не показују, јер је циљ програма промовисање инклузивних вредности и ојачавање деце са тешкоћама у развоју у повезивању са својом ужом и широм средином и вршњацима.
 - документација рада која на адекватан начин прати реализацију овог програма.
- Из описаног искуства, закључено је да је програм имао видљиве добите за децу и да у наредној школској години треба креирати прилике за поновну реализацију као

конструктиван вид сарадње локалне заједнице и наше установе у напорима да се пружи подршка породици и деци са тешкоћама.

Током ове године успешно је реализована сарадња са организацијом “Дечије срце”, Општином Чукарица,а успоставили смо и сарадњу са “Вељком Рамадановићем” “Милоје Павловић”, УНИЦЕФОМ, Фаспером.

14. Извештај тима за самовредновање

На почетку радне године изабрали смо област коју ћемо самовредновати: Етос.

У циљу дефинисања самопроцене васпитача за стандарде и индикаторе ове области за своје вртиће, као први корак конструисали смо упитнике који се састојао из индикатора за област и радионице као начина да разрадимо поједине стандарде и индикаторе и приближимо значај процеса самовредновања. Упитник су попуњавали сви васпитачи у својим вртићима на радионицама на којима се дискутовало о нивоима остварености за сваки од индикатора.

У циљу унапређења Тим за самовредновање осмислио је низ радионица и методолошких приступа како би посредством овог процеса ојачале компетенције васпитача. Анализа почетног стања на радионицама указала нам је на јаке и слабе стране сопствене праксе.

Начин рада

Циљ рада Тима за самовредновање је био преиспитивање сопствене праксе, рефлексије искустава и откривање фактора који поспешују унапређивање професионалног рада.

У томе нам је било корисно осмишљавање инструмената, креирање радионица, организовање дискусија о стандардима, индикаторима и нивоима постигнућа и квантитативна анализа добијених података. На овај начин васпитачи су из улоге рефлексивног практичара сагледавали своју праксу. Васпитаче смо настојали да детаљније упознамо како да на различите начине, својствене њиховим вртићима могу да разматрају индикаторе и на основу тога промишљају о акцијама које ће унапредити рад вртића и сопствене праксе.

Тим за самовредновање на нивоу установе окупљао је представнике вртића и заједно са њима спроводио кораке који су се даље преносили. Процес је био реверзибилан - закључке из вртића представници су доносили на састанке тимова Установе где смо настојали да креативно прорадимо и подстакнемо даљи ток процеса. На тај начин смо остварили да сви васпитачи учествују у циклусу самовредновања. Тиме се остварује свеукупна повезаност по хоризонтали – сви вртићи, и по вертикали – укључени су сви запослени, како они који су на директан, тако и они који нису на директан начин укључени у васпитно обрзовни рад. Примери добре праксе преносе се и размењују између вртића наше установе и тиме остварујемо општи напредак у раду.

Активности Тима за самовредновање и спроведених мера за унапређење квалитета рада током радне године

- Тема: „Консултација са тимовима за самовредновање на нивоу вртића, у вези праћења ефеката“ реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, октобар 2017.
- Тема: „Огледало у процесу“ – на који начин су препоруке тима за

самовредновање укључене у акциони план, реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, децембар 2017.

– Тема: „Упитници у области Етос и Дрво живота за Етос" реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, фебруар 2018.

– Тема: „Мозаик квиз - Докази за индикаторе" реализатори Татјана Стојков – педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, март 2018.

– Радионица „Река напретка за област Етос" реализатори Татјана Стојков – педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, април 2018.

– Тема: „Сатни механизам - Самовредновање - Етос" реализатори: тим за самовредновање: Тања Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог и Јасна Туфегџић - логопед, мај 2018.

– Тема: „Предузете мере унапређења - кораци ка квалитету" реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед, јун 2018.

Ефекти процеса самовредновања у области Етос

Радили смо на повезивању области ИССА протокола са области Етос:

а) ИССА протокол области: *Интеракције* и стандарда и индикатора из области Етос

б) ИССА протокол области: *Породица и заједница и Инклузија, различитост и демократске вредности* и стандарда и индикатора из области Етос

в) ИССА протокол области: *Праћење, процењивање и планирање и Стратегије поучавања* и стандарда и индикатора из области Етос

г) ИССА протокол области: *Окружење за учење и Професионални развој* и стандарда и индикатора из области Етос

Закључили смо да су Стандарди Етос општији него индикатори из ИССА-протокола. Васпитачи су сагласили да је ИССА протокол детаљније усмерава у васпитно образовном раду. Такође одређени индикатори могу бити јасни водич ка професионалном развоју. ИССА протокол ставља акценат на односе и даје једну ширу перспективу предшколском васпитању.

Циљ радионица био је повезивање развојних циљева наше установе са издвојеним показатељима ИССА протокола. У предходним радионицама бавили смо се поређењем области Етос са ИССА протоколом. Кроз процес преиспитивања добили смо ИССА индикаторе који су компатибилни са стандардима и индикаторима из области Етос.

Овај метод нам омогућава да наше развојне задатке сагледавам из угла снага и слабости како бисмо имали повратну информацију о томе шта је оно на чему смо добро радили а на чему треба да уложимо додатан напор како бисмо дошли до унапређења.

Како бисмо дошли до снага и слабости реализовали смо радионицу „Четири дрвета живота“, на којој учесници имају задатак да одаберу ИССА индикаторе који су присутни у великој мери, индикаторе који су присутни умерено и индикаторе који нису присутни у довољној мери (по један) за сваки развојни задатак. тако смо дошли до четири дрвета живота за наша четири развојна задатка.

Различите перспективе су нам помогле да дођемо до мултиполарне слике о нашим могућностима, будућим корацима а добијени резултати били су плодно полазиште за даље дискусије, креирање инструмената.

Да бисмо приступили овако сложенем задатку анализе показатеља користили смо неке од техника које смо развили у нашем раду Тима за самовредновање током протеклих неколико година. На пример, техника „Река живота” у овом случају омогућила нам је да добијемо евалуацију једног дела процеса самовредновања у области Етос.

Документа која су нам била полазиште у раду била су нам:

- Развојни план установе 2017 - 2022
- Стандарди квалитета - област Етос
- ИССА протокол: области *Интеракције, Породица и заједница и Инклузија, различитост и демократске вредности, Праћење, процењивање и планирање и Стратегије поучавања, Окружење за учење и Професионални развој*

Ови документи су нам били од користи при стварању јасније слике о томе шта треба да предузмемо, како да унапредимо и како помоћу једног документа да сагледамо наш развојни план на конструктиван начин који омогућава различите перспективе и фокусе деловања.

Анализа на основу спроведених радионица

Први развојни задатак - област Етос:

На основу радионице „Дрво живота” са васпитачима добили смо следеће резултате: као изузетно добро вредновани су индикатори 5.2.2. У личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење, толеранција и 5.1.4. Примењује се активна политика против насиља и дискриминације у установи; као просечно вредновани су индикатори просечно вредновани су индикатори 5.5.4. Предшколска установа остварује сарадњу са основним школама на нивоу објеката/групе, 5.4.3. У простору предшколске установе доминирају дечији радови, као стандарде и индикаторе које је потребно унапредити су 5.4. Амбијент предшколске установе је пријатан за све 5.5. у предшколској установи је развијена сарадња на свим нивоима, 5.3.3. Установа израђује информативне и едукативне материјале, 5.2.4. У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатности установе, 5.1.2. права других и њихова приватност се поштују, 5.1.1. сви подаци се пажљиво чувају и прикладно размењују уз поштовање поверљивости.

Први развојни задатак из перспективе ИССА индикатора:

На основу радионице „Дрво живота” са васпитачима добили смо следеће резултате: као изузетно добро вредновани су индикатори Е 5.2.2. ИССА 333 Васпитачица подстиче децу да се према другима опходе непристрасно, равноправно, достојанствено, обзирно и са уважавањем и да такво понашање очекују од других, Е 5.2.2. ИССА 321 Васпитачица уважава различитости које постоје међу децом, породицама и у локалној заједници и узима их у обзир у процесу поучавања, Е522 ИССА 131 Васпитачица у социјалним интеракцијама, породицама, колегама и члановима заједнице исказује уважавање и на тај начин обликује и промовише такав облик интеракције, Е514 ИССА 312 васпитачица се према свој деци односи са пажњом и уважавањем и омогућава им једнаке прилике за живот предшколске установе, као просечно вредновани су индикатори просечно вредновани су индикатори Е544 ИССА 715 васпитачица се укључује у активности у заједници како би промовисала важност квалитетног подучавања и доступност квалитетног васпитања и образовања свој деци,

E543ИССА611 васпитачица креира окружење у коме се свако дете осећа пријатно и у коме има осећање припадности, E533ИССА516 Васпитачица подстиче децу да користе доступне развојно примерене технологије како би унапредили учење и развили вештине за креативно учење у информатичком друштву, E5333ИССА511 васпитачица користи широк распон стратегија активног учења које на холистички начин утичу на развој детета, E53ИССА 714 васпитачица доноси професионалне одлуке користећи знање ,вештине ,независно и критичко мишљење, E524ИССА 232 васпитачица помаже породицама да дођу до потребних информација,ресурса и служби које могу унапредити дечији развој и учење, као индикатори које је потребно унапредити E55ИССА434 васпитачица у процесу праћења,процењивања и планирања укључује релевантне стручњаке, кад год је то потребно, E54ИССА 624 васпитачица нуди богат и разноврстан избор доступних и примерених материјала који подстичу децу на истраживање, игру и учење, E533ИССА 516 васпитачица подстиче децу да користе доступне развојно примерене технологије како би унапредили учење и развили вештине за креативно учење у информатичком друштву, E524ИССА 232 васпитачица помаже породицама да дођу до потребних информација, ресурса и служби које могу унапредити дечији развој и учење, E512ИССА 123 васпитачица промовише демократске вредности охрабрујући свако дете да на примерен начин изрази сопствено мишљење и учествује у доношењу одлука, E511ИССА 541 васпитачица примењује процесе и процедуре којима децу подстиче на смислену сарадњу и међусобну подршку

Други развојни задатак - област Етос:

Као изузетно добре индикаторе вредовани су 5.3.2. васпитачи,стручни сарадници и сарадници размењују примере добре праксе у установи и ван ње,5.5.3. у предшколској установи постоји стална сарадња у размени искустава између радних јединица,стандард 5.3. предшколска установа подржава и промовише квалитетан васпитно образовни рад, Као просечни индикатори вредновани су 5.5.4.предшколска установа остварује сарадњу са основним школама на нивоу објекта/групе, 5.5.3. у предшколској установи постоји стална сарадња у размени искустава између радних јединица, 5.3.3. установа израђује информативне и едукативне материјале ,5.3.2. васпитачи,стручни сарадници и сарадници размењују примере добре праксе у установи и ван ње,5.3.1. промоција вртића и његов углед израз су заједничког ангажовања запослених. стандард 5.3. предшколска установа подржава и промовише квалитетан васпитно образовни рад, Као индикаторе које је потребно унапредити су 5.5.5. предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним,образовних...)у циљу остваривања програмских циљева, , 5.5.3. у предшколској установи постоји стална сарадња у размени искустава између радних јединица,5.3.4. рад установе се презентује у различитим медијима,5.3.3. установа израђује информативне и едукативне материјале, 5.3.2. васпитачи,стручни сарадници и сарадници размењују примере добре праксе у установи и ван ње,

Из перспективе ИССА индикатора:

Као изузетно добре индикаторе вредовани E553ИССА 713 Васпитачица сарађује са другима како би унапредила квалитет сопствене праксе и квалитет у целини ,E553ИССА 712 васпитачица промишља,преиспитује,евалуира и тражи повратне информације о квалитету сопствене педагошке праксе и нивоу професионалног знања,и прави одговарајуће промене,E532 ИССА713 васпитачица сарађује са другима како би унапредила квалитет сопствене праксе и квалитет у целини,E532 ИССА 711 васпитачица користи различите прилике за свој професионални развој и тиме показује да препознаје важност целоживотног учења,E53 ИССА 714 васпитачица доноси

професионалне одлуке, користећи знање, вештине, независно и критичко мишљење, Као просечни индикатори E554 ИССА715 васпитачица се укључује у активности у заједници како би промовисала важност квалитетног подучавања и доступност квалитетног васпитања и образовања свој деци, E533 ИССА511 Васпитачица користи широк распон стратегија активног учења које на холистички начин утиче на развој детета, E532 ИССА 713 васпитачица сарађује са другима како би унапредила квалитет сопствене праксе и професије у целини, E531 ИССА132 васпитачица сарађује са другим професионалцима у предшколској установи и заједници како би подржала дечији развој и учење, E53 ИССА714 васпитачица доноси професионалне одлуке користећи знање, вештине, независно и критичко мишљење, E553 ИССА712 васпитачица промишља, преиспитује, евалуира и тражи повратне информације о квалитету сопствене педагошке праксе и нивоу професионалног знања, и прави одговарајуће промене. Као индикаторе које је потребно унапредити E555 ИССА 115 Васпитачица ствара прилике у којима деца имају могућност избора и у којима се њихови избори остварују и уважавају, E553 ИССА712 васпитачица промишља, преиспитује, евалуира и тражи повратне информације о квалитету сопствене педагошке праксе и нивоу професионалног знања, и прави одговарајуће промене, E534 ИССА516 васпитачица подстиче децу да користе доступне развојно примерене технологије како би унапедили учење и развили вештине потребне за активно учешће у информатичком друштву, E533 ИССА511 васпитачица користи широк распон стратегија активног учења које на холистички начин утиче на развој детета, E532 ИССА 513 васпитачица користи стратегије којима подстиче сложене мисаоне процесе и решавање проблема- Као изузетно добре индикаторе вредовани су E553 ИССА 713 васпитачица сарађује са другима како би унапредила квалитет сопствене праксе и професије у целини, E553 ИССА712 васпитачица промишља, преиспитује, евалуира и тражи повратне информације о квалитету сопствене педагошке праксе и нивоу професионалног знања, и прави одговарајуће промене, E532 ИССА 713 васпитачица сарађује са другима како би унапредила квалитет сопствене праксе и професије у целини, E532 ИССА 711 васпитачица користи различите прилике за свој професионални развој и тиме показује да препознаје важност целоживотног учења, E53 ИССА 714 васпитачица доноси професионалне одлуке користећи знање, вештине, независно и критичко мишљење, Услед различитих перспектива потребно је радити на индикаторима који се понегде појављују и као добри и као просечни или на којим треба радити, у већој или мањој мери.

Трећи развојни задатак - област Етос:

Изузетно добро вредновани су индикатори E555 предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остваривања програмских циљева, E532 Васпитачи, стручни сарадници и сарадници размењују примере добре праксе у установи и ван ње, E522 у личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење и толеранције, стандард 5.3. предшколска установа подржава и промовише квалитетан васпитно образовни рад, Као просечни индикатори вредновани су E554 предшколска установа остварује сарадњу са основним школама на нивоу објеката /групе, E542 простор предшколске установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, E522 у личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење, толеранција, стандард 5.4. амбијент предшколске установе је пријатан за све, Као индикаторе које је потребно унапредити E555 предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама

(културним, образовним...) у циљу остваривања програмских циљева, Е534 рад установе се презентује у различитим медијима, Е524 у предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима установе, Е522 у личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење и толеранција,

Трећи развојни задатак из перспективе ИССА индикатора:

изузетно добро вредновани су индикатори Е555ИССА 715 васпитачица се укључује у активности у заједници како би промовисала важност квалитетног подучавања и доступност квалитетног васпитања и образовања свој деци, Е555ИССА132 васпитачица сарађује са другим професионалцима у предшколској установи и заједници како би подржала дечији развој и учење, Е532ИССА711 васпитач користи различите прилике за свој професионални развој и тиме показује да препознаје важност целоживотног учења, стандард Е53ИССА714 васпитачица доноси професионалне одлуке користећи знање, вештине, независно и критичко мишљење, Е522ИССА 321 васпитач уважава различитости које постоје међу децом, породицама и у локалној заједници и узима их у обзир у процесу поучавања, Е522ИССА313 васпитач се према свакој породици опходи са поштовањем и уважавањем и проналази начине да их укључу у васпитање и образовање њихове деце, Е522ИССА131 васпитач у социјалним интеракцијама са породицама, колегама и члановима заједнице исказује уважавање и на тај начин обликује и промовише такав облик интеракције, Као просечни индикатори вредновани Е554ИССА715 васпитачица се укључује у активности у заједници како би промовисала важност квалитетног подучавања и доступност квалитетног васпитања и образовања свој деци, Е524ИССА621 васпитачица обезбеђује физичко окружење које се лако надзире и које је безбедно за децу, Е54ИССА624 васпитач нуди богат и разноврстан избор доступних и развојно примерених материјала које подстичу децу на истраживање, игру и учење,

Е522ИССА543 васпитач користи стратегије које деци помажу у учењу о правилима, границама и о поштовању права других у демократском друштву, Е522ИССА321 васпитач уважава различитости које постоје међу децом, породицама и у локалној заједници и узима их у обзир у процесу поучавања, Е522ИССА313 васпитач се према свакој породици опходи са поштовањем и уважавањем и проналази начине да их укључи у васпитање и образовање њихове деце, Као индикаторе које је потребно унапредити су Е555ИССА715 васпитачица се укључује у активности у заједници како би промовисала важност квалитетног подучавања и доступност квалитетног васпитања и образовања свој деци, Е555ИССА132 васпитачица сарађује са другим професионалцима у предшколској установи и заједници како би подржала дечији развој и учење, Е534ИССА516 васпитачица подстиче децу да користе доступне развојно примерене технологије како би унапредили учење и развили вештине потребне за активно учешће у информатичком друштву, Е524ИССА232 васпитач помаже породицама да дођу до потребних информација, ресурса и служби које могу унапредити дечији развој и учење, Е522ИССА422 васпитачица ствара равнотежу између планираних активности и активности које су иницирала и одабрала деца, проналази различите начине којима подржава индивидуалне стилове и темпо учења, Е522ИССА321 васпитачица уважава различитости које постоје међу децом, породицама и у локалној заједници и узима их у обзир у процесу поучавања.

Четврти развојни задатак - област Етос:

Четврти развојни задатак:

изузетно добро вредновани су индикатори E541 целокупан простор предшколске установе урађен је тако да пружа утисак добродошлице, E542 простор предшколске установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, E524 у предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима, установе, E522 у личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење, толеранција, E511 сви подаци се пажљиво чувају и прикладно размењују уз поштовање поверљивости, стандард 51 у предшколској установи поштују се права детета и одраслих и негује клима поверења, Као просечни индикатори вредновани E553 у предшколској установи постоји стална сарадња и размена искустава између радних јединица, E542 простор предшколске установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, E522 у личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење, толеранција, E514 примењује се активна политика против насиља и дискриминације у установи E513 у предшколској установи се ради обезбеђивања права на приватност користи посебан простор за индивидуалне разговоре, E511 сви подаци се пажљиво чувају и прикладно размењују уз поштовање поверљивости. Као индикаторе које је потребно унапредити E555 предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остварења програмских циљева, E542 простор предшколске установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, E534 рад установе се презентује у различитим медијима, E531 промоција вртића и његов углед израз су заједничког ангажовања запослених, E524 у предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима, установе, E514 примењује се активна политика против насиља и дискриминације у установи.

Из перспективе ИССА индикатора:

изузетно добро вредновани су индикатори E542 ИССА315 васпитачица прилагођава окружење и активности учења како би деца различитих способности, васпитно образовних потреба и социјалног порекла могла равноправно да учествују у већини активности, E541 ИССА611 васпитачица креира окружење у коме се свако дете осећа пријатно и у коме има осећање припадности, E524 ИССА232 васпитачица помаже породицама да дођу до потребних информација, ресурса и служби које могу унапредити дечији развој и учење, E522 ИССА333 васпитачица подстиче децу да се према другима опходе непристрасно, равноправно, достојанствено, обзирно и са уважавањем и да такво понашање очекују и од других, E511 ИССА411 васпитачица користи систематско праћење и посматрање деце као и друге развојно прилагођене начине формативне процене, који истовремено осликавају и процесе и резултате учења и развоја, E51 ИСА612 васпитач показује поштовање за свако дете интересујући се за његова осећања, идеје и искуства, Као просечни индикатори вредновани E553 ИСА712 васпитачица промишља, преиспитује, евалуира и тражи повратну информацију о квалитету сопствене педагошке праксе и нивоу професионалног знања и прави одговарајуће промене, E542 ИСА611 васпитачица креира окружење у коме се свако дете осећа пријатно и у коме има осећање припадности, E542 ИСА315 васпитачица прилагођава окружење и активности учења како би деца различитих способности, васпитно образовних потреба и социјалног порекла могла равномерно да учествују у већини активности, E522 ИСА321 васпитачица уважава различитости које постоје међу децом, породицама и у локалној заједници и узима их у обзир у процесу поучавања, E514 ИСА634 васпитачица усмерава понашање деце у складу са познавањем посебности и нивоа развоја сваког детета, E513 ИСА433 васпитачица са члановима породице размењује информације о дечијем напретку и интересовањима и

заједно са њима планира краткорочне и дугорочне циљеве за њихово дете. Као индикаторе које је потребно унапредити: Е555ИССА 421васпитачица планира активности које се заснивају на развојним нивоима и интересовањима деце како би им омогућила усвајање потребних компетенција,истраживање и целоживотно учење, Е542 иса 611 васпитачица креира окружење у коме се свако дете осећа пријатно и у коме има осећање припадности, Е542ИСА 621васпитачица обезбеђује физичко окружење које се лако надзире и које је безбедно за децу, Е534 ИСА516 васпитачица подстиче децу да користе доступне развојно примерене технологије како би унапредили учење и развили вештине потребне за активно учешће у информатичком друштву, Е531ИСА132 васпитачица сарађује са другим професионалцима у предшколској установи и заједници како би подржала дечији развој и учење, Е524ИССА232 васпитачица помаже породицама да дођу до потребних информација, ресурса и служби које могу унапредити дечији развој и учење, Е514ИСА634 васпитачица усмерава понашање деце у складу са познавањем посебности и нивоа развоја сваког детета.

Област Етос - препоруке

Први развојни задатак: Градити културу прихватања, припадања и уважавања свих учесника у животу вртића

- Потребно је осмислити активности које би допринеле да амбијент предшколске установе буде пријатан за све - побољшања атмосфере и амбијента како би био што пријатнији. Подизати свест запослених о прилагођавању простора потребама деце са сметњама у развоју и са инвалидитетом и радити на обезбеђивању услова рада за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом. (*Стандард 5.4. Амбијент предшколске установе је пријатан за све*)
- Креирати активности које би унапредиле сарадњу на свим нивоима са свим релевантним установама које доприносе квалитетнијем раду предшколске установе, радити на континуитету и међусобној сарадњи и размени искустава између вртића и група. (*Стандард 5.5. у предшколској установи је развијена сарадња на свим нивоима*)
- Појачати рад на изради информативних и едукативних материјала као на пример флајера, постера, тематских брошура, новина... (Индикатор 5.3.3.Установа израђује информативне и едукативне материјале)
- Осмислити активности које би допринели бољој сарадњи са родитељима, побољшале редовно информисање родитеља о животу и раду у установи и тиме сарадњу учиниле квалитетнијом са родитељима. (5.2.4. У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља)
- Треба радити на још јачем подизању свести код запослених о значају права других међусобном поштовању и уважавању и подржавања у заштити личне приватности (5.1.2.Права других и њихова приватност се поштују)
- Радити на пажљивом чувању поверљивих података и прикладном размењивању, у циљу поштовања приватности. (5.1.1.Сви подаци се пажљиво чувају и прикладно размењују уз поштовање поверљивости)

На основу анализе ИССА протокола треба радити на томе да се:

У процесу праћења, процењивања и планирања укључују релевантни стручњаци, кад год је то потребно.

Подстичу деца на истраживање, игру и учење кроз коришћење

доступне развојно примерене технологије у циљу унапређења учења и развоја вештина потребних за креативно учење у информатичком друштву.

Промовишу демократске вредности и охрабрује свако дете да на примерен начин изрази сопствено мишљење и учествује у доношењу одлука са циљем остваривања смислене сарадње и међусобне подршке.

Други развојни задатак: 2. Креирати и користити различите прилике професионалног развоја свих запослених као део целоживотног учења

- Потребно је повећати спектар сарадње са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остваривања програмских циљева, које би допринеле квалитетном учењу и развоју деце у циљу остваривања програмских циљева. (5.5.5. Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним, образовним...))
- Потребно је осмислити активности којима би се повећала сарадња у размени искустава између радних јединица (5.5.3. У предшколској установи постоји стална сарадња у размени искустава између радних јединица)
- Појачати рад на подизању свести о важности презентовања рада установе у различитим медијима, као и радити на презентовању рада установе у различитим медијима. (5.3.4. Рад установе се презентује у различитим медијима)
- Појачати рад на изради информативних и едукативних материјала. Предлози- израде флајера, постера, тематских брошура, новина... (5.3.3. Установа израђује информативне и едукативне материјале)

На основу анализе ИССА протокола треба радити на:

- Стварању прилика у којима деца имају могућност избора и у којима се њихови избори остварују и уважавају.
- Треба стварати услове да васпитач промишља, преиспитује, евалуира и тражи повратне информације о квалитету сопствене педагошке праксе и нивоу професионалног знања и креирање одговарајуће промене.
- Подстицању деце да користе доступне развојно примерене технологије како би унапредили учење и развили вештине потребне за активно учешће у информатичком друштву.
- Коришћење широког распона стратегија активног учења којима би на холистички начин утицали на развој детета и користили стратегије којима се подстичу сложени мисаони процеси за решавање проблема.

Трећи развојни задатак 3. Развијати различите облике сарадње у заједници кроз које се промовише квалитетна пракса раног образовања и рада Установе

- Потребно је повећати спектар сарадње са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остваривања програмских циљева, које би допринеле квалитетном учењу и развоју деце (Е555 Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама - културним, образовним...)
- Потребно је осмислити активности кроз различите облике сарадње у Установи и широј заједници, као и презентовање у различитим медијима и различитим средствима информисања, на промоцији квалитетне праксе раног образовања и рада Установе (Е534 Рад установе се презентује у различитим медијима)

- Осмислити активности које би допринели бољој сарадњи са родитељима, побољшале редовно информисање родитеља о животу и раду у установи и тиме сарадњу учиниле квалитетнијом са родитељима (Е524 У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима установе)
- Радити на повећању сензибилитета у комуникацији свих запослених на међусобном уважавању, поверењу и толеранцији (Е522 У личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење и толеранција)

На основу анализе ИССА протокола треба радити на:

Конкретизацији активности у заједници како би се промовисала важност квалитетног подучавања и доступност квалитетног васпитања и образовања свој деци

Уважавању различитости које постоје међу децом, породицама и у локалној заједници.

Јачању породица да дођу до потребних информација, ресурса и служби које могу унапредити дечији развој и учење.

Четврти развојни задатак: 4. Градити инклузивну културу у установи и локалној заједници

- Потребно је осмислити активности на грађењу инклузивне културе у установи и локалној заједници и сарађивати са различитим институцијама (културним, образовним...) уз поштовање индивидуалности сваког појединца (Е555 Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама(културним, образовним...)).
- Потребно је прилагодити простор потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом (Е542 Простор предшколске установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом).
- Све активности које подржавају грађење инклузивне културе у установи и локалној заједници, неопходно је промовисати у различитим медијима (Е534 Рад установе се презентује у различитим медијима).
- Радити на већем ангажовању запослених на промовисању рада и живота у вртићу (Е531 Промоција вртића и његов углед израз су заједничког ангажовања запослених).
- Потребно је осмислити активности кроз различите облике сарадње у Установи и широј заједници, као и презентовање у различитим медијима и различитим средствима информисања, на промоцији грађењу инклузивне културе у установи (Е524 У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима, установе).
- Радити на осмишљавању активности којима се примењује активна политика против насиља и дискриминације у установи (Е514 Примењује се активна политика против насиља и дискриминације у установи).

На основу анализе ИССА протокола треба радити на:

Развијању потребних компетенција усмерених на познавање посебности и развојног нивоа сваког детета.

Креирању могућности и подстицаја за целоживотно учење које би

имало исход у томе да се креира окружење у коме се свако дете осећа пријатно има осећање припадности.

Креирање окружења у којем се свако дете осећа сигурно и безбедно.

Развијање и промовисање сарадње са другим професионалцима у предшколској установи и локалној заједници како би се подржавао дечији развој и учење.

Сензибилизација запослених за потребе породице, како би им омогућили да дођу до потребних информација, ресурса и служби у заједници које могу да им буду од значаја.

15. Реализација програма рада стручних сарадника

Тим стручних сарадника чине: четри психолога, четири педагога и два логопеда. Стручни сарадници реализовали су годишње програме рада који садрже приоритетне задатке и подручја којима су се током године бавили у зависности од специфичности стручног профила, а у складу са Планом рада ПУ Чукарица.

Стручни сарадници су планирали, организовали и реализовали предвиђене активности у оквиру стручних актива и тимова (Тима за самовредновање, Тима за инклузивно образовање, Тима за заштиту деце од насиља, Актива васпитача припремног предшколског програма, Актива ментора и приправника, Стручног актива за развојно планирање, Тима за диверсификацију и Тима за међународну сарадњу).

Конкретне активности које су реализоване током 2017/18 су наведене у делу извештаја сваког појединачног тима, односно актива.

ОБЛАСТ РАДА	ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД
ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ, ОДНОСНО ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	
- Акциони план за 2017/2018, предшколски програм и годишњи плана рада. - Израђен Развојни план установе. - Израђен Анекс акционог плана за 2018. - Израђен годишњи извештај за 2017/2018. - Континуирано праћена и евалуирана реализација акционих планова.	Август/ Септембар 2017 Новембар 2017 Јануар 2018 Јул/ август 2018. Континуирано током 2017/2018.
ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ, ОДНОСНО ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	
-Непосредно праћена реализација и евалуација васпитно образовних активности у групама током редовног боравка у вртићима. -Реализована сарадња са васпитачима у праћењу, посматрању и документовању дечијег развоја и напредовања.	Континуирано током 2017/2018. Континуирано током 2017/2018.
РАД СА ВАСПИТАЧИМА	
-Пружана подршка васпитачима у домену планирања и програмирања васпитно-образовног рада, мерама индивидуализације и документовању. -Праћен начин вођења педагошке документације васпитача и	Континуирано током 2017/2018.

медицинских сестара-васпитача, предлагана унапређења тог аспекта. -Реализоване консултације са васпитачима и медицинским сестрама-васпитачима на различите релевантне теме. -Васпитачи и медицинске сестара-васпитачи подстицани на активно бављење сопственим професионалним и личним напретком.	
РАД СА ДЕЦОМ	
-Развијан индивидуализовани приступ адаптацији детета на колектив у сарадњи са породицом и васпитачима. -Праћен ток адаптације деце на колектив приликом обилазака група. -Редовни обилазак група и посматрање деца у вршњачком окружењу, током игре и рутина у вртићу, ради праћења и подстицања дечијег развоја и напредовања. -Реализовано посматрање и праћење деца у групама ради програмирања и планирања индивидуализованих циљева и/или на нивоу мале групе. -Реализовано посматрање и праћење деце у склопу саветодавног рада са родитељима.	Септембар 2017. и током године Континуирано током 2017/2018.
РАД СА РОДИТЕЉИМА	
-Организовани и реализовани родитељски састанци на тему адаптације деце на вртић -Израђени информативни штампани материјали за родитеље -Организовани и реализовани родитељски састанци у сарадњи са логопедима и представницима основних школа, за родитеље предшколаца -Организовани и реализовани тематски родитељски састанци у циљу информисања и едукације родитеља на различите релевантне теме -Реализован је саветодавни рад са породицом на основу непосредног увида у понашање детета у групи вршњака и увида васпитача, као и на захтев родитеља. -Са васпитачима, породицом и одговарајућим стручним институцијама сарађивано је у функцији проналажења одговарајућих поступака и метода рада са поједином децом уз интезивније праћење њиховог развоја	Септембар 2017. Септембар 2017. Октобар 2017, април 2018 Континуирано током 2017/2018. Континуирано током 2017/2018. Континуирано током 2017/2018.
РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ И ПРАТИОЦЕМ ДЕТЕТА	
-Израда и усвајање педагошких профила и индивидуалних образовних планова, праћени су ефекти мера које та документација предвиђа (усвојена су 40 ИОП-а) -Васпитачи су подстицани и подржавани у коришћењу иновативних метода, средстава и облика рада. -Стручни тим учествовао је у реализацији различитих истраживања, у функцији унапређења васпитно-образовног рада.	Континуирано током 2017/2018.
РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА	
-Припремано је, организовано и извештавано у оквиру васпитно-образовних већа, актива и колегијума. -Реализовани су активи на стручне теме у складу са акционим планом установе и потребама вртића -Координисан је рад актива на нивоу установе (актив за развојно планирање, актив припремног предшколског програма, актив ментора	

и приправника). -Координисан је рад тимова (тим за самовредновање, тим за диверсификацију, тим за инклузију, тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, Тим за Међународну сарадњу) -Учествовано је у раду различитих комисија (комисија за полагање првог дела испита за лиценцу, комисија за пријем кандидата за посао,, комисија за избор радних листова и часописа). -Предлагане су мере за унапређење рада тимова.	Континуирано током 2017/2018.
САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	
-Руководјено је пројектима из домена предшколске делатности који се реализују у партнерству са различитим институцијама на нивоу Установе („Вртићи без граница 3“) -Идентификоване су специфичности, ресурси и опције за дечији ангажман које нуди околина дечијег вртића. -Активно је учествовано у осмишљавању путева умрежавања, партнерства и сарадње и успостављању контаката са различитим удружењима и установама из локалне заједнице .	Континуирано током 2017/2018.
ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	
-Вођена је педагошка и друга документација о раду стручне службе и раду Установе. -Вођење документације пројекта” Играмо се, учимо и растемо заједно” -Одабрани су, организовани и реализовани семинари и планирано стручног усавршавања на нивоу Установе (7 акредитованих семинара, 44 тематских актива или састанака, 4 тематска већа) -Активно учешће на скуповима, конференцијама и округлим столовима(40 стручних скупова, конференција/предавања и учешћа на округлим столовима; представљено је 11 стручних радова и реализоване 2 радионице). -Учествовано је у избору и набавци дидактичког и другог васпитног материјала, као и литературе за децу предшколског узраста.	Континуирано током 2017/2018.

16. Реализација програма рада логопеда

Рад у току године спровођен је у областима предвиђеним планом и програмом за ову годину. С обзиром да логопедски рад има за циљ правилно усвајање језика и стимулацију развоја говора, наш рад је био усмерен на извршење задатака, а то су: логопедска процена и примена стандардизованих логопедских мерних инструмената, оспособљавање детета да слуша и разуме говор других особа, подстицање детета да на разумљив, јасан и прихватљив начин изражава своје мисли, осећања, жеље, доживљаје и запажања, подстицање когнитивног развоја, развијање и обогаћивање активног и пасивног речника, развијање реченице и навикавање на употребу правилних граматичких облика у говору, развијање правилне артикулације, неговање културе говора, развијање социјалне комуникативности и емоционалне стабилности код детета, подстицање правилног изражавања.

Логопеди Предшколске установе су активни учесници тима за самовредновање и тима за развојно планирање па сходно томе и учествују у областима рада: планирање и програмирање васпитно образовног рада (учествовали смо у припремању годишњег плана рада и месечних планова рада логопеда, као и у изради планских докумената Установе посебно у деловима који се односе на планове и програме подршке деце), праћење и вредновање васпитно образовног рада (логопед је активан у процесу самовредновања рада Установе). У области рада са васпитачима рад логопеда у току године био је фокусиран на саветодавно-инструктивном раду са васпитачима и медицинским сестрама васпитачима, затим пружању стручне помоћи медицинским сестрама и васпитачима у изради програма из области развоја језика и говора и спровођењу програмских задатака на нивоу група.

Логопеди предшколске Установе у току године активно су учествовали и у тиму за инклузију (логопеди су према потребама учествовали у изради иопа, педагошких профила, вођењу саветодавних разговора са родитељима у сарадњи са стручним сарадницама и сарадницима дефектолозима).

Рад са децом подразумевао је следеће активности: процена и пропознавање говорно језичких способности деце припремно предшколских група. Обухваћена су и све групе целодневног и четворочасовног припремног програма (током провере артикулационих способности коришћен је тријажни артикулациони тест, након провере артикулационих способности васпитачима је сугерисано која деца треба да иду на додатну логопедску стимулацију и које вежбе се могу примењивати у раду).Током обиласка млађих, средњих и старијих вртићких група, у којима смо опсервирани децу која су имала неки облик говорно језичког поремећаја (развојна дисфазја, муцање, продужена фаза тепања...), давали смо савете васпитачима за рад у групи, организовали саветодавно инструктивне разговоре са родитељима са којима је било потребе. Деца са тежим сметњама, као и свим облицима говорно језичких поремећаја, којима је потребна додатна логопедска стимулација, индивидуално корективни рад и помоћ била су упућивана у специјализоване установе. У оквиру рада са децом током године логопеди су у групама примењивали разне вежбе које су имале за циљ стимулацију нормалног говорно језичког развоја.

У оквиру рада са родитељима организовани су и реализовани родитељски састанци у сарадњи са стручним сарадницима и основним школама за децу припремно предшколског програма.Ове године логопеди су присуствовали семинару “Родитељи као партнери у васпитно образовном раду”,након одслушаног семинара почеле смо са имплементацијом садржаја. у току године реализовали смо више различитих радионица са родитељима деце различитог узраста. Током године контунирано са родитељима су организовани и спровођени саветодавни разговори о стимулацији говорно језичких способности у кућним условима. У сарадњи са васпитачима, медицинским сестрама васпитачима и родитељима и одговарајућим стручним институцијама проналазила су се одговарајућа решења у функцији подстицања говорно језичког развоја код деце.

Током године логопеди установе су активно учествовали у оквиру сарадње са директором и стручним сарадницима и сарадницама (припрема извештаја, планова, програма, истарживање и решавање специфичних проблема и потреба установе, учешће у избору и набавци дидактичког материјала и других помоћних средстава која се користе у раду са децом).Активно учествовање по потреби континуирано се спроводио у тиму за развојни план, тиму за самовредновање, тиму за инклузију.

Стручно усавршавање је организовано и реализовано према утврђеном плану и могућностима Установе. Логопеди су активно одлазили и учествовали на разним предавањима, конференцијама, семинарима, едукацијама. Настављена је успешна сарадња са Заводом за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију, Удружењем логопеда Србије, Друштвом дефектолога Србије, ФАСПЕР –ом, стручним сарадницима из основних школа, стручним сарадницима и логопедима других предшколских установа, развојним саветовалиштем при дому здравља „Др Сима Милошевић“. Такође у оквиру актива логопеда предшколских установа 30.11.2017. одржан је актив логопеда у вртићу Свети Сава где су престављене информације са конференције о раној интервенцији.

У току године логопед Установе је био ангажован и у уписној комисији као стални члан.

17. Извештај о раду Тима за диверсификацију

У другој половини радне 2016/2017 године, улазак у пројекат “Вртићи без граница 3” означио је нову фазу рада тима за диверсификацију, у њега увео нове чланове и својим акционим планом трасирао и даљи план рада тог тима. Услед тога, али и других околности поједине планиране активности из акционог плана тима нису реализоване, већ су креиране бројне друге активности које ће бити представљене у наставку текста.

Реализација планираних активности за период 2017/2018:

Унапређивање законског и институционалног оквира за квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање	континуирано током 2017/2018
Информисање о могућностима креирања краћих квалитетних програма у ПУ путем актива – активи тима за диверсификацију	реализовано континуирано током 2017/2018 у форми радних састанака
Повећање броја деце узраста од 3 до 5,5 година укључене у квалитетно инклузивно ПВО креирањем подражавајућег окружења /програма и унапређење компетенција запослених у предшколској установи	реализовано континуирано током 2017/2018
Успостављена локална партнерства доприносе унапређивању размене знања и заговарању важности раног укључивања деце у ПВО, посебно деце из осетљивих група	реализовано континуирано током 2017/2018
Опремање и коришћење простора у Остружници, додељеног установи од стране Општине Чукарица, за потребе диверсификованих програма	оспособљавање простора у Остружници током 2017/18
Покретање различитих краћих програма у оквиру пројекта “Вртићи без граница 3”	реализовано током 2017-2018.

Извештај о реализацији активности из Акционог плана пројекта Вртићи без граница 3 у Предшколској установи Чукарица

20.9.2017. У хотелу Палас, одржан је први заједнички састанак представника градова, општина и предшколских установа укључених у пројекат.

29.09.2017. у хотелу “Зира” одржан је округли сто „Изазови инклузије у ПВО – праведност, обухват, подршка“ у оквиру пројекта “Вртићи без граница 3 - подршка унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу”. На овом скупу, имали смо прилику да се упознамо са политикама и праксама Португалије у области инклузивног предшколског васпитања и образовања. Такође се разговарало о изазовима инклузије у предшколском васпитању и образовању са нивоа система у Републици Србији, као и о раду са децом из породица са вишеструким ризицима.

4.10.2017. чланице Тима имале су састанак са директором основне школе "Аца Милосављевић", Рушањ.

11.10.2017. године у „Галерији 73“ на Бановом брду, васпитачи Предшколске Установе Чукарица су одржали активност „Обојимо свет“.Активност је имала за циљ да окупи децуса територије Бановог брда узраста од 3 до 5,5 година која не похађају вртић и позове их на учешће у бесплатном кратком програму који ће се реализовати у вртићу „Невен“.

Такође, активност је у свет уметности увела најмлађе чланове заједнице, омогућивши им да је кроз игру доживе и стражују у једном од најлепших градских изложбених простора. Реализацију активности подржао је Центар за интерактивну педагогију, у склопу пројекта „Вртићи без граница 3“.

16.10.2017.уприличена је посета нашег тима Зрењанину, где смо имали увид у завршну активност кратког програма.

2.- 5.11.2017. На стручним сусретима стручних сарадника на Златибору организован округли сто о програму кућних посета породици у ризику и искуствима ПУ Чукарице из ВБГ 2 Катарина Ђурић, Милица Марковић, Невена Стрижак

17/18/19.11.2017. Лозница и Крупањ - студијска посета и тродневна обука “Планирање и програмирање диверсификованих програма” за чланове Тимова ПУ укључених у пројекат.

27.11.2017.године У Свечаној сали Општине Чукарица, Предшколска Установа Чукарица је у сарадњи са Општином организовала представљање постигнутих резултата у реализацији пројекта „Вртићи без граница3“.

Овом скупу су присуствовали председник Општине Чукарица Срђан Коларић, директорка ЦИП-а Милена Михајловић, координаторка пројекта „ВБГ3“ Александра Вигњевић Калезић, представница УНИЦЕФ-а Лана Госовић, директорка Дома здравља „Др Сима Милошевић“ Драгана Кривокапић, директорка ПУ „Чика Јова Змај“ Лидија Хутовић, члан општинског већа Општине Палилула Милош Стојановић, начелник библиотеке Владан Николић, запослени у ПУ Чукарица, родитељи, други уважени гости и сарадници. Уводно обраћање окупљенима дала је Милица Марковић, социјална радница ПУ Чукарица.

30.11.2017. године директорка Предшколске Установе Чукарица, стручна сарадница Невена Стрижак и васпитач, руководилац вртића „Горица“ Александра Петровић гостовале су у Јутарњем програму РТС 1.

Тема о којој су разговарале је реализација бесплатних програма у оквиру Пројекта „Вртићи без граница 3 „**подршка унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу**, у ПУ Чукарица који

партнерски реализује УНИЦЕФ, Министарство просвете и технолошког развоја и Центар за интерактивну педагогију.

21.12.2017. Стручни скуп београдских библиотекара са темом „Општинска библиотека и локална средина (заједнички пројекти и специјализовани библиотечки сервиси), одржао се у Обреновцу, у просторијама библиотеке „Влада Аксентијевић“. На скупу су учествовали представници свих општинских јавних библиотека на територији града Београда, а сарадњу Библиотеке “Лаза Костић” Чукарица и Предшколске установе Чукарица су представили Владан Николић, библиотекар, и Јована Ивков, васпитач.

Подршку излагачима је дала и директорка ПУ Чукарица, Биљана Гајић, као и Валентина Живојиновић, Маријана Фијатовић, Ивана Митровић, Невена Стрижак, и Драгана Коруга, сарадница из Центра за интерактивну педагогију.

20.12.2017. Снима се водич за родитеље у диверсификованом програму у Горици Александра Петровић, реализаторка програма, Биљана Гајић, директорка, Невена Стрижак, психолог

23.1.-25.1.2018. Комисија за спољашње вредновање установе је приликом обиласка показала интересовање и за додатне програме, посетила их и прегледала документацију, па су и диверсификовани програми добили четворку.

24.04.2018. организована је нова хоризонтална размена – у ПУ “Радосно детињство” у Чачку. Ова размена била је лепа прилика да предшколске установе из ВБГЗ чују искуства из Чачка и њиховог рада током предходне фазе пројекта.

27.4.2018. У вртићу „Машталица“ у Остружници свечано је отворен нови простор за боравак деце! Уз подршку Општине Чукарица, адаптиран је простор површине 100м², кроз пројекат “ Вртићи без граница 3 “ је опремљен, а Тим Предшколске Установе Чукарица је креирао квалитетне програме који ће обогатити прилике за игру и учење деце предшколског узраста из Остружнице. Званично отварање простора реализовано је у присуству Срђана Коларица, председника Општине Чукарица и Стане Лукић, члана општинског Већа, представника ЦИП-а, а обележено је дружењем васпитача са децом и родитељима.

30.5.2018. држана је хоризонтална размена „Повећање праведности предшколског васпитања и образовања креирањем различитих програма“ у организацији Предшколске установе „Чукарица“ (Београд), Удружења стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије и ЦИП - Центра за интерактивну педагогију организована је. у вртићу „Сањалица“ ПУ „Чукарица“. Сусрету је присуствовало преко 60 васпитача и стручних сарадника предшколских установа у Београду (општине: Гроцка, Стари град, Врачар, Савски венац, Звездара, Раковица, Нови Београд, Чукарица, Вождовац) и предшколских установа из Шапца, Лознице, Крупња, Малог Зворника, Жагубице, Чачка, Зрењанина, Осака, Коцељева, Владимираца и Великог Градишта. Хоризонтална размена је реализована као пројектна активност у оквиру пројекта „Вртићи без граница 3“ - подршка унапређивању друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу.

11.6.2018. у оквиру истраживања Анализа потреба стручног усавршавања васпитача, педагошких асистената и стручних сарадника запослених у предшколским установама у Београду и Зрењанину организована је једна фокус група са стручним сарадницима. Фокус група је одржана у Управној згради предшколске установе Чукарица.

13.6.2018. у вртићу “Сањалица” одржан је менторски састанак пројектног Тима са представницима “ЦИП Центра за интерактивну педагогију”.

04.7.2018. године у хотелу Парк, у оквиру пројекта “Вртићи без граница 3”, одржан је други округли сто под називом „Управљање системом предшколског васпитања и образовања“. Учесници округлог стола су имали прилике да чују више о „Анализи прегледа уређења, понуде и квалитета услуга предшколског васпитања и образовања

на локалном нивоу у земљама централне и источне Европе и Заједници независних држава“ (Јан ван Равенс, Јејл универзитет – Центар за дечији развој и социјалне политике), као и о „Анализи усклађености локалних прописа и политика са стратешким политикама и прописима на националном нивоу“ (Драгана Коруга, консултанткиња УНИЦЕФ-а и Јелена Марковић консултанткиња и чланица Јејл тима на изради студије). Међу учесницима су присуствовали и представници Владе Републике Србије, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Уницефа, Завода за вредновање квалитета васпитања и образовања, Републичког завода за статистику, Центра за социјалне политике, Фондације „Новак Ђоковић“, Фондације „Save the children“, Мреже организације за децу, Градске општине „Чукарица“, предшколских установа из Београда и Зрењанина итд.

Чланови тима ВБГ 3, уз подршку и вођење стручне сараднице Тијане Боговац, редовно су се састајали ради заједничке прораде литературе уз коју су развијали своје програме, као и заједничког праћења напретка пројекта и обављања предвиђених активности: промотивних активности и поступања са мапираним породицама, опремању простора и набавци потребног материјала, као и на документацији. Током године Тиму ВБГ3 придружили се и нови чланови: Верица Дмитриновић, Марија Мијатовић, Саша Стојановић, Сабина Глођовић, Марија Гвоздић, Оливера Мијатовић, Мирјана Јеркић и Драгана Марковић.

ЦИП је за представнике ПУ Чукарица, укључујући и тим за ВБГ 3 омогућио похађање акредитоване онлајн обуке „Диверсификација програма у ПВО“

5.2.2018. ПУ Чукарица је у сарадањи са ПУ из Оцака (пројекат “Школице живота”) и ПУ из Крупња, организовала хоризонтално учење са идејом да се чланови пројектних тимова упознају са радом бебот робота са децом предшколског узраста. Обуци су, осим чланова Тима са Чукарице, биле присутне и колегинице са Вождовца и Зрењанина.

19.и 21.2.2018. у хотелу Парк одржан је семинар “Закорачите у хоризонтални свет учења”. док је онлајн обука “Хоризонтално учење” још увек је у току.

На Педагошким колегијумима у ПУ Чукарица редовно се извештавало и дискутовало о активностима из пројекта Вртићи без граница 3.

На интернет сајту ПУ Чукарица и на друштвеним мрежама редовно се објављују садржаји везани за Вртиће без Граница 3.

Покренути диверсификовани програми

Локација	Промотивна активност	Програм	Реализатор	Број деце
Рушањ (вртић Бубамара)	Мапирана деца у претходној години	Четири сата, сваки дан, пауза у августу, настављен у октобру 2017	Андреа Јовановић	18

Сремчица, вртић Горица	Мапирана деца у претходној години	Четири сата, сваки дан	Ивана Митровић	29
Сремчица, вртић Горица	Мапирана деца у претходној години	Два пута недељно, два сата, од октобра	Александра Петровић , Тања Петровић	35 (две групе кратког програма)
Железник, библиотека	5.6.2017.	Два пута недељно, два сата	Јована Ивков	26
Железник, вртић Веселько	17.10.2017	Два пута недељно, два сата	Радмила Ђукић	20
Баново брдо, вртић Невен	19.6.2017. 21.7.2017. 11.10.2017.	Кратки програм, од септембра 2017	Тања Петровић	17
Машталица, Остружница	27.4.2018.	Кратки програм	Марија Мијатовић Саша Стојановић	12
Галерија Сања, “Шврљаоница ” и “Беботова кошница”	јун 2018.	Кратки програми	Александра Петровић	26
“Ствараоница у природи”	јун и јул 2018.	Кратки програм	Драгана Марковић, Мирјана Јеркић	5 због недовољног броја деце, програм није кренуо, планира се реализација у новој радној години

18. Извештај о реализацији рада Тима за међународну сарадњу

Циљ рада Тима за међународну сарадњу је интернационализација рада установе, као и модернизација. Тим прати активности предвиђене Европским развојним планом као и Развојним планом установе и актуелности. Тим броји 15 чланова. У наставку су дате реализоване активности током радне 2017/2018 године.

Пројекат *Играмо се, учимо и растемо заједно*

Пројекат *Играмо се, учимо и растемо заједно* (Play, learn and grow together) у оквиру програма Еразмус + је почео са реализацијом од децембра 2017. године и наставља се до краја новембра текуће године.

У припремној фази почев од децембра 2017. године реализоване су активности језичке, интеркултуралне припрему и развијања ИКТ вештина. Тим мобилности је проучавао литературу о игри и учењу као део педагошке припреме за похађање курса на Универзитету у Гетебургу у Шведској. Континуирано су одржавани састанци пројектног тима као и састанци са реализаторима курса путем Скајпа.

У фази мобилности учесници пројекта су присуствовали курсу Игра и Учење у на циљ усмереној пракси (play and learning in a goal - oriented practice) у трајању од недељу дана, и имали прилику да посете два вртић у Гетебургу. Истовремено је реализован мониторинг пројекта у фази мобилности. Тим за мобилност Еразмус + пројекта „Играјмо се, учимо и растимо заједно“, у периоду од 11-17. марта 2018. године присуствовао је курсу на Универзитету у Гетеборгу на тему „Игра и учење у на циљ усмереној пракси.“

У фази примене сазнања са семинара и искуства из праксе пројектни тим шириће путем различитих прилика хоризонталне размене као и информисати путем различитих извора (web страна установе, facebook, eTwinning и др.). У фази дисеминације ради се на ширењу сазнања из пројекта као и на транспарентности пројекта. У 2017/2018 години реализовано је: „Приказ пројекта Играмо се, учимо и растемо заједно“ реализован је 10.5. 2018. године у вртићу „Сањалица“ у форми актива а медицинске сетре васпитаче и васпитаче. Реализатори су васпитачи Маријана Бранковић, Милијана Гајић, Милош Зорица, Александар Цвејић и педагози Тијана Боговац и Славица Илић. На XV истраживачким данима васпитача Београда који су одржани на Учитељском факултету у Београду, од 25-27. 5. 2018. године, чланови пројектног тима, васпитачи Маријана Бранковић и Милош Зорица, приказали су искуства која су стекли током курса и посете вртићима и Шведској у оквиру Erasmus+ пројекта мобилности „Play learn and grow together“. Чланови тима пројекта "Играмо се, учимо и растемо заједно", Александар Цвејић, Милијана Гајић и Тијана Боговац, присуствовали су и Међусекторском мониторинг састанку у Нишу у организацији Фондације Темпус уз подршку амбасаде Бугарске 2.7.2018. године. Тијана Боговац, координатор пројекта је говорила у оквиру панел дискусије о добрим странама, као и изазовима приликом спровођења мобилности у оквиру Еразмус + пројекта, као представница пројекта који је изабран као пример добре праксе.

Документовање тока пројекта започело је у овој фази пројекта учешћем на одговарајућој интернет платформи, Кориснички простор, попуњавањем тзв. Мобилити алатке и приказом тока пројекта на Фејсбук страни установе као и Сајту установе, као главном простору за информисање о току пројекта. Процес пројекта биће приказан и на eTwinning порталу. Током трајања пројекта радиће се на транспарентности и посебан акценат ће бити на фази примене, дисеминације и размене.

Учешће у раду етвининг заједнице

Током године запослени ПУ Чукарица, који су чланови eTwinning заједнице, активно су учествовали у разноврсним активностима учења и обука, а били и иницијатори и учесници пројекта.

7. 2. 2018. у вртићу „Царић“ реализоване су две презентације. Славица Илић, педагог реализовала је предавање на тему «Могућности Е твининг портала, за повезивање, сарадњу и професионални развој» а васпитач Милијана Гајић из вртића „Жирић“, презентацију примера добре праксе на тему „Интеграција е Твининг пројеката у вртићу, примена Web 2.0 алата и примери пројеката са додељеном Националном ознаком квалитета“

11.4.2018. Предшколска Установа Чукарица је добитница ознаке eTwinning школе која представља признање и вреднује учешће и посвећеност запослених у школама и предшколским установама. Тиме се постиже већа видљивост на европском нивоу и препознатљивост у области иновативних и креативних педагошких приступа, креативне и безбедне употребе ИКТ-а у настави, сталног стручног усавршавања запослених и стиче могућност да прикаже eTwinning ознаку у промотивним и информативним материјалима.

У 2017. години васпитач ПУ Чукарица Милијана Гајић награђена је за реализацију пројеката: Let's celebrate spring coming, Hearts & Valentines, International Women's day – Mother's Day, Recycling in kindergarten, We spread out our love all around the world, Giving hope to refugee children бројним домаћим и међународним признањима а најзначајнија су „Сертификат националног квалитета“ и „Европска ознака квалитета“. Сваки од ових пројеката додатно је награђен са признањем eTwinning Pupil Quality Label за активно учествовање и укључивање деце у реализацији пројеката у 2017. години. Активно учествујући у пројектима и у току ове радне године, деца и васпитачи из вртића „Жирић“ већ су испунили услове за учествовање у конкуренцији за Европску награду квалитета у 2018. години.

Учешће на међународним скуповима, пројектима, студијским путовањима

Представници установе учествовали су на различитим међународним скуповима и конференцијама, као што су: Нове технологије у образовању 2018, EPALE конференција и Васпитач у 21 веку.

Чланови Тима за међународну сарадњу учествовали су на Светском кампу Европа 2018, у Сава центру 15. и 16. 6. 2018. године.

Осим свега наведеног, Чланови Тима узели су учешће у писању новог развојног плана установе у сегменту који се односи на међународну сарадњу и модернизацију.

19. Реализација развојног/ акционог плана

Акциони план Установе конкретизује активности, носиоце активности и критеријуме успеха и усмерава ка визији наше Установе. Због величине Установе, приоритетни циљеви и задаци у Развојном, односно Акционом плану, планирани су на нивоу Установе, а специфичности свих вртића развијали смо кроз Акционе планове вртића. Из тог разлога у свим вртићима наше установе формирани су Стручни активи за развојно планирање, у саставу: руководилац вртића, вође свих тимова који су формирани у вртићу, представник родитеља вртића и представник локалне заједнице. Састанци Актива за развојно планирање на нивоу вртића реализовани су током године у складу са потребама реализације и евалуације активности из Акционог плана

Установе, једном месечно, а потом на Педагошком колегијуму евалуација рада свих вртића на нивоу Установе. На основу резултата процеса самовредновања и евалуације реализација Акционог плана вртића, а у складу са приоритетним циљевима и задацима из Развојног плана, у свим вртићима је у јуну месецу израђен предлог кључних активности, који ће бити основа за израду Акционог плана Установе за наредну годину.

Обзиром да је осмишљен и усвојен нови развојни план за период 2018-2022.године, којим смо тежили да унапредимо квалитет рада Установе, ове године смо начинили и Анекс акционог плана Установе за 2017-2018.годину. Како смо уочили да се у појединим областима преклапају циљеви унели смо циљеве као заједничке именитеље за различите активности и области у којима ћемо их реализовати. То је новина која је унела и извесну промену у самој структури Анекса акционог плана а последично и у извештају о реализацији рада Установе. На основу наведеног један део извештаја представимо по областима, а други део који ће се односити на извештају о реализацији Анекса представимо по циљевима.

➤ **У области: предшколски програм, годишњи план и развојни план,** развојни циљ је повећање обухвата деце која нису укључена у предшколско васпитање и образовање, који је реализован кроз задатак: повећати понуду посебних и специјализованих програма. Носилац ових активности је Тим за диверсификацију. Овај тим је спровео испитивање могућности и начина за повећања обухвата деце кроз програме диверсификације у сарадњи ПУ и локалне заједнице и испитивање реалних потреба на терену, како постојећих корисника, тако и свих оних који нису обухваћени неким обликом рада у оквиру ПУ. Поред наведеног тим је организовао информисање и сензибилисање ПУ и локалне заједнице о значају и могућностима увођења ових програма. Започело се са реализацијом пројекта “Вртићи без граница 3”. Прикупљени су подаци о расположивим ресурсима. Прикупљени и систематизовани подаци о реалним потребама деце и породице. Реализоване су промотивне активности, простор опремљен и стављен у функцију и започела је реализација диверсификованих програма на 6 локација (у вртићима Невен, Веселко, Горица, Машталицаи Бубамара) . Детаљан извештај о реализацији посебних и специјализованих програма налази се у оквиру овог документа у делу који се односи на извештај о раду тима за диверсификацију.

➤ **У области васпитно - образовни рад, развојни циљ - унапређивање квалитета васпитно-образовног рада,** остваривали смо кроз следеће задатке:

- 1. Унапређивање приступа креирању физичке и социјалне средине**
- 2. Подстицање израде дидактичких и игровних средстава**
- 3. Јачање компетенција васпитача за континуирано, целовито и сврсисходно развијање циклуса: посматрање-планирање-реализација-евалуација васпитно-образовног рада**
- 4. Унапређивање програмирање и документовања индивидуализованог приступа у раду са децом**
- 5. Прилагођавање ритма живљења потребама деце**
- 6. Очување и унапређивање процеса адаптације у сарадњи са родитељима**

1. задатак - Унапређивање приступа креирању физичке и социјалне средине, остваривали смо кроз следеће активности:

- Подстицање рефлексивности васпитача и мед.сестара васпитача у креирању социјалне и физичке средине кроз размене примера добре праксе у вртићу и у Установи: “Дан за размену идеја”.

- Актив васпитача припремног предшколског програма: „Игра ми је све или не”
- Формирање центара за играње за децу и родитеље “Необично обичне игре” (Вртић “Веселко”)
- Израда мапе кретања (тлоцрт) вртић, формирање центара за деčју игру (Деçји клуб)
- Актив под називом “Игра, играчка, игрица”

2. задатак - Подстицање израде дидактичких и игровних средстава, остваривали смо кроз следеће активности:

Организован је и реализован актив васпитача припремног предшколског програма: „Улога и функција радних листова у припремном предшколском програму”

Организована је и реализована хоризонтална размена на нивоу установе-изложба дидактичких средстава у оквиру “Дана за размену идеја”

Реализоване су активности за израду дидактичких и игровних средстава у вртићима (Радосно детињство, Жирић, Веселко, Рода, Цврчак, Плава птица).

-У оквиру дана за размену идеја која је била 28.10.2018. организовано је и презентовање дидактичких средстава који су предходном периоду освојили награде .

- Васпитачи и медицинске сестре су израдили мноштво дидактичких средстава и игара које након тога представили својим колегама директно – објашњењем намене и примене средстава и игара, а о чему су колеге могле да сазнају на изложби дидактичких средстава и игара и путем интернет страна установе.

-Током целе године акценат је био у свим вртићима на изради дидактичких средстава, како као део годишњих тема вртића тако као и самосталне активности васпитача и сестара, у сарадњи деце, васпитача и родитеља.

3. задатак - Јачање компетенција васпитача за континуирано, целовито и сврсисходно развијање циклуса: посматрање - планирање - реализација - евалуација васпитно-образовног рада, остваривали смо кроз следеће активности:

Организован је и реализован актив васпитача припремног предшколског програма: „Евалуација у припремном предшколском програму”.

Организован је и реализован актив: „Из праксе у праксу” - реализација, посматрање и евалуација активности васпитача приправника.

Организовали смо и реализовали многобројне стручне активе, семинаре, предавања, који се баве темом посматрања, планирања, реализације и евалуације у в.о. раду.

Семинари: “Више од игре-Драмски метод и технике у раду са децом”, “Примена садржаја и активности из екологије и области животне средине у непосредном васпитно образовном раду”, “Подршка развоју критичког мишљења на раном узрасту - модул 1”, “Дете у програму и говорним разменама”.

Васпитно образовна веће: Разматрање годишњег извештаја о реализацији васпитно образовног рада, Предшколског програма Установе и Годишњег плана васпитно образовног рада одржано је 12.9.2017. године. Такође на васпитно образовном већу које је одржано 24.11. 2017. представљен је нови Развојни план Установе за период од 2017-2022. године.

Након усвајања развојног плана тим за развојно планирање је израдио и анекс акционог плана Установе који је усвојен 10.1.2018. на васпитно образовном већу.

Собзиром да је за ову годину најављено екстерно вредновање Установе оно је реализовано у периоду од 23.1.-26.1.2018. Након завршеног вредновања извештај је представљен педагошком колегијуму и васпитно образовном већу.

Активи васпитача: Функција и улога радних листова у припремном предшколском програму, Могућности eTwinning портала за повезивање, сарадњу и стручно усавршавање, Планирање у васпитно-образовном раду, Евалуација припремног предшколског програма, “.

На нивоу вртића вршена је анализа циклуса посматрање - планирање - реализација - евалуација у в.о.раду у радној књизи или из радне књиге и размена искустава васпитача о моделима писања радне књиге и планирању и програмирању ВОР кроз радионице и дискусионе групе (хоризонтално усавршавање).

Развијање рефлексивности васпитача према сопственој васпитној пракси путем посматрања реализације и анализом активности у групи на нивоу свих вртића врши се континуирано током године, а као помоћ приправницима одржан је и актив са темом “Сагледавање различитих аспеката реализоване активности - померање перцепције у васпитно образовном раду”

4.задатак - Унапређивање програмирања и документовања индивидуализованог приступа у раду са децом, остваривали смо кроз следеће активности:

Реализовали смо стручне активе на нивоу вртића, предавања на тему планирање и документовање индивидуализованог приступа у раду са децом.

Актив и радионица васпитача: Упознавање и начини коришћења инструмената за праћење развоја и напредовања деце (хоризонтално усавршавање).

Рад на сензибилизацији васпитача и мед. сестара-васпитача за индивидуализовани приступ у раду са децом реализован је кроз размене примера добре праксе. Реализован је пројекат “Играјмо се, учимо и растимо заједно”.

5.задатак - Прилагођавање ритма живљења потребама деце, остваривали смо кроз следеће активности:

- Реализацију индивидуалних разговори са родитељима ради уважавања специфичних потреба деце
- Испитивање потреба деце и породице у вези са ритмом дневних активности у вртићу реализована је кроз анкете за родитеље у свим вртићима
- Израда индивидуалних планова исхране према специфичним потребама деце и породице реализовала је Стручна комисија за исхрану,
- Коришћењем центара ван радних соба (драмски, моторички)
- Прилагођавање распореда дневних активности у вртићу потребама деце у сарадњи и уз сагласност са породицом

6.задатак - Очување и унапређивање процеса адаптације у сарадњи са родитељима, остваривали смо кроз следеће активности:

- Организовање стручних актива, семинара, предавања на тему адаптације у сарадњи са родитељима, путем реализације стручних актива на нивоу свих вртића на тему: “Адаптација деце уз активно учешће родитеља”, и праћењем и евалуацијом тока адаптације (путем инструмената и директним посматрањем тока адаптације).

- Коонтинуирано информисање родитеља и мотивисање активног учешћа у адаптацији путем родитељских састанака, писаних информација и индивидуалних разговора; израда плана адаптације у сарадњи са родитељима пре поласка деце у вртић.

- Непосредно учешће родитеља у групи током периода адаптације

- Сарадња јасала и вртића током транзиционих периода и “преношење” дечјих портфолиа са јасала на вртић.

➤ **У области дечији развој и напредовање** постављен је развојни циљ, у складу са развојним планом установе: систематски и континуирано подржавати и подстицати дечији развој и напредовање.

У оквиру циља *Систематско и континуирано подржавати и подстицати дечији развој и напредовање*, планирана су и реализована 3 задатка :

1. задатак је био оспособити васпитаче и мед.сестре за коришћење података за планирање подстицања дечијег развоја и напредовања. У оквиру овог задатка планирани су и одржани следећи семинари,активи и активности:

Семинари: “Дете у програму и говорним разменама”, “Више од игре драмски медот и технике у раду са децом”, “Социјално нерпихваћено дете, подршка и интеграција у вршњачку групу”.

Активи који су реализовали у оквиру овог задатка су: “ Дечији портфолио”,на нивоу вртића, “Перцептивне вештине као подршка дечијем развоју”. У оквиру тима за заштиту деце од злостављања занемаривања и насиља одржана је радионица “План за свако дете”, “Сензорно перцептивне активности у циљу хармонизације развоја деце”.

Током целе године васпитачи су се бавили изразом и ажурирањем портфолиа,такође укључени су и родитељи у изради истих. Поред чек листа као један од начина који васпитачи користе у циљу подстицања и подржавања дечијег развоја и напредовања, васпитачи су користили и остале технике и инструменте.

Израда педагошких профила за децу са тешкоћама у развоју

Овај задатак реализован је кроз тимски рад - васпитача, дефектолога, стручног сарадника, и родитеља и за свако дете са посебним потребама постоји израђен педагошки профил који се користи у сврху подстицања, али и праћења напретка деце.

Израда ИОП-а (Сањалица,развојне групе) и по потреби сви објекти (дефектолози, 2017-2018).

Сви објекти су укључени у реализацију задатака. Одређени су носиоци активности и време реализације. Задаци су реализовани кроз формирање тимова и активности за развијање адекватних метода праћења развоја и напредовања деце.

Реализовани су редовни састанци са васпитачима и медицинским сестрама који у групи имају децу са сметњама у развоју. Редовним обиласцима и опсервацијом група у којима су деца са сметњама у развоју, дефектолози су путем дефектолошке процене пратили развој и напредовање деце и у сарадњи са родитељима израдили педагошке профиле за децу са сметњама у развоју. Свим родитељима деце са посебним потребама препоручене су мере и активности којима могу подстицати развој своје деце и ван предшколске установе.

Такође, су по потреби путем индивидуалних разговора са родитељима и стручним сарадницима, родитељи усмеравани ка институцијама које додатно подстичу индивидуални развој.

У циљу континуираног праћења дечјег развоја и напредовања развијани су наменски инструменти: чек-листе, скале процене, протоколи понашања, дечји албуми, као и портфолиа деце – групни и индивидуални. Такође, за сву децу са сметњама у развоју постоје педагошки профили који су реализовани у у сарадњи са дефектолозима и родитељима деце.

Дана 9.5.2018. одржан је колегијум на којем је усвојено 40 ИОП-а за децу.

Инструменти у овој области су увид у документацију, непосредно посматрање примене знања, вештина и метода стечених на семинарима, већима и активима.

Критеријуми успеха задатака су испуњени за шта постоји евиденција присутности и евалуација планираних и реализованих активности у свим вртићима.

Оснаживање компетенција васпитача, мед.сестара и стручних сарадника у области инклузије је реализовано кроз организовано стручно усавршавање у области инклузивне праксе.

У оквиру мреже подршке планирани су и реализовани сви састанци са циљем јачања компетенције у области инклузије.

2. задатак био је континуирано развијати партнерски однос дете-васпитач. Активности које су се спроводиле у оквиру овог задатка биле су следеће:

- Упознавање васпитача о важности остваривања партнерског односа у раду са децом и родитељима кроз активе (стручни сарадници и васпитачи).

3. задатак је био повећати степен иницијативе и активног учешћа деце у избору, реализацији и документовању сопственог развоја;

- Током редовног рада васпитачи сходно групи су креирали прилике у којима деца могу да остваре већи степен иницијативе у свим вртићима (Медицинске сестре васпитачи, васпитачи и деца). Неке од активности које су реализоване биле су ставарање креативних куткова: „Ово је мој избор“, „Шта све деца могу“, „Мој споменар“. Деца све више учествују у одабиру радова и материјала у креирању свог портфолиа. одржан је актив васпитача са темом “Креативни плес и покрет”

➤ У области **Подршка деци и породици** развојни циљ је обезбедити и унапредити континуирану подршку деци и породици. У оквиру овог циља планирано је и реализовано следеће:

1. задатак: Укључити породицу у осмишљавање и богаћење средине за учење и развој

У току прошле радне године путем родитељских састанака, паноя и анкета родитељи су информисани како могу да се укључе у осмишљавање и богаћење средине за учење и развој. Организоване су бројне активности на нивоу група и вртића које су имале за циљ осмишљавање и богаћење средине за учење и развој.

Оплемењена су дворишта у свим вртићима осликавањем радних површина, организована је садња цвећа и дрвећа, фарбање различитих справа и бетонских површина...

Такође, родитељи су се укључили у богаћење средине и кроз израду дидактичких средстава и уређење дворишта у складу са различитим темама вртића: “ Игре са ризицима”, „Чудесни свет чула“, „Здрав вртић“, Екологија, ...

2. задатак: Организовати заједничке активности са родитељима

Родитељи су информисани и мотивисани путем родитељских састанака и паноя о значају и могућностима учешћа у непосредном раду и животу вртића. Како бисмо се ускладили са њиховим потребама и интересовањима израдили смо упитнике и анкете из којих смо сазнали више о могућим начинима ангажовања у непосредни рад и живот вртића. Реализоване су радионице путем којих је покренута већа размена информација и искустава о деци

Родитељи су се укључили и у све активности везано за важне догађаје и манифестације поводом: „Дечије недеље“, новогодишњих дружења, приредбе поводом дана Светог Саве, радионице 8. марта и Ускршњих активности. Такође, узели су активно учешће и у складу са специфичним темама вртића и потребама вртића: у креативним

радионицама, драмским играма, плесним активностима, маскенбалима, карневалима, приредбама. Такође реализоване су заједничке активности и радионице у вртићима на специфичне теме: “Хранилице, појилице”, “Вртић као друга кућа мог детета”, “Осмишљавање дечијег листа”...

3. задатак: Организовање акција усмерених ка унапређењу услова рада и безбедности у вртићу

На основу предлога са састанака Савета родитеља, реализоване су континуиране акције усмерене ка унапређењу услова рада и безбедности у свим вртићима према актуелним потребама. Родитељи су дали свој активни допринос у побољшавању услова рада и безбедности вртића.

4. задатак: Организовати различите начине и облике међусобног информисања о развоју и напредовању деце

Родитељи су путем тематских родитељских састанака боље упознати са развојним потребама и могућностима за напредовање њихове деце кроз следеће теме: Адаптација деце, Припрема деце за полазак у школу, Рани развој код деце, Подстицање развоја говорно језичких способности код деце различитог узраста, као и у оквиру специфичних тема вртића, Подршка доживљају сигурности код деце. Такође у неким вртићима организоване су и трибине у складу са актуелним потребама.

Поред тематских родитељских састанака, са родитељима смо размењивали информације о развоју и напредовању њихове деце и путем: индивидуалних разговора у форми отворених врата као и путем анкете о развоју говора деце јасленог узраста.

Међусобна размена информација о дечијем развоју и напредовању организована је и путем паноа и дечијих портфолија.

На нивоу вртића формирана је мрежа подршке родитељима деце са потешкоћама у развоју која је континуирано давала подршку у току године кроз индивидуалне разговоре.

Такође, подршка деци и породици са потешкоћама у развоју остварена и кроз различите видове сарадње са локалном заједницом у виду корективне гимнастике и пројекта ране стимулације и развоја.

5. задатак: Упознавање и оспособљавање медицинских сестара и васпитача за пружање здравствене заштите деци. Задатак је реализован кроз:

- едукацију васпитача и медицинских сестара васпитача, као и медицинских сестара за превентивно здравствену заштиту који су похађали једнодневни семинар у вртићу «Царић» дана 21.10.017.године у вртићу „Царић“ на тему: “Прва помоћ код ургентних стања у педијатрији”. Реализатор предавања био је др Владимир Симић из Градског завода за хитну медицинску помоћ..

Предавање на тему :“Прва помоћ код повреда главе, врата, екстремитета, компликација хроничних незаразних болести, присуства страног тела у дисајним путевима одржано је на нивоу свих вртића у реализацији Олгице Субашић, Јелене Перашевић, Наташе Мачинковић и Живолаве Живановић са освртом на процедуре код истих у ПУ, а све са циљем јачања професионалних компетенција у складу са развојем медицинских доктрина.

Посебан акценат стављен на повреде код деце и превенцију истих.

Едукација медицинских сестара и васпитача о повредама код деце у вртићу и њиховом значају реализована је од стране сарадника за унапређивање ПЗЗ у циљу подизања

нивоа свести о значју повреда као и процедурама које запослени спроводе у складу са својим професионалним компетенцијама.

Упознавање родитеља са превентивно здравственом заштитом деце у вртићу уз осврт на хроничне незаразне болести и епидемиолошку ситуацију реализован је кроз родитељске састанке на којима су медицинске сестре за ПЗЗ упознале родитеље са планом и програмом превентивне здравствене заштите у предшколским установама, као и правилима и процедурама. Такође, начелница педијатријске службе дома здравља « Др Симо Милошевић» одржала је предавање дана 23.11.2017.године и дана 12.12.2018. године одржала је предавање за родитеље и запослене о колективном имунитету, превенцији васпљивости у колективу и инфективним болестима карактеристичним за дечији узраст.

Упознавање и оспособљавање мед. сестара и васпитача као и родитеља за пружање прве помоћи код компликација хроничних незаразних болести

Задатак је реализован кроз организовано предавање за медицинске сестре васпитаче, медицинске сестре за ПЗЗ, васпитаче, као и родитеље дана 05.12.2017. године на тему: „Diabetes mellitus код деце. Поремећаји свести изазвани хипо- и хипергликемијом“.

Реализатор предавања био је др Владимир Симић испред Градског завода за хитну медицинску помоћ. Ова тема била је неопходна будући да у предшколкој установи бораве деца са шећерном болешћу. Упознавање медицинских сестара васпитача и васпитача, кухињских радника са „Алергијама на намирнице“ код деце.

На тему нутритивних алергија, стопи пораста али и могућим компликацијама предавање је одржанао дана 06.06.2018. године у реализацији др Катарине Милошевић, пулмолога алерголога испред Универзитетске дечије клинике.

Упознавање медицинских сестара васпитача и васпитача са садржајима програма „Здрав вртић“

Запослени ГЗЈЗ нису реализовали предавање током школске 2017/2018 године. Садржај на тему програма „Здрав вртић“ медицинске сестре за ПЗЗ презентовале су на нивоу својих радних јединица.

Будући да је дете са хепатитис Ц инфекцијом исписано предавање није реализовано. Исто је у плану за септембар 2018. Године када дете полази у вртић. Предавање ће реализовати инфектолог из Клинике за инфективне и тропске болести КЦС.

Упознавање медицинских сестара за ПЗЗ, медицинских сестара васпитача са превенцијом болести зависности, раним препознавањем и лечењем
Задатак није реализован због немогућности предавача. Исто ће бити одржано кроз здравствено веће у октобру 2018. године.

6. задатак: Упознавање медицинских сестара за ПЗЗ, медицинских сестара васпитача и васпитача са радом комисије за специфичне видове исхране и значајем потврђених алергија на храну реализовано је кроз:

Медицинске сестре васпитачи и васпитачи су упознати са радом комисије за специфичне видове исхране. Делокруг рада комисије представљен је од стране сарадника за исхрану и сарадника за унапређивање превентивно здравствене заштите. На активима, родитељским састанцима о раду комисије упознају се и запослени и

родитељи. Почев од септембра 2017. године као и у наредним месецима сходно потребама и броју деце са потврђеним алергијама, организовали рад комисије са циљем проналажења најбољег решења за исхрану деце у кладу са одговарајућом медицинском документацијом. Наиме, заполени и родитељи су упознати са радом комисије која се састаје код свих специфичних видова исхране деце у вртићу. Сви састанци састанци комисије су документовани.

Родитељи су путем родитељских састанака, али и индивидуалних разговора упознати са радом комисије за специфичне видове исхране

7. задатак : Упознавање мед.сестар-васпитача, васпитача и родитеља са социјално заштитном функцијом установе

Кроз редовне теренске обиласке организовани су састанци са медицинским сестрама - васпитачима и васпитачима о начину помоћи и подршци породици: *упознавање медицинских сестара–васпитача, васпитача и родитеља са социјално заштитном функцијом установе.*

На нивоу целе установе организовани су активности о значају превентивног деловања и отклањању негативних чинилаца у социјалном развоју деце:

- *Актив на нивоу Установе, са темом "Игра, играчка, игрица", реализован дана 28.12.2017. године;*

- *Актив је пратила висока долазност васпитача и медицинских сестара и њихово активно учествовање у разговору.*

Организована је размена искустава и примера добре праксе на нивоу актива са социјалним радницима и стручним сарадницима из других ПУ као и кроз сарадњу са другим институцијама у циљу унапређивања социјалне мреже.

Социјални радници су остваривали сарадњу са правном службом и рачуноводством Установе приликом ангажовања код породица које се налазе у осетљивој породичној ситуацији и у стању социјалне потребе;

Кроз рад уписне комисије, редовно и континуирано током целе године, су информисани и мотивисани родитељи све деце, укључујући и децу из друштвено осетљивих група за укључивање у програме предшколске установе „ Чукарица“.

➤ У области **етос** су постављена два развојна циља у складу са развојним планом

Установе:

1. *очувати и унапредити климу поверења заједништва, узајамног поштовања и сарадње;*

2. *повећати инклузивност у Установи;*

У оквиру циља очувати унапредити климу поверења заједништва, узајамног поштовања и сарадње планирана су и реализована 3 задатка.

1. задатак: наставити са применом активног приступа у заштити од занемаривања, злостављања и насиља у Установи. У оквиру овог задатка наставили смо са континуираном израдом и реализацијом плана и програма заштите од занемаривања злостављања и насиља у Установи. Током претходне године започета је кампања „Превенција насиља је наша заједничка одговорност“, са циљем унапређивања сарадње са родитељима у овој области. Тема “ Да кретање нема сметање” приказана је у оквиру Дана за размену идеја, у октобру 2017, у циљу јачања

капацитета запослених за превенцију повреда деце и одраслих..Социјално неприхваћено дете- начини идентификације, узроци, последице“ је семинар који је реализован претходне године и који је допринео разумевању и сензибилизацији васпитача за препознавање ризика које носи социјална неприхваћеност детета. У циљу даљег јачања компетенција васпитача реализован је, током 2017-18 други део овог семинара “Социјално неприхваћено дете – подршка и интеграција у вршњачку групу”. Након тога реализован је и низ састанака са учесницима семинара у самој установи, а затим је реализована и хоризонтална размена у виду округлог стола, 4. 4. 2018. у вртићу Веселко.

У оквиру овог задатка реализован је и семинар „Позитивна дисциплина позитивно васпитање“ .

2. задатак: наставити са континуираним унапређивањем вештина комуникације запослених у Установи.

Организован је и реализован актив - активности које подстичу размену добрих примера праксе у раду са менторима и приправницима на нивоу Установе - Актив ментора и приправника на тему: “Сагледавање различитих аспеката реализоване активности-померање перцепције у васпитно-образовном раду “.

Организован је и реализован актив васпитача припремног предшколског програма: „Родитељи у припремном предшколском програму”

Организовано је стручно усавршавање кроз семинаре: „Јачање капацитета запослених у вртићима и школама у раду” семинар је поновољен учествовали су стручни сарадници из наше Установе, као и семинар “Родитељи као партнери у васпитно образовном раду”. Одржана је радионица “Примена метода и техника неформалног образовања у свакодневном раду” За приправнике су реализовани активности : „Опште препоруке за увођење приправника у посао“, “Сагледавање различитих аспеката - померање перцепције у васпитно образовном раду”.

У вртићу се реализовани активности који су били посвећени унапређивању квалитета комуникације међу запосленима, такође су реализоване радионице на теме очувања тимског рада и осећања припадности колективу.

На нивоу Установе организован је хор који чине запослени васпитачи , медицинске сестре васпитачи, стручни сарадници, сарадници и кувар. Поред манифестација у оквиру Установе хор се успешно представио и на такмичењима, као и у медијима.

Социјални радници су на нивоу установе реализовали облике социјалне подршке међу запосленима свих структура у циљу превенције професионалног самосагоревања. Социјални радници су кроз свој свакодневни рад иницирали активности које доприносе побољшању атмосфере радног окружења, ефеката рада запослених и неговања колегијалности.

3. задатак: Развијати облике сарадње и начине промовисања рада Установе

У вртићима су организовани различити облици социјалне подршке међу запосленима у циљу превенције професионалног сагоревања (радионице, окупљања у циљу размене искустава, промовисање „активне паузе“, формирање кутка за опуштање, размењивање афирмативних порука, организовање прослава, излета и дружења).

На нивоу свих објеката реализована је размена примера добре праксе. На нивоу установе реализован је “Дан за размену идеја”, где су презентовани радови са свих стручних сусрета.

Родитељи су редовно информисани о активностима и делатностима Установе путем интернет странице и профила установе на социјалним мрежама. И ове године сајт установе је обogaћен стручним текстовима у циљу унапређења компетенција родитеља.

Реализацију овог задатка остварили смо и јавним презентовањем рада Установе на стручним сусретима, научним скуповима и у медијима.

Организовањем различитих манифестација у вртићима (прославе Дана вртића и слично) и кроз интензивну сарадњу са локалном заједницом установа је промовисала свој рад и повећавала своју видљивост у заједници (Вртић паркић).

Такође, је остварена сарадња са УНИЦЕФ-ом (у оквиру пројекта “Вртић без граница 3”и) и са ЦИП-о (везано за диверсификоване програме) .

Стручни сусрети сестара медицинских сестара предшколских установа реализовани су од 12 - 15. октобра 2017. у Кладову. Из наше установе представљен је рада сестара из вртића Горица, под називом „Игре у функцији развоја визуелне перцепције код деце јасленог узраста“. Радионицу за учеснике под називом „ Комуникација са родитељима – изазови и превазилажења 2” реализовала је Катарина Ђурић, психолог.

Стручни сусрети стручних сарадника предшколских установа реализовани су од 02.-05.11.2017, на Златибору, са темом: „Активни учесник у грађењу културе вртића као заједнице која учи“. Из наше установе представљени су следећи радови: „Изазов промене – грађење квалитета односа у реалном контексту васпитно - образовне праксе као основ за покретање промена“, радионица за учеснике под називом „Слика детета - слика наше праксе (концепт слике о детету као основ рефлексивне праксе)“ , а и учествовали су на округлом столу са темом: „Кућне посете као изазов и промена праксе стручног сарадника и сарадника ка породици и заједници која учи”.

Од 07.12.-10.12. одржана је Стручна конференција за васпитаче под називом "Истраживачки приступ васпитној пракси" на Тари. Наша Установа се представила са два рада : 1. " Улога и место игре у васпитно-образовном процесу- игра ми је све или не“, "Подршка детету и породици путем кућних посета васпитача".

Друга конференција предшколских радника одржана је 2. 3. 2018. на Златибору, наша Установа представила је главна сестра на превентивној здравственој заштити.

Обележен је Дан установе -пример тимског рада. Наша установа је организовала хоризонталне размене са ПУ Зрењанин и ПУ Вождовац.

У периоду од 12.4.-15.4.2018. у организацији Савеза удружења васпитача Србије организована је стручна Конференција за васпитаче под називом "Уметност - извор грађења односа у процесу васпитно - образовног рада" у Врњачкој Бањи. Васпитачи Милена Радивојевић Зорица и Милош Зорица представили су ПУ Чукарица излагањем на тему: "Фото- књиге-извор грађења значења и односа у децјем вртићу".

Стручни сусрети медицинских сестара у области превентивно здравствене заштите одржани су од 10.5. до 12.5. 2018. године. Предшколска установа Чукарица представила се са два рада: 1) „Реч беше у човека". 2) Други рад „Значај мултидисциплинарног приступа и интересорске сарадње реализацији програма ПЗЗ" .

На XV истраживачким данима васпитача Београда који су одржани на Учитељском факултету у Београду, од 25-27. 5. 2018. године, приказана су два рада из наше Установе. „Подршка детету и породици путем кућних посета“.Чланови пројектног тима, васпитачи Маријана Бранковић и Милош Зорица, приказали су своја знања и искуства која су стекли током курса и посете вртићима и Шведској у оквиру Erasmus+ пројекта мобилности „Play learn and grow together“.

У организацији Друштва психолога Србије реализован је 66. Конгрес психолога од 30.5. до 2.6. на Златибору под називом „Футуризам у психологији - психологија у зони будућег развоја”. Нашу установу је представио психолог Дејан Виденовић ауторским радом:„Како родитељи и васпитачи описују децу".

На нивоу установе формиран је Тим за Међународну сарадњу. У оквиру Тима за Међународну сарадњу формиран је пројектни тим за учешће на конкурс ЕРАЗМУС +

програма за израду пројекта мобилности запослених у предшколским установама и школама у оквиру Европске уније.

У оквиру другог развојног циља: *повећање инклузивности* у Установи испланирани су и реализовани следећи задаци:

1. Оснаживање компетенција васпитача, мед.сестара и стручних сарадника у области инклузије: Током школске 2017/2018. год. подршку васпитачима у раду са децом са тешкоћама у развоју пружали су стручни сарадници заједно са дефектологом на терену.

Организовано је стручно усавршавање у области инклузивне праксе путем семинара: ”Јачање капацитета запослених у вртићима и школама у раду са родитељима деце са сметњама у развоју”, који је ове године поновљен у стручне сараднике, као и „Позитивно васпитање-позитивна дисциплина у вртићу“. Кроз размене примера добре праксе, развија се и повећава мотивација васпитача и мед.сестара васпитача за инклузивни приступ у раду. Реализован су активности: ”Евалуација рада у 2016-2017. и план рада 2017-18. “Мрежа подршке васпитача у процесу инклузије”.

Кроз активно учешће у раду мреже подршке инклузивног образовања на нивоу Установе и размену искустава, развијане су професионалне компетенције за рад са инклузивном децом. Организоване су родитељски састанци и информативни разговори са родитељима који су својим садржајем подржавали инклузивне вредности. Током ове календарске године спровођен је протокол о укључивању детета са тешкоћом у развоју у редовне васпитне групе који подразумева индивидуално саветодавни рад са особљем вртића, породицом и личним пратиоцима и релевантним установама које пружају подршку детету ван вртића.

Конференције, стручни скупови, обуке и конгреси на којима се присуствовало су: ”Изазови инклузије у ПВО-праведност, обухват, подршка”, ”Интервенције у раном детињству : у сусрет испуњавању циљева одрживог развоја новог миленијума””Анализа стања услуга за одојчад и малу децу са сметњама у развоју у Србији”; ”ИПА +инклузија особа са аутизмом у Европи”; ”Израда плана за једно дете у породици”; ”Васпитачи као носиоци квалитетног образовања за свако дете”; ”Ране интервенције”.

2. Прилагођавање простора потребама деце са тешкоћама у развоју, инвалидитетом и другим специфичним потребама реализовали смо кроз израду и реализацију плана прилагођавања. Прилагођавали смо простор вртића кроз креирање кутка за игру и сензорно подстицајних дидактичких средстава насталих као продукт тимског рада васпитача; васпитача, деце и родитеља.

Завршен је пројекат хипотерапије: ”Подршка деци предшколског узраста кроз терапију и активности помоћу коња”. У оквиру сарадње са основном школом Милоје Павловић деца из наше установе учествовала су у пројекту: ”Рана стимулација” и у сарадњи са локалном заједницом организован је програм корективне гимнастике за децу са посебним потребама. Остварена је и сарадња са школом ”Вељком Радмановић” службом тифлолошке ране интервенције.

Извештај Анекса акционог плана за период јануар - август 2018.

I Циљ: Развијање квалитетних разноврсних програма и повећања обухвата деце. Циљ је реализован у оквиру области орагнизација рада и руковођење.

Област: Организација рада и руковођење

1. Задатак: обезбедити подршку за креирање и увођење разноврсних програма у вртићу и локалној заједници. Овај задатак је остварен кроз следеће активности:

- реализовано је више састанака тима за диверсификацију који су кроз рефлексију радили на унапређивању и креирању додатних програма. Додатни програми су се реализовали у вртићима Железник, Сремчица, Рушањ, Баново брдо и Остружница.
- као додатни вид подршке у циљу креирања и реализације додатних програма организовано је и реализовано више састанака са менторкама из Центра за интерактивну педагогију.
- континуирано су у току године реализовани састанци са интересорним групама у локалној заједници и креиране прилике за дијалог о значају јасних процедура у организацији рада разноврсних програма.

II Циљ: Унапређивање квалитета васпитно-образовне праксе засноване на односима, добробити и учешћу.

Циљ је реализован у оквиру области : васпитно- образовни рад, подршка деци и породици, организација рада и руковођење.

У оквиру области: Васпитно - образовни рад овај циљ смо остварили кроз следеће задатке:

1. задатак - разумевање и уважавање детета као компетентне особе. Стручни сарадници су реализовали радионицу „Концепт слике о детету, слика наше праксе“. У јасленим групама вртића Свети Сава развијана је у току године тема “Примети ме како растем - градимо слику детета о себи” која ће бити приказана на Дану за размену идеја и на стручним сусретима током године;

2. задатак - развијање васпитно- образовне праксе кроз неговање односа .

У сарадњи са децом, родитељима и локалном заједницом започети су различити мањи пројекти на нивоу групе, вртића и локалне заједнице. На стручној конференцији за васпитаче васпитачи Милош Зорица и Милена Зорица ПУ “Чукарица” представили су рад ”Фото-књиге-извор грађење значења и односа у дечијем вртићу”. У вртићу Бајка је организована хоризонтална рамена на којој су васпитачице Ивана Митровић из вртића Горица и Александра Милановић, из вртића Бајка, у улози госта експерата, приказале практичне примере реализованих пројеката са децом. Ивана је приказала публикован пројекат „Брод“, док је Александра дала приказ пројекта у настанку „Како се то спрема?“. Након презентација учесници хоризонталне размене су имали прилику да поставе питања о практичном извођењу пројеката у свакодневној пракси вртића.

3. задатак - користити спољашњи, унутрашњи и симболички простор као заједнички простор учења.

У вртићима се започело са креирањем простора као места за учење који осликава вредности и културу окружења , подржава истраживање, размену, учешће као и осећање припадања свих. Један од примера је „Авантура парк“ вртића Жирић.

Одражан је актив са темом „Игре у природи, игре са ризицима“, као вид размене и развијања рефлексивности у приступу креирања простора као места за учење;

4. задатак - развијање праксе документовања васпитно - образовног рада заједно са децом, родитељима и другим актерима васпитно образовног рада. У вртићу Веселко у оквиру Тима за ЗЗН одржана је радионица „Израда плана заштите применом модела теорије активности“ , као подршка васпитачима у развијању рефлексивности према сопственој пракси документовања васпитно- образовног рада као сврсиходној делатности.

Област: Подршка деци и породици

1. Задатак градити односе и промовисати партнерства са породицом и локалном заједницом. Истраживачки приступ раду уз активно консултовање са децом “ Како смо откривали, истраживали, сазнавали и доживели уметност“ у вртићу Ђурђевак, представља пример уважавања учешћа породице у складу са својим

интересовањима, потребама и породичном културом. Хоризонтална размена на нивоу Установе биће приказана на стручним сусретима и „Дану за размену идеја“ 2018. године. У вртићима Сунце, Дечији гај релаизована је едукативна радионица за родитеље на тему “Шта поручујемо деци”, а у оквиру Тима припремних предшколских група одржан је актив “Сарадња са породицом”. У вртићима су се организовале различите активности у сарадњи са родитељима (радионице, позоришне представе- родитељи као глумци, тематски родитељски састанци, родитељ као гост експерт - упознавање са занимањем или неке обалсти која је у домену дечијег интересовања.)

Област : Организација рада и руковођење

1. задатак- обезбедити услове за унапређивање и иновирање васпитно -образовне праксе реализован је кроз следеће активности:

- тим за међународну сарадњу је у оквиру ЕРАЗМУС + пројекта Play, Learn and Grow Together је реализовао низ активности у фази припреме, мобилности и фази примене и дисеминације. Чланови тима мобилности су након језичке, техничке, и других припрема присуствовали курсу Play and learning in a goal directed practice на факултету универзитета у Гетеборгу. Своја сазнања поделили су у приликама хоризонталне размене и учешћем на стручним скуповима што ће се наставити и у фази дисиминције;

- током године смо континуирано остварили различите видове интерсекторске сарадње (Дом здравља, Општина Чукарица, Спортски савези...).

III Циљ: У Установи се гради и негује клима заједништва и културе вртића као места живљења.

Циљ је реализован у оквиру области етос.

Област: Етос

1. *Задатак - градити културу прихватања, припадања и уважавања свих учесника у животу вртића.* Тим за самовредновање је кроз низ својих активности и радионица упознао васпитаче и медицинске сестре васпитаче са ИССА протоколом, путем којег је промовисан значај упознавања са појмом личне одговорности.

2. *Задатак - креирати и користити различите прилике професионалног развоја свих запослених као део целоживотног учења кроз активности:*

- сви актери васпитно образовног рада су током године континуирано ажурирали свој портфолио професионалног развоја;

- ангажовање у струковним и стручним удружењима као и учешће на разним стручним скуповима, конференцијама се континуирано реализује од стране васпитно образовног особља.

IV Циљ: Грађење и унапређивање професионализма и лидерског деловања запослених које доприноси осигурању и унапређењу квалитета рада Установе.

Циљ смо реализовали у оквиру области организација рада и руковођење.

Област: Организација и руковођење

1. *Задатак - Оснажити и подржати професионализам запослених . Овај задатак је остварен кроз следеће активности:*

- сви запослени су се током године континуирано упознавали са правом и обавезом да се у доношењу професионалних одлука руководе чињеницама и јасно дефинисаним процедурама (Закон о тајности података, Закон о заштити података о личности, Закон о основама система образовања и васпитања и статута ПУ...);

- сви запослени су се такође континуирано упознавали током године и са процедуром праћења, предузимања мера, као и са евалуацијом примене наведених процедура у оквиру разних активности тима за ЗЗН на нивоу вртића и Установе.

У области **ресурси** акционим планом су била обухваћена два развојна циља:

1. Повећање обухвата деце која нису укључена у предшколско васпитање и образовање
2. Побољшавање услова живота и рада у Установи

У оквиру циља повећање обухвата деце која нису укључена у предшколско васпитање и образовање реализован је

1. задатак: проширивање капацитета Установе кроз следеће активности:
 - Прикупљени су подаци о броју захтева родитеља за пријем деце у вртић. Носиоци активности су Уписна комисија ПУ Чукарица, Дом здравља „Др Симо Милошевић“, Директор у периоду од септембра 2017 до јуна 2018 године.
 - Припремање документације за грађевинску дозволу, употребну дозволу, урбанистичко техничке услове за објекте на територији Општине Чукарица, носиоци активности су били Град Београд, Секретаријат за образовање и деčју заштиту, Општина Чукарица, директор и прикупљена је следећа документација: локацијска дозвола, формирана парцела, идејни пројекат, а у процедури је израда главног пројекта
 - Активност: Изградити вртиће је још увек у припреми и на чекању сагласности Секретаријата за образовање и деčју заштиту Града Београда;
 - Проширен је простор вртића Машталица у Остружници 75,43 м², уписано је 28 деце јасленог узраста, 15 за вртић, и за ппп 20 деце.
 - Реализовани су посебани и специјализовани програми у оквиру пројекта „Вртићи Без Граница 3“, у вртићу „Горица“, „Веселко“, „Бубамара“. „Невен“ и „Машталица“ носиоци су били партнерски: УНИЦЕФ и Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије у сарадњи са ЦИП- Центром за интерактивну педагогију, уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу и ПУ Чукарица: директор, стручни сарадници, васпитачи, медицинска сестра на превентивно здравственој заштити. У документацији о реализованим посебним и специјализованим програмима утврђен је већи обухват деце узраста од 3 – 5,5 год. са посебним нагласком на децу из друштвено осетљивих група, која нису обухваћена системом предшколског васпитања и образовања, затим унапређивање знања и вештина професионалаца, као и законодавног оквира система, за добробит деце и породица: Програм је био бесплатан за сву децу, а овим пројектом је обухваћено око 200 деце, која нису уписана у вртић.

-У оквиру циља Побољшавање услова живота и рада у Установи реализован је

1. задатак: формирати базу података о стручном усавршавању, кроз активности прикупљања података о стручном усавршавању запослених и редовног ажурирања базе података. Носиоци активности су директор, помоћници директора, кадровска служба, правна служба, служба рачуноводства, стручни сарадници, руководиоци вртића, васпитачи, мед.сестре васпитачи, у периоду септембар – јун 2017-2018. године. Критеријум успеха је формирана електронска база података у правној служби Управе ПУ Чукарица, прикупљене су потврде, сертификати, уверења о стручном усавршавању запослених и израђен је графички приказ стручног усавршавања запослених који је саставни део Годишњег плана Установе;

Друга активност која је реализована је Редовно ажурирање базе података, формирана база података се ажурира у периоду септембар – јун 2017-2018. године. Критеријум

успеха је Формирана база података, а носиоци активности су директор, помоћници директора, кадровска служба, правна служба, служба рачуноводства, стручни сарадници, руководиоци вртића, васпитачи, мед.сестре васпитачи.

Кроз евиденцију о пристности запослених на одржаним седницама Васпитно образовног већа обухваћено је 85% чланова ВОВ, а седнице су одржане у салама СРЦ Пионирски град и КОЦ Чукарица, уз сарадњу Општине Чукарица, КОЦ Чукарица и СРЦ Пионирски град.

2.Задатак појачати безбедност дворишта кроз активности редовног одржавања дворишта је реализована у периоду септембар 2017. – август 2018. год. Носиоци су референт за инвестиционо и текуће одржавање, домари, руководиоци вртића, директор; уклоњени су сви објекти који могу угрозити безбедност деце, прилагођени улази у складу са потребама деце са тешкоћама у развоју (у свим вртићима осим у вртићу Ђурђевак, где је потребно наћи техничке могућности за изградњу рампе за колица).

Активност: појачати безбедност дворишта кроз реализацију постављања нових реквизита и справа за децу је реализована кроз План јавних набавки и захтева за обезбеђивање финансијских средстава за планирану јавну набавку упућеног Секретаријату за образовање и децу заштити. Реализована је поправка постојећих реквизита; носиоци директор, референт за инвестиционо и текуће одржавање, домари, руководиоци вртића у периоду септембар-јун 2017-2018.

Активност: постављање заштитних реза на свим капијама вртића који имају дворишта, као и постављање обавештења за родитеље о заједничкој брзи и одговорности за затварање капија, реализована је у свим вртићима.

Активност: поправка оградe је реализована у вртићу Плави чуперак.

У области промене **Организација рада и руковођење** реализована су два циља:

1. Унапредити организацију рада и руковођење на свим нивоима
2. Унапредити систем за праћење и вредновање квалитета рада.

Циљ унапредити организацију рада и руковођење на свим нивоима је реализован кроз следеће задатке:

1.Унапредити рад стручних органа и тимова

Активност: формирање стручних тимова за сарадњу са породицом, за сарадњу са локалном заједницом и промовисање рада Установе и за унапређивање рада ментора је реализована на следећи начин: Тимови за сарадњу са породицом су оформљени у свим вртићима, критеријум успеха су месечни извештаји о реализацији Акционог плана вртића и месечни извештаји руководиоца вртића; Тим за сарадњу са локалном заједницом је формиран на Педагошком колегијуму у складу са актуелностима, критеријум успеха је записник са Педагошког колегијума; Тим за унапређивање рада ментора није формиран, али су активности реализоване у оквиру области Етос и актива ментора и приправника.

Активност: рад стручних комисија - оформљене су : Комисија за решавање проблема у вези са измирењем дуговања за боравак деце у вртићу-3 члана; Стручна комисија за исхрану- 5 чланова; носиоци су чланови комисије. критеријум успеха су записници са седница комисија и периодично умањено дуговање родитеља. Активности су реализоване у периоду септембар 2017/18 године.

2.Задатак Подстицање континуираног стручног усавршавања запослених и подржавање иновација и отворености за промене реализован је кроз следеће активности:

-Васпитно - образовно веће: Реализација васпитно - образовног рада у претходној радној години и План рада за 2017. годину, реализовано је 12. септембра 2017. године у Пионирском граду. Веће су реализовали директор Биљана Гајић и стручни сарадници: Катарина Ђурић, Тијана Боговац, Јелица Гагић, Јасмина Косановић, Ана Хаџић, Невена Стрижак и Славица Илић.

-Развојни план је представљен запосленима на васпитно-образовном већу 24. 11. 2017. године. На већу су излагале директор Биљана Гајић и стручни сарадници Тијана Боговац и Катарина Ђурић.

- Организовано и реализовано васпитно образовно веће на тему: “Развојни план Предшколске установе Чукарица за 2018-2022

-Представљен и усвојен Анекс акционог плана Установе на Васпитно образовном већу дана 10. 1. 2018. године. Веће су реализовале директор Биљана Гајић и стручни сарадник Јелица Гагић.

-На Васпитно-образовном већу одржаном 02. 04. 2018. године представљен је Извештај о спољашњем вредновању. Овај извештај на већу изложиле су: директор Биљана Гајић, стручни сарадник Катарина Ђурић, дефектолог Данијела Крстић, васпитачи Сабина Глођовић, Сандра Давидовић, медицинске сестре Јелена Божић, Бојана Огризовић и дијатетичар Јелена Јовановић.

- Организован је и реализован актив васпитача припремног предшколског програма: „Могућност е Твининг портала, интеграција е Твининг пројеката у вртићу и примери пројеката са додељеном Националном ознаком квалитета”

- Активност: организовање актива за утврђивање потреба за стручним усавршавањем је реализована у свим вртићима; носиоци активности су били стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре васпитачи; критеријум успеха су радна књига васпитача и медицинских сестара васпитача, записници са одржаних актива.

- Активност: стручно усавршавање - реализовано је 12 семинара, 4 васпитно образовна већа 33 тематска актива или састанка, а хоризонтално усавршавање васпитача и медицинских сестара васпитача, стручних сарадника, приказано је путем графикона, носиоци директор, стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре васпитачи у периоду септембар 2017 - јун 2018.

-Активност: представљања примера добре праксе - предшколска установа „Чукарица“ је активно учествовала на укупно 42 стручна скупа, представљено је 15 ауторских радова путем презентација, радионица, округлих столова и предавања, на стручним скуповима широм Србије ; носиоци директор, стручни сарадници, сарадници васпитачи, медицинске сестре васпитачи у периоду септембар 2017 јун 2018.

- Активност: набавка стручне литературе није реализована, али је у плану за наредну радну годину, носиоци су стручни сарадник, помоћник директора и директор;

- Активност: израда стручних материјала о годишњој васпитно образовној теми је реализована у свим вртићима, критеријум успеха су израђени стручни материјали и дистрибуирани у вртиће, а носиоци су стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре васпитачи , директор; у периоду септембар 2017/18 године.

- Активност: израда стручних материјала – информатор о вртићу, информатор о адаптацији деце су реализоване, у свим вртићима; критеријум успеха су израђени стручни материјали и дистрибуирани у вртиће, а носиоци стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре васпитачи , директор; у периоду септембар 2017/18 године.

-Активност - организовање семинара за стручне сараднике, васпитаче, медицинске сестре васпитаче, сараднике, реализована је у свим вртићима , критеријум успеха је континуирано учешће у стручном усавршавању – 7 семинара за медицинске сестре васпитаче, васпитаче, стручне сараднике и сараднике и сараднице на превентивно здравственој заштити, носиоци стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре васпитачи , директор; у периоду септембар 2017/18 године.

У оквиру задатка - Ојачати компетенције руководиоца вртића за одвијање свих процеса рада у вртићу у складу са својим надлежностима, планиране активности су биле - Стручно усавршавање за руководиоце- јачање компетенција (тематске радионице- “Техника шест шесра за успешно разрешавање свакодневних проблема”) које су реализоване у периоду септембар 2017/2018 год.

-Активност: евалуација рада руководиоца и стручних сарадника реализује се кроз извештавање, квартално на Педагошком колегијуму.

-Активност : обезбеђивање услова од стране руководиоца за разматрање предлога запослених је реализована кроз одржавање актива (тематски актив” Како унапредити рад у вртићу”), радних састанака, на којима су разматрани предлози запослених, који доприносе унапређењу рада Установе и вртића, у периоду септембар 2017/2018.

2.Задатак: Побољшање система информисања о свим важним питањима из живота и рада Установе

-Активност: организовати благовремену и јасну размену информација о свим важним питањима из живота и рада Установе је реализована у свим вртићима и запослени су благовремено и јасно информисани о Одлуци о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе града Београда за 2015.год. Закон о буџетском систему и Уредби о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ; носиоци директор, помоћници директора, стручни сарадници, руководиоци вртића, васпитачи и мс васпитачи, усмено на састанцима и писаним путем преко огласних табли.

-Активност: Израда сајта Установе, редовно ажурирање сајта Установе је реализовано, критеријум успеха је Регистрована web странице ПУ Чукарица, редовно ажуриран сајт Установе, носилац је директор. Све активности су реализоване у периоду септембар 2016/17 године.

Циљ Унапредити систем за праћење и вредновање квалитета рада реализован кроз задатак континуирано спровођење инструктивног увида и надзора у свим сегментима рада Установе, и следеће активности праћење реализације васпитно образовног рада, праћење превентивно здравствене заштите, праћење организације исхране деце, праћење остваривања социјалне функције; критеријуми успеха су непосредан увид у реализацију васпитно образовног рада стручних сарадника, васпитача и мед.сестара васпитача, медицинских сестара на превентивно здравственој заштити, дијететичара и кухињског особља, сарадника, и увид у извештаје о раду , носиоци су директор и пом. директора.

-Активност: поступање по мерама просветног саветника, два ванредна и један редовни надзор, реализовано је кроз предузимање наложених мера, носиоци су директор и помоћници директора; критеријум успеха је Извештај о раду директора, Извештај о предузетим мерама, Записник са одржане седнице васпитно образовног већа, Савета родитеља и Управног одбора. Све активности су реализоване у периоду септембар 2017/18 године.

Екстерно вредновање је реализовано у Установи у периоду од 23. 1 - 26. 1. 2018. године и том приликом је Комисија за екстерно вредновање рада установе посетила 17 вртића и обишла 112 група. Установа остварила све стандарде квалитета из чега произилази општа оцена квалитета рада 4. Укупно је вредновано 30 стандарда у оквиру којих је 23 стандарда остварено у потпуности и оцењено оценом 4, а за 7 стандарда је процењена оствареност између 50 и 75% и оцена је 3. План за унапређивање ових стандарда установа је израдила и доставила Министарству просвете, науке и технолошког развоја. *Прилог бр.1 Извештај екстерне комисије*

20. Извештај акционог плана Тима за самовредновање

У области Организација рада и руковођење у складу са развојним планом установе **циљ је био Унапредити систем за праћење и вредновање квалитета рада. Овај циљ реализован је кроз задатке *Континуирано спроводити активности самовредновања и Континуирана сарадња Тима за самовредновање на нивоу Установе и тимова за самовредновање на нивоу вртића***, а носилац активности био је Тим за самовредновање.

У оквиру првог задатка *Континуирано спроводити активности самовредновања* одржани су следеће активности:

- Директор Установе формирао је Тим за самовредновање на нивоу Установе за 2017/18 радну годину у чијем су саставу:
 1. Татјана Стојков – координатор тима (стручни сарадник - педагог);
 2. Дејан Виденовић (стручни сарадник - психолог);
 3. Јасмина Туфегџић (стручни сарадник – логопед)
 4. Јасмина Косановић (стручни сарадник-педагог)
 5. Снежана Павловић (васпитач);
 6. Јасна Бачкоња (медицинска сестра -васпитач);
 7. Марина Петровић (представник Управног одбора);
 8. Никола Штулић (представник Савета родитеља).
- Формирани су тимови за самовредновање на нивоу свих вртића.
- Израђен је годишњи план Тима за самовредновања са приоритетним областима:
Етос

- Израђени су инструменти за самовредновање за изабрану област самовредновања: Упитник за област Етос на основу Стандарда квалитета рада предшколских установа, као и ISSA протокола. Кроз заједничке састанке, дискусије и радионице, као и примере добре праксе поткрепили смо индикаторе доказа. Доказе смо базирали на непосредном увиду (активности и атмосфера у групи), увиду у документацију и разговорима са децом, родитељима и васпитачима.
- Формирана је обједињена база података за самовредновање на основу израђених инструмената.
- Подаци добијени на основу инструмената су обрађени и приказани у оквиру извештаја Тима за самовредновање
- Током године континуирано је праћен процес самовредновања на нивоу свих вртића путем радионица, рада у малим групама и директним укључивањем кроз размену искустава које организују и прате Тимови за самовредновање на нивоу вртића.

Предложене мере за унапређење у оквиру првог развојног задатка: Градити културу прихватања, припадања и уважавања свих учесника у животу вртића односе се на осмишљавање активности које би допринеле да амбијент предшколске установе буде пријатан за све - побољшања атмосфере и амбијента како би био што пријатнији. Подизање свести запослених о прилагођавању простора потребама деце са сметњама у развоју и са инвалидитетом и радити на обезбеђивању услова рада за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом. (*Стандард 5.4. Амбијент предшколске установе је пријатан за све*). Креирати активности које би унапредиле сарадњу на свим нивоима са свим релевантним установама које доприносе квалитетнијем раду предшколске установе, радити на континуитету и међусобној сарадњи и размени искустава између вртића и група. (*Стандард 5.5. у предшколској установи је развијена сарадња на свим нивоима*). Појачати рад на изради информативних и едукативних материјала као на пример флајера, постера, тематских брошура, новина... (Индикатор 5.3.3.Установа израђује информативне и едукативне материјале).Осмислити активности које би допринеле бољој сарадњи са родитељима, побољшале редовно информисање родитеља

о животу и раду у установи и тиме сарадњу учиниле квалитетнијом са родитељима. (5.2.4. У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља). Треба радити на још јачем подизању свести код запослених о значају права других међусобном поштовању и уважавању и подржавања у заштити личне приватности (5.1.2. Права других и њихова приватност се поштују). Радити на пажљивом чувању поверљивих података и прикладном размењивању, у циљу поштовања приватности. (5.1.1. Сви подаци се пажљиво чувају и прикладно размењују уз поштовање поверљивости).

Предложене мере за унапређење у оквиру другог развојног задатка: Креирати и користити различите прилике професионалног развоја свих запослених као део целоживотног учења односе се на повећање спектра сарадње са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остваривања програмских циљева, које би допринеле квалитетном учењу и развоју деце у циљу остваривања програмских циљева. (5.5.5. Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним, образовним...). Потребно је осмислити активности којима би се повећала сарадња у размени искустава између радних јединица (5.5.3. У предшколској установи постоји стална сарадња у размени искустава између радних јединица). Појачати рад на подизању свести о важности презентовања рада установе у различитим медијима, као и радити на презентовању рада установе у различитим медијима. (5.3.4. Рад установе се презентује у различитим медијима). Појачати рад на изради информативних и едукативних материјала. Предлози- израде флајера, постера, тематских брошура, новина... (5.3.3. Установа израђује информативне и едукативне материјале).

Предложене мере за унапређење у оквиру трећег развојног задатка: Развијати различите облике сарадње у заједници кроз које се промовише квалитетна пракса раног образовања и рада Установе усмерене су ка повећању спектра сарадње са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остваривања програмских циљева, које би допринеле квалитетном учењу и развоју деце (Е555 Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама - културним, образовним...). Потребно је осмислити активности кроз различите облике сарадње у Установи и широј заједници, као и презентовање у различитим медијима и различитим средствима информисања, на промоцији квалитетне праксе раног образовања и рада Установе (Е534 Рад установе се презентује у различитим медијима). Осмислити активности које би допринели бољој сарадњи са родитељима, побољшале редовно информисање родитеља о животу и раду у установи и тиме сарадњу учиниле квалитетнијом са родитељима (Е524 У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима установе). Радити на повећању сензибилитета у комуникацији свих запослених на међусобном уважавању, поверењу и толеранцији (Е522 У личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење и толеранција)

Предложене мере за унапређење у оквиру четвртог развојног задатка: Градити инклузивну културу у установи и локалној заједници односе се на то да је потребно осмислити активности на грађењу инклузивне културе у установи и локалној заједници и сарађивати са различитим институцијама (културним, образовним...) уз поштовање индивидуалности сваког појединца (Е555 Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним, образовним...). Потребно је прилагодити простор потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом (Е542 Простор предшколске установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и

инвалидитетом). Све активности које подржавају грађење инклузивне културе у установи и локалној заједници, неопходно је промовисати у различитим медијима (Е534 Рад установе се презентује у различитим медијима). Радити на већем ангажовању запослених на промовисању рада и живота у вртићу (Е531 Промоција вртића и његов углед израз су заједничког ангажовања запослених). Потребно је осмислити активности кроз различите облике сарадње у Установи и широј заједници, као и презентовање у различитим медијима и различитим средствима информисања, на промоцији грађењу инклузивне културе у установи (Е524 У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима, установе). Радити на осмишљавању активности којима се примењује активна политика против насиља и дискриминације у установи (Е514 Примењује се активна политика против насиља и дискриминације у установи).

У оквиру другог задатка *Континуирана сарадња Тима за самовредновање на нивоу Установе и тимова за самовредновање на нивоу вртића* реализовани су:

Периодични састанци тимова за самовредновање, активи и активности:

Тема: „Консултација са тимовима за самовредновање на нивоу вртића, у вези праћења ефеката“ реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, октобар 2017.

●Тема: „Огледало у процесу“ – на који начин су препоруке тима за самовредновање укључене у акциони план, реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, децембар 2017.

●Тема: „ Упитници у области Етос и Дрво живота за Етос" " реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, фебруар 2018.

●Тема: „Мозаик квиз - Докази за индикаторе" реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, март 2018.

●Радионица „Река напредка за област Етос" реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед и Јасмина Косановић - педагог, април 2018.

●Тема: „Сатни механизам - Самовредновање - Етос" реализатори: тим за самовредновање: Тања Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог и Јасна Туфегџић - логопед, мај 2018.

●Тема: „Предузете мере унапређења - кораци ка квалитету" реализатори Татјана Стојков - педагог, Дејан Виденовић - психолог, Јамина Туфегџић - логопед, јун 2018.

Током тимских састанака и радионица смо примењивали различите технике и методе које се односе на изградњу тимског рада и кооперативних активности.

21. Извештај о реализацији плана рада социјалног радника

У току 2017/2018. године циљеви социјалног рада и социјалне заштите у предшколској установи су остварени кроз методе и принципе професионалног социјалног рада у складу са законским и подзаконским актима.

Пружање услуга социјалног рада и социјалне заштите је било у функцији остваривања васпитно-образовне делатности Установе, усмеравање снага и развоја личних потенцијала, као и унапређивања социјалног функционисања појединца.

Социјална функција Установе остварена је кроз планиране активности професионалног социјалног рада на нивоу Установе, на нивоу васпитне групе, у раду са појединцем и у раду са запосленима.

На нивоу Установе:

-дефинисан је План рада социјалног радника у Предшколској установи “Чукарица” за 2017/2018. годину и учествовано је у изради Годишњег плана рада Установе и Акционог плана; накнадно, током године, социјални радници укључени су планирање и доношење новог Развојног плана Установе од 2018 до 2022.године

-социјални радници су учествовали у организацији и спровођењу Конкурса за упис деце у предшколску установу и у раду Централне уписне комисије евидентирајући запажања о новопримљеној деци са социјалног аспекта и анализирајући бројно стање уписане деце у почетку и током радне године;

-остварена је сарадња са Секретаријатом за образовање и деčју заштиту, учествовањем у радној групи поводом организације и унапређења процедуре уписа;

-реализоване су теренске посете и обиласци објеката и на месечном нивоу уз праћење кретања броја уписане и просечно присутне деце по узрасним групама и броја деце која остварују право на регресирање трошкова боравка;

- организован је следећи актив на нивоу Установе:

- Актив на нивоу Установе, са темом "Игра, играчка, игрица", реализован је дана 28.12.2017. године; у вртићу „Бајка“

- Актив је пратила висока долазност васпитача и медицинских сестара и њихово активно учествовање у разговору.

-учествовање у раду мултидисциплинарног тима Установе, као члан Тима за инклузивно образовање, Тима за заштиту деце од насиља, занемаривања и злостављања, Тима за диверсификацију и сарадња са другим стручним сарадницима и сарадницима Установе у циљу унапређења васпитно-образовне делатности, редовне консултације и радни састанци;

-социјални радници су остваривали сарадњу са правном службом и рачуноводством Установе приликом ангажовања код породица које се налазе у осетљивој породичној ситуацији и у стању социјалне потребе;

-обављани су редовни разговори, консултације и размена информација са руководиоцима и сестрама на превентивној здравственој заштити радних јединица у циљу свеобухватне социјалне заштите деце и запослених;

-континуирано је одржавана квалитетна сарадња са званичним институцијама (ГЦСР, ДЗ, ЦК, ИМЗ, Специјална болница за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић”, Секретаријат за образовање и деčју заштиту, Општина Чукарица, Заштитник грађана, Ромски национални савет, Центар за права мањина...), као и са значајним ресурсима у локалној заједници- организоване хуманитарне акције "Новогодишња кутија" ,

-остваривана је сарадња и размена искустава са стручним сарадницима и сарадницима кроз учествовање у раду Актива социјалних радника Београда и Србије и Удружења стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије;

- социјални радник активни је члан тима у оквиру пројекта „Вртићи без граница 3“

- социјални радници су учествовали у раду стручних тела Установе;

- у циљу континуираног стручног усавршавања поред перманентног праћења литературе, публикација и часописа, социјални радници су похађали стручне едукације, семинаре, конференције, активе, радионице и трибине: током радне године колегиница Ана Савковић Гордић стекла је диплому породичног психотерапеута и тиме озваничила своју четворогодишњу едукацију на “Системској породичној терапији” при ИМЗ.

Учешће на XII стручним сусретима УСССПУС на Златибору од 2. до 5.11.2017. излагање на округлом столу: Кућне посете као изазов и промена праксе стручног сарадника и сарадника ка породици и заједници која учи; уводничари : Милица Марковић, социјални радник, о сарадњи са институцијама и организацијама у локалној заједници и умрежавању у склопу пројекта „Посетите нас - развој менторског приступа у праћењу реализације специјализованог програма кућних посета намењеног обухвату деце из ризичних група“;

У издању „Поете“– социјални радник Светлана Лакушић је објавила књигу говорног стваралаштва деце ПУ Чукарица, „Деца мала, а мисли и осећања велика“. Књига је имала своју прву прормоцију на београдском сајму књига у октобру 2017. Свим вртићима је прослеђен примерак овог издања поводом дана Установе у децембру 2017.године.

Социјални радници активни су чалнови хора деце и запослених ПУ Чукарица.

ЦИП је за представнике ПУ Чукарица (укључујући и тим за ВБГ 3 чији је члан социјални радник) омогућио похађање акредитоване онлајн обуке „ Диверсификовање поргама ПВО“.

8.6.2017. социјални радник Установе, Ана Савковић Гордић учествовала је на округлом столу “Подршка образовању за децу из субстандардних насеља - примери добре праксе” који је организовало УГ “Центар за интеграцију младих”.

На нивоу васпитне групе:

-пружана је стручна помоћ и подршка васпитачима и медицинским сестрама у њиховом непосредном раду са децом у циљу упознавања и проучавања социјалних индикација које поспешују или осујећују напредовање васпитне групе;

-евидентирани су подаци о позитивним и негативним социјалним индикаторима на нивоу васпитне групе;

-реализовани су радни састанци у вртићима са васпитачима и медицинским сестрама група у циљу упознавања са социјалном структуром група, током октобра и новембра 2016.године - организовање актива за мед.сестре и васпитаче о значају превентивног деловања и отклањању негативних чинилаца у социјалном развоју деце.

У раду са појединцем:

-утврђиване су специфичне појединачне потребе деце и на основу тога предлагане и предузимане одговарајуће мере и услуге социјалног рада;

-континуиран саветодавни рад са родитељима деце која се налазе у осетљивој породичној ситуацији;

-родитељи су информисани о правима из социјалне заштите и начинима њиховог остваривања;

-применом метода социјалног рада у раду са породицом, успостављање контакта и сарадње са другим званичним институцијама пружана је стручна помоћ и подршка породицама које се нађу у стању социјалне потребе.

У раду са запосленима у Установи:

-социјални радници су се посебно ангажовали код случајева радника са угроженим радним способностима, због разних негативних стања и неповољних животних ситуација-појачаних ризика у материјалном, брачном, породичном, здравственом, професионалном или радном статусу (мотивисање примарне породице, пратња у здравственим установама, прилагођавање радне средине...);

-пружена је стручна помоћ и подршка запосленима који се нађу у стању социјалне потребе;

-упознавање запослених са њиховим правима из области социјалне, породично правне заштите и других система социјалне сигурности.

VIII РЕАЛИЗАЦИЈА САРАДЊЕ СА СИНДИКАЛНОМ ОРГАНИЗАЦИЈОМ

У ПУ Чукарица делује једна синдикална организација која припада ССС Београда.

Од укупног броја запослених 90% су чланови синдиката.

Синдикална организација је оснивач касе узајамне помоћи која је активна дуги низ година.

Синдикална организација је своје обавезе према члановима реализовала на следећи начин:

- Материјалну помоћ по разним основама добило је 92 запослених.
- Новогодишње ваучере за децу наших радника самостално је обезбедила синдикална организација. Ваучере у износу од 1500 динара добило је 284-оро деце старости до 10 година.
- Рекреативни одмор запослених на Златибору и Сокобањи обезбедјен је за 22 запослених. Установа није издвајала средства за ову намену.
- У организацији синдиката троје запослених учествовало је на Радничко- спортским играма на Борском језеру од 04. 06. до 09. 06. 2018. године. И ове године успешно смо представили нашу Установу кроз неколико спортских дисциплина екипно и појединачно.

Од стране Установе одобрено је плаћено одсуство за боравак запослених на рекреативном одмору као и на Радничко-спортским играма.

Због недостатка средстава није организован свечани испраћај пензионера из 2017 године али су обезбеђени поклон ваучери од синдикалне организације.

Током године организовали смо акцију прикупљања материјалне помоћи тешко оболелом раднику.

Проблем настао у вези признавања коефицијента запосленима који су се дошколовали, још увек није решен. Поводом овога сви оштећени обратили су се Синдикату, Установи, Министарству просвете, Секретаријату за образовање и дечију заштиту. Формирана је и радна група која би се бавила овим проблемом али до сада није нађено решење.

Установа је омогућила коришћење простора трговачким кућама које су са синдикатом потписале уговор о продаји робе преко платног списка.

Представник синдиката редовно је присуствовао седницама Управног Одбора Установе.

XI ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА РАДА СОЦИЈАЛНОГ РАДНИКА

У току 2017/2018. године циљеви социјалног рада и социјалне заштите у предшколској установи су остварени кроз методе и принципе професионалног социјалног рада у складу са законским и подзаконским актима.

Пружање услуга социјалног рада и социјалне заштите је било у функцији остваривања васпитно-образовне делатности Установе, усмеравање снага и развоја личних потенцијала, као и унапређивања социјалног функционисања појединца.

Социјална функција Установе остварена је кроз планиране активности професионалног социјалног рада на нивоу Установе, на нивоу васпитне групе, у раду са појединцем и у раду са запосленима.

На нивоу Установе:

-дефинисан је План рада социјалног радника у Предшколској установи “Чукарица” за 2017/2018. годину и учествовано је у изради Годишњег плана рада Установе и Акционог плана; накнадно, током године, социјални радници укључени су планирање и доношење новог Развојног плана Установе од 2018 до 2022.године

-социјални радници су учествовали у организацији и спровођењу Конкурса за упис деце у предшколску установу и у раду Централне уписне комисије евидентирајући запажања о новопримљеној деци са социјалног аспекта и анализирајући бројно стање уписане деце у почетку и током радне године;

-остварена је сарадња са Секретаријатом за образовање и дечју заштиту, учествовањем у радној групи поводом организације и унапређења процедуре уписа;

-реализоване су теренске посете и обиласци објеката и на месечном нивоу уз праћење кретања броја уписане и просечно присутне деце по узрасним групама и броја деце која остварују право на регресирање трошкова боравка;

- организован је следећи актив на нивоу Установе:

--Актив на нивоу Установе, са темом "Игра, играчка, игрица", реализован је дана 28.12.2017. године; у вртићу „Бајка“

- Актив је пратила висока долазност васпитача и медицинских сестара и њихово активно учествовање у разговору.

-учествовање у раду мултидисциплинарног тима Установе, као члан Тима за инклузивно образовање, Тима за заштиту деце од насиља, занемаривања и

злостављања, Тима за диверсификацију и сарадња са другим стручним сарадницима и сарадницима Установе у циљу унапређења васпитно-образовне делатности, редовне консултације и радни састанци;

- социјални радници су остваривали сарадњу са правном службом и рачуноводством Установе приликом ангажовања код породица које се налазе у осетљивој породичној ситуацији и у стању социјалне потребе;

- обављани су редовни разговори, консултације и размена информација са руководиоцима и сестрама на превентивној здравственој заштити радних јединица у циљу свеобухватне социјалне заштите деце и запослених;

- континуирано је одржавана квалитетна сарадња са званичним институцијама (ГЦСР, ДЗ, ЦК, ИМЗ, Специјална болница за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић”, Секретаријат за образовање и деčју заштиту, Општина Чукарица, Заштитник грађана, Ромски национални савет, Центар за права мањина...), као и са значајним ресурсима у локалној заједници- организоване хуманитарне акције "Новогодишња кутија" ,

- остваривана је сарадња и размена искустава са стручним сарадницима и сарадницима кроз учествовање у раду Актива социјалних радника Београда и Србије и Удружења стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије;

- социјални радник активни је члан тима у оквиру пројекта „Вртићи без граница 3“

- социјални радници су учествовали у раду стручних тела Установе;

- у циљу континуираног стручног усавршавања поред перманентног праћења литературе, публикација и часописа, социјални радници су похађали стручне едукације, семинаре, конференције, активе, радионице и трибине: током радне године колегиница Ана Саавковић Гордић стекла је диплому породичног психотерапеута и тиме озваничила своју четворогодишњу едукацију на “Системској породичној терапији” при ИМЗ.

Учешће на XII стручним сусретима УСССПУС на Златибору од 2. до 5.11.2017. излагање на округлом столу: Кућне посете као изазов и промена праксе стручног сарадника и сарадника ка породици и заједници која учи; уводничари : Милица Марковић, социјални радник, о сарадњи са институцијама и организацијама у локалној заједници и умрежавању у склопу пројекта „Посетите нас - развој менторског приступа у праћењу реализације специјализованог програма кућних посета намењеног обухвату деце из ризичних група“;

У издању „Поете“– социјални радник Светлана Лакушић је објавила књигу говорног стваралаштва деце ПУ Чукарица, „Деца мала, а мисли и осећања велика“. Књига је имала своју прву прормоцију на београдском сајму књига у октобру 2017. Свим вртићима је прослеђен примерак овог издања поводом дана Установе у децембру 2017.године.

Социјални радници активни су чалнови хора деце и запослених ПУ Чукарица.

ЦИП је за представнике ПУ Чукарица (укључујући и тим за ВБГ 3 чији је члан социјални радник) омогућио похађање акредитоване онлајн обуке „ Диверсификовање поргама ПВО“.

8.6.2017. социјални радник Установе, Ана Савковић Гордић учествовала је на округлом столу “Подршка образовању за децу из субстандардних насеља - примери добре праксе” који је организовало УГ “Центар за интеграцију младих”.

На нивоу васпитне групе:

-пружана је стручна помоћ и подршка васпитачима и медицинским сестрама у њиховом непосредном раду са децом у циљу упознавања и проучавања социјалних индикација које поспешују или осујећују напредовање васпитне групе;

-евидентирани су подаци о позитивним и негативним социјалним индикаторима на нивоу васпитне групе;

-реализовани су радни састанци у вртићима са васпитачима и медицинским сестрама група у циљу упознавања са социјалном структуром група, током октобра и новембра 2016.године - организовање актива за мед.сестре и васпитаче о значају превентивног деловања и отклањању негативних чинилаца у социјалном развоју деце.

У раду са појединцем:

-утврђиване су специфичне појединачне потребе деце и на основу тога предлагане и предузимане одговарајуће мере и услуге социјалног рада;

-континуиран саветодавни рад са родитељима деце која се налазе у осетљивој породичној ситуацији;

-родитељи су информисани о правима из социјалне заштите и начинима њиховог остваривања;

-применом метода социјалног рада у раду са породицом, успостављање контакта и сарадње са другим званичним институцијама пружана је стручна помоћ и подршка породицама које се нађу у стању социјалне потребе.

У раду са запосленима у Установи:

-социјални радници су се посебно ангажовали код случајева радника са угроженим радним способностима, због разних негативних стања и неповољних животних ситуација-појачаних ризика у материјалном, брачном, породичном, здравственом, професионалном или радном статусу (мотивисање примарне породице, пратња у здравственим установама, прилагођавање радне средине...);

-пружена је стручна помоћ и подршка запосленима који се нађу у стању социјалне потребе;

-упознавање запослених са њиховим правима из области социјалне, породично правне заштите и других система социјалне сигурности.

IX. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ИСХРАНЕ

У Предшколској Установи Чукарица, на организацији рада у централним, самосталним и дистрибутивним кухињама и изради јеловника раде четири дијететичара-нутрициониста.

У току радне 2017/2018. године исхрана је реализована у три централне кухиње: Невен, Царић и Сањалица и четири самосталне кухиње: Веселко, Сунце, Цврчак и Дечји гај.

Невен и Царић су припремали просечно око 3.750-3.900 целодневних obroka, док је Сањалица припремала око 2800 obroka.

-Из централне кухиње Невен оброци су се дистрибуирали у 8 објектата: Невен, Бајка, Рода, Жирић, Кошута, Дечји клуб, Горица и Машталица;

-Из централне кухиње Царић оброци су се дистрибуирали у 5 објектата: Царић, Дуга, Радосно детињство, Свети Сава и Ђурђевак;

-Из централне кухиње Сањалица оброци су се дистрибуирали у 4 објекта: Сањалица, Плава птица, Плави чуперак и Бубамара.

Намирнице се примају и складиште у централни магацин у улици Младена Митрића 66 (вртић Царић).

Број особља које је радило на припремању и сервирању хране је следећи: куvara 29 од тога 28 запослених на неодређено време, помоћних радника 8, од тога 7 на неодређено време и 53 сервиски, од тога 47 запослених на неодређено време.

Просечан број припремљених obroка дневно у овом периоду био је 10620 (доручак, ручак и вечера).

На основу новог „Правилника о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи („Сл. гласник РС, бр. 39/2018), од 11. 06. ПУ Чукарица је прешла на нови термински распоред obroка:

- доручак 8 ч -8,30 ч , - вечера 11 ч -11,30 ч, - ручак 13,30 ч – 14,30 ч

Обука, саветодавни рад и континуирано упознавање са свим новинама и достигнућима у области припреме obroка за децу предшколског узраста, као и иновација рецептура због боље прихваћености obroка код деце били су приоритетни задатак нутрициониста – дијететичара на терену. У овој области учињено је следеће:

1. Актив нутрициониста за куваре са темама:

- „Губици при термичкој обради намирница“

- „Препоруке и упутства за рад“

2. Актив за сервиски са темом: „Норматив сервирања obroка“

Планирање јеловника извршено је на основу количина и врста намирница предложених од стране нутрициониста-дијететичара предшколских установа града Београда у сарадњи са Секретаријатом за образовање и деčју заштиту и Комисијом за праћење, контролу и унапређење исхране у предшколским установама града Београда именованом од стране истог.

Од укупног броја уписане деце евидентирано је 160 деце са 304 потврђене алергије на поједине намирнице или групе намирница, метаболички поремећаји, вегетаријанство и верски разлози. Број деце алергичне на поједине алергене или групе алергена дат је у табели 1.

Табела 1- **алергени**

млеко и млеч. произ води	јаја	риба и произ води	орашасти плодови	мак	дијабет ес	глутен
48	36	23	56	3	1	2
конзе рванс и	соја и прои звод и	сочив о	чоколада, какао	поврће	воће	месо и месне прерађ евине
7	5	9	11	15	38	6
мед	жита рице	кокос	сусам	вегета ријанц и	верски разлози	зачин за јело
11	12	1	2	1	10	1

У току целе радне године успешно је реализован саветодавно – инструктивни рад са родитељима и старатељима ове деце у сарадњи са сарадницима за унапређење превентивно здравствене заштите.

Из области саветодавно инструктивног рада са децом реализоване радионице на тему „Здрава храна“ и обилазак централних кухиња у циљу формирања здравих и правилних навика у исхрани.

Реализацију Програма исхране у Предшколској Установи Чукарица је редовно контролисао ГЗЗЈЗ, Републичка санитарна инспекција, и санитарни инжењер односно виши санитарни техничар у својству интерног санитарног надзора.

РЕЗУЛТАТИ КОНТРОЛЕ ПЛАНИРАЊА ИСХРАНЕ

Просечна енергетска вредност целодневног obroка деце предшколског узраста према анализи магацинске документације у потпуности је одговарала нормативу у погледу енергетске

вредности, беланчевина, масти и угљених хидрата. Садржај витамина и минералних супстанци је такође задовољавајући.

РЕЗУЛТАТИ ХЕМИЈСКО-БРОМАТОЛОШКЕ АНАЛИЗЕ

Исхрана деце према резултатима хемијско-броматолошке анализе је у потпуности одговарала прописаном нормативу, како у погледу енергије тако и у погледу саржаја беланчевина и масти, а угљени хидрати у дозвољеном суфициту.

РЕЗУЛТАТИ МИКРОБИОЛОШКИХ ИСПИТИВАЊА

Табела 2

укупан бр.брисева	исправно	неисправно брисева	проценат неисправних	бр.узорака намирница	неисправно намирница
217	215	2	0,92	31	0

Од укупно 217 узетог брисева са радних површина, посуђа, брисва руку и носа запослених било је неисправно 2 позитивна бриса руку. Од укупно анализираних 31 узорка хране микробиолошки су сви били исправни.

Из превентивних разлога, у области саветодано инструктивног рада са кухињским особљем, прослеђене су „Мере за заштиту од инфекција у летњем периоду у кухињама предшколских установа“.

НЕДОСТАЦИ И ПРОБЛЕМИ који су настајали у овом периоду приликом набавке, припреме и дистрибуције хране су:

1. Процедуре за спровођење и примену Закона о јавним набавкама искомпликовале су и успориле набавку намирница из групе: хлеб, коре и квасац. Ове намирнице Установа је обезбеђивала из средстава донације од јануара до марта 2018. године.
2. Добављачима који нису у потпуности испоштовали обавезе прецизиране Уговором о набавци намирница су писани рекламациони записници са примедбама.
3. Застоје и проблеме у раду, у једном периоду, имали смо због спровођења поступка јавне набавке за избор сервисера електричних уређаја.
4. Недовољан производни капацитет постојећих кухиња у односу на број припреманих obroka.
5. Недовољан број возила и возача за транспорт obroka.

ПОБОЉШАЊЕ УСЛОВА И НАЧИНА РАДА

У протеклој радној години на пословима унапређења исхране и побољшања услова рада у нашој Установи учињено је следеће:

1. Набавка ситног кухињског инвентара за потребе сервирања
2. Набавка пластике за кухиње
3. Набавка радне одеће и обуће кухињске раднике
4. У току је набавка кухињске опреме, уређаја и детерџената за машинско прање посуђа и чишћење комора пароконвекцијске пећи
5. Од маја 2018. увођење САП програма у ПУ Чукарица.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

На пољу стручног усавршавања нутриционисти-дијететичари су похађали и организовали следеће:

1. Дана 22. 09. 2017. у хотелу „Queen“ у Добановцима присуствовали смо „Домаћем курсу прве категорије Друштва санитарних инжењера и техничара Србије“ под називом: „Наш избор-здравље“.
2. Нутриционисти ПУ Чукарице су 10. 11. 2017. године присуствовали „12. стручној конференцији Удружења нутрициониста- дијететичара предшколских установа Србије“ у просторијама ГО Стари град, под називом „ Исхрана деце предшколског узраста и хроничне незаразне болести“.
3. Пролећни Фестивал здравља, Дом Војске Србије – 12. 04. 2018, под слоганом „За здраво потомство
4. Нутриционисти ПУ Чукарице су у периоду од 13. 04.-14. 04. 2018. године у Деспотовцу, присуствовали Домаћем курсу I категорије Друштва санитарних инжењера и техничара Србије, под називом: „Ко жели дуже да живи нека се окрене превентиви“.
5. Национални Симпозијуми дијететичара предшколских установа Србије 18. 05.-19. 05. 2018. године у Нишкој Бањи, под називом: „Аспекти исхране деце у предшколским установама“.

Х. ПРЕВЕНТИВНО ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Предшколска Установа Чукарица бави се васпитно-образовним радом, превентивно здравственом заштитом и исхраном деце. У реализацији програма превентивно здравствене заштите веома је важно:

-формирање навика које воде очувању здравља деце и едукација родитеља у вези са личном хигијеном и заштитом животне средине

-дневна контрола здравственог стања деце-преглед коже и видљивих слузокожа,преглед косе на вашљивост, мерерње телесне температуре по потреби, изолација болесне деце,обавештавање родитеља, контактирање здравствених стручњака

-контрола хигијенско-епидемиолошких услова у Установи.

Формирање здравих навика код деце основни је задатак и приоритетни садржај у спровођењу превентивно здравствене заштите. Овим активностима обухватају се одржавање личне хигијене, правилна исхрана, заштита животне средине, физичке активности и друге активности које доприносе очувању и унапређењу здравља деце.

У циљу континуираног здравствено васпитног рада спроводимо програм „Здрав вртић“:

Здравље као појам, Лична и општа хигијена, Хигијена и нега уста и зуба, Правилан раст и развој, Основна грађа човековог тела, Исхрана, Физичка активност, одмор, спавање, Штетне материје за здравље, Превенција инфективних болести, Опште лепо понашање, дружење, толеранција, Љубав, врсте љубави, Однос међу половима, Безбедно понашање у саобраћају, Опасност од повређивања, Здрава животна средина.

Врсте прегледа и број услуга у другој половини 2017.године:

-стоматолог: - број обављених систематских прегледа био је 2375.

-Број санација у току: 1375, завршене: 832.

-физијатар: /

-број остварених контаката телефоном са педијатром био је 99.

-број долазака педијатра у ПУ: /

-број деце одведене у дом здравља због болести: /

О д укупног броја уписане деце број деце са неким од патолошких стања у другој повини 2017. године био је:

-астма: 41, алергије: 158, диабетес меллитус: 4, епилепсија: 5, КВО: 3, поремецај локомоторног система: 5, поремецај исхране-целијакија: 2, поремецај говора, гласа: 208.

Врста прегледа и број услуга који су обављене у првој половини 2018. године:

-стоматолог: 2635, санације у току 800, завршене 1635, физијатар: број обављених систематских прегледа 1237;

-број услуга физиотерапеута у ПУ :/ упућено на третман физијатру: 161,

-број остварених контаката телефоном са педијатром био је 34,

-број долазака педијатра у Предшколску установу /,

-број деце одведене у дом здравља због болести /.

Од укупног броја уписане деце број деце са неким од патолошких стања у првој повини 2018. године био је: 222

-астма: 25, алергије: 148, дијабетес меллитус: 1, -епилепсија: 7, -КВО: 3, поремецај локомоторног система: 2, поремецај исхране-целијакија: 2, поремецај говора, гласа: 34

Потешкоћа у реализацији превентивно здравствене заштите односи се на непостојеће посете педијатра. Наиме, исте су постојале до 2008. године и представљале велику добит будући да је педијатар обилазио групе, уз осврт на групе у којима бораве деца са хроничним незаразним обољењима, као и групе у којима је дијагностикована нека инфективна болест. У циљу спровођења превентивно здравствене заштите ПУ Чукарица остварује професионалну сарадњу са надлежним Домом здравља „Др Симо Милошевић“ у циљу решавања свакодневних недоумица као и пружања стручне подршке у домену здравствене заштите деце. Телефонским позивима медицинске сестре за ПЗЗ консултују начелницу педијатријске службе за све промене у здравственом стању деце.

Сарадња са здравственим установама

Предшколске установе дужне су да сарађују са педијатријским службама надлежног дома здравља, односно, дужне су да редовно спроводе достављене инструкције, испоштују упуства ординирајућег педијатра (да их траже уколико нису достављена).

Према упутству изабраног педијатра запослени ординирају прописану терапију.

За примену медикаментозне терапије током боравка детета у вртићу неопходно је доставити:

- Медицинску докуменацију, Сагласност педијатра, Сагласност родитеља
- Обавештавање Секретријата за образовање и дечију заштиту у писаној форми

Код дијагностикованих хроничних незаразних болести –дијабетес мелитус, епилепсија, астма, фебрилне конвулзије које захтевају одређену медикаментозну терапија ПУ „Чукарица“ обавезбедила је фрижидере за чување лекови који је користе само за чување медикамената , а медицинска сестра за ПЗЗ одговорна је за апликацију истих. Најчешћа хронична незаразна обољења су шећерна болест, астма, фебрилне конвулзије, епилепсија...Код дијагностикованих хроничних незаразних обољења спроводили смо следеће:

-родитељи су благовремено доставили одговарајућу медицинску документацију која детаљно описује болест и поступање уколико у вртићу дође до погоршања,

-сагласност родитеља за примену терапије коју је ординирао педијатар

-мишљење изабраног педијатра са детаљним упутством.

На заказаним састанцима благовремено смо упознавали родитеље да запослене у вртићу, васпитаче и медицинску сесту за ПЗЗ благовремено информишу о контролним прегледима и **променама у терапији**.

Обзиром да је шећерна болест једно од најраспрострањенијих хроничних незаразних обољења које показује стални пораст броја оболелих и да сваке године број деце оболелих од дијабетеса типа 1 у Србији се увећава за 3,2% велики значај дали смо едукацији запослених, будући да је у Установи боравило једно дете са дијагностикованом болешћу. Узрок настанка дијабетеса код деце није потпуно објашњен. Већина деце која оболи од дијабетеса типа 1 нема генетску предиспозицију, тј. не постоји историја болести у породици.

Запослени су упознати са хигијенско дијетеским режимом, симптомима хипо и хипергликемије и мерама прве помоћи. Такође, медицинске сестре и васпитачи су упознати са јеловником и физичком активношћу код деце са *diabetes mellitus*. Терапија инсулином примењује се у кућним условима у јутарњим часовима, а одређивање нивоа гликемије је делокруг рада медицинске сестре за ПЗЗ у складу са њеним компетенцијама. Веома је важна едукација кухињских радника будући да боравак детета са диабетом захтева одређивање учешћа угљених хидрата у сваком obroку и континуирану комуникацију са родитељима. Сарадник за исхрану едукује кухињске раднике и при сваком обиласку кухиња има увид у исхрану деце са диабетом.

Све медицинске сестре за ПЗЗ имају лиценцу коморе медицинских сестара коју издаје Министарство здравља РС.

Сарадник за унапређивање превентивно здравствене заштите мора остварити добру сарадњу са здравственим установама: Домом Здравља, Универзитетском дечијом клиником у Тиршовој, Институтом за здравствену заштиту мајке и детета „Др Вукан Чупић“, ГЗЈЗ, Институтом за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ како би реализовао превентивну здравствену заштиту на високом нивоу уз примену савремених научних достигнућа.

ПОВРЕДЕ КОД ДЕЦЕ У ВРТИЋУ

ПОСТУПЦИ КОД ПОВРЕДЕ ДЕТЕТА У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ истакнути су у свим вртићима, а они подразумевају следеће:

- пружити медицинску помоћ повређеном детету у складу са компетенцијама
- одмах позвати медицинску сестру за превентивно здравствену заштиту
- телефонским путем обавестити родитеља о повреди

-обавестити сарадника за унапређивање превентивно здравствене заштите и руководиоца објекта

-евидентирати повреду у свеску повреда и писане изјаве доставити сараднику за унапређивање ПЗЗ

-контактирати родитеље како би имали увид у здравствено стање детета и начин збрињавања повреде.

Веома је важна континуирана комуникација са родитељима детета у циљу информисања о здравственом стању детета и начину збрињавања повреде.

Дечије повреде представљају велики јавно здравствени проблем у свету и код нас. Резултати бројних студија показали су да добро дизајниране и ефикасно имплементиране превентивне мере имају снажно позитивно дејство на снижење стопе повређивања и његових последица. Примарна превенција подразумева спровођење мера за унапређење и очување здравља и сузбијање повреда. Секундарна превенција подразумева рано откривање, благовремено и адекватно пружање помоћи и лечење са циљем спречавања развоја обољења и последице инвалидитета. Терцијарна превенција означава благовремену правилну рехабилитацију

Процедура код повреда подразумева указивање медицинске помоћи у зависности од карактера саме повреде, транспорт детета до здравствене установе у пратњи родитеља или позивање градског завода за хутну медицинску помоћ уколико је здравствено стање детета угрожено, а родитељи нису у могућности да дођу у кратком временском периоду. Код свих недоумица које се односе на повреде деце консултујемо педијатриску службу Дома Здравља или Градски Завод за хитну медицинску помоћ и поступамо по њиховим упутствима уз уважавање компетенција.

Медицинска сестра на пословима ПЗЗ непосредно након пружања прве помоћи - обавештава родитеље који, уколико су у могућности преузимају дете и одводе га до здравствене установе. Континуирана комуникација са родитељима омогућава нам да пратимо здравствено стање детета и начин збрињавања повреде. Писане изјаве запослених су неизоставни део код повреда и обухватају детаљан опис како се догодила повреда, мере које су предузете, број присутне деце, а неопхоно је и обавештавање сарадника на ПЗЗ који на основу изјава шаље допис Секретеријату за образовање и дечију заштиту и упознаје директора Установе. Детаљним увидом у повреде код деце можемо закључити етиологију истих и планирати низ превентивних активности.

Велики значај има благовремено упознавање новопримљених медицинских сестара и васпитача са процедуром код повреда.

Табеларни приказ повреда деце у ПУ Чукарица:

Месец	Назив вртића	Годишт е детета	Место повреде	Опис повреде	Начин збрињавања
Септембар 2017.	Свети Сава	2014.	Соба вртића	Хематом и поскотина чела, поскотина лакти	
	Сањалица	2013.	Соба вртића	Посекотина и крвављење испод ока	Институт за здр.заштиту мајке и детета „Др Вукан Чупић“ ушивање
	Сањалица	2011.	Дворишт е вртића	Поведа лакти десне руке, оток и бол	Универзитетска дечија клиника у Тиршовој, прелом лакта, гипс
	Радосно детињство	2012.	Соба вртића	Стављањ куглице у нос	Дом здравља „Др Симо Милошевић“
	Горица	2014.	Соба вртића	Бол у рамену леве руке	Институт за здравствену заштиту мајке и детета „Др Вукан Чупић“ прелом лакта, имобилизација

ОКТОБАР 2017.	Свети Сава	2014.	У соби вртића	Посекотина у предлу браде	Универзитетска дечија клиника у Тиршовој, 4 копче
	Сањалица	2014.	У дталету	Повреда ока	Очна клиника КЦС, ерозија рожњаче
	Царић	2011.	У дворишт у вртића	Посекотина и крвављење у предлу главе	Универзитетска дечија клиника, ушивањем, три копче
	Горица	2011.	Дечија соба	Крвављење у потилачном делу главе	Без одласка у здравствenu установу
	Сањалица	2011.	У дворишт у вртића	Пад, поскотина на левој страни чела	Универзитетска дечија клиника у Тиршовој, ушивање
	Веселко	2013.	У дворишт у вртића	Хематом у пределу левог ока	Преглед на очној клиници, уредан налаз
НОВЕМБАР 2017.	Плави чуперак	2013.	У дворишт у вртића	Пад, бол у пределу десног рамена	Универзитетска дечија клиника, прелом кључне кости, имобилизација
	Веселко	2011.	Фискулт урна сала	Пад, посекотина у пределу браде	Институт за здравствenu заштиту мајке и детета „Др Вукан Чупић“ ушивање

	Дечији гај	2012.	Соба вртића	Посекотина изнад левог ока са оскудним крвављење	Дом здравља, 3 шава
ДЕЦЕМБАР 2017.	Дечији гај	2013.	У холу вртића	Посекотина на левом уху	Универзитетска дечија клиника, ушивање
	Веселко	2014.	У соби вртића	Бол у десној руци	Прелом радијуса, универзитетска дечија клиника
ЈАНУАР 2018.	Кошута	2014.	У соби вртића	Бол-лакрат десне руке	Дислокација лакти, имобилизација
	Цврчак	2012.	У соби вртића	Дете ставило део графитне оловке у ухо	Дом здравља „Др Симо Милошевић“
	Сунце	2012.	У дворишт у вртића	Посекотина чела узрокована падом	Универзитетска дечија клиника, један шав
ФЕБРУАР 2018.	РОДА	2013.	У соби вртића	Посекотина у пределу браде	На Универзитетској дечијој клиници у Тиршовој, 3 шава
МАРТ 2018.	Дечији гај	2011.	У дворишт у вртића	Пад, едем и бол десне шаке	Институт за здр. заштиту мајек и детета, напрснуће, гипс
	Горица	2012.	У соби	Оток и бол у	Универзитетска

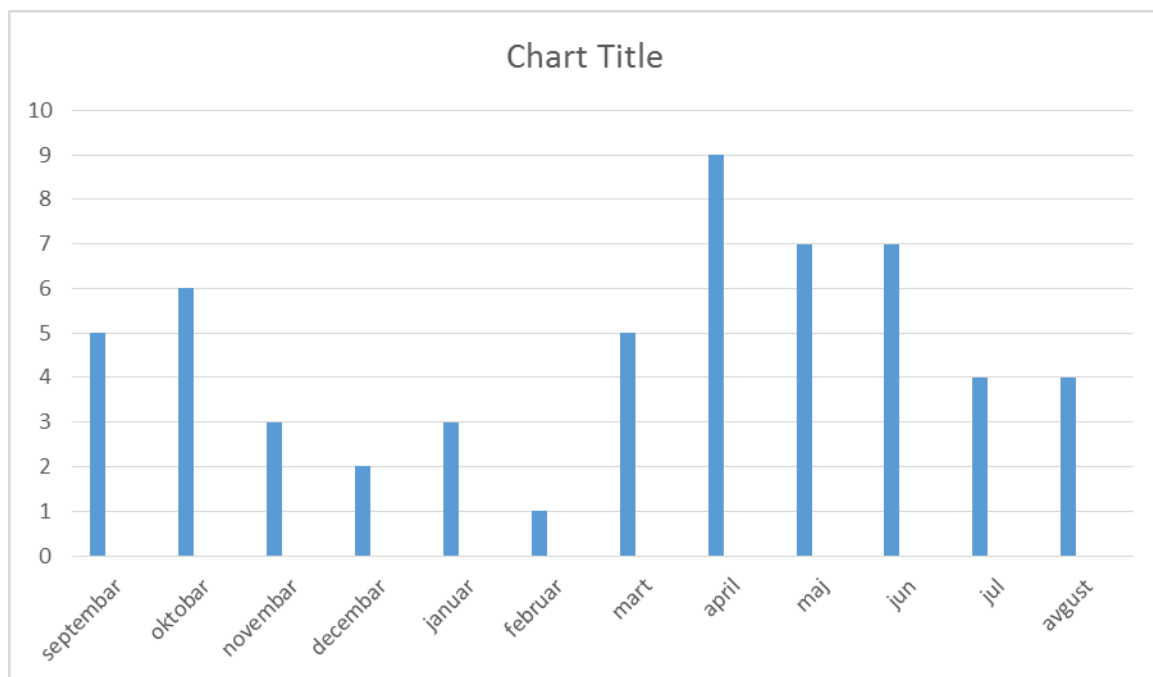
			вртића	пределу скочног зглоба десне ноге	дечија клиника у Тиршовој, угануће, имобилизација
	Веселко	2011.	У дворишт у	Повреда руке, бол	Универзитетска дечија клиника у Тиршовој, нагње чење, имобилизација
	Ђурђевак	2013.	У дворишт у вртића	Посекотина десне слепоочнице ,усне, десног рамена, десн ог бока и шаке	Универзитетска дечија клиника, ушивање, 2 шава
	Горица	2014.	У соби вртића	Посекотина на потиљку са оскудним крвављењем	Ургентни центар, један шав
АПРИЛ 2018.	Сањалица	2012.	У дворишт у	Поскотина потиљка	Универзитетска дечија клиника, 2 шава
	Цврчак	2015.	На тераси	Хемтом на чеоном делу главе	Дом здравља „Др Симо Милошевић“, уредан налаз
	Бајка	2013.	У дворишт у	Посекотина између обрва	Универзитетска дечија клиника, 2 шав
	Бајка	2011.	У	Бол у	Институт за

			дворишт у	пределу леве руке	здр.заштиту мајке и детета „Др Вукан Чупић“, постављена лонгета
	Бајка	2011.	У дворишт у	Поскотина и крвављење у пределу чела	Универзитетска дечија клиника, 1 шав
	Горица	2012.	У дворишт у	Бол и оток у пределу лакти	Универзитетска дечија клиника, прелом лакта, фиксација
	Горица	2012.	У дворишт у	Повреда ока, бол и црвенило	Очна клиника, оштећење рожњаче
	Бајка	2016.	У дворишт у	Огреботина леве стране лица,чела,об раза и оток капака левог ока	Ург.центар, нагњечење
	Жирић	2014.	У дворишт у	Бол у пределу руке	Институт за ортопедију Бањица, пшрелом, лонгета
МАЈ 2018.	Горица	2015.	У тоалету	Посекотина у пределу слепоочнице са оскудним крвављењем	Институт за здр.заштиту мајкр и детета, само преглед
	Невен	2012.	У	Повреда	Без одласка у

			дворишт у вртића	чела без видљивих знакова	здр установу
	Веселько	2012.	У кућним условим а	Бол у руци	УДКТ, напрснуће, гипс
	Сањалица	2013.	У дворишт у	Оток и бол руке	УДКТ, напрснуће подлактице леве руке, имобилизација
	Машталица		У дворишт у	Бол и оток подлактице десне руке	УДКТ, прелом подлактице, гипс
	Горица	2011.	У дворишт у	Хематом на челу, црвенило носа	Преглед у ургентном центру, уредан налаз
	Веселько	2011.	На основу изјаве родитељ а повреда се догодила у вртићу	Без симптома у вртићу	Институт за здр.заштиту мајке и детета, прелом палца, имобилизација
ЈУН 2018.	Цврчак	2016.	У соби	Угриз другог детета, црвенило ручног	Без одласка у здр.установу

				зглоба	
	Веселко	2014.	У дворишт у	Пад,посекотина у пределу браде	Не постоје лезије, постављен гипс
	Кошута	2011.	У ходнику	Бол у палцу леве руке	Дом здравља „Др Вукан Чупић“
	Рад.детињство	2015.	У холу	Хематом на чеомом делу главе	Без одласка у здр установу
	Веселко	2013.	У дворишт у вртића	Посекотина на левој потколеници	Институт за здр.заштиту мајке и детета,2 шава
	Сунце	2014.	У соби вртића	Посекотина чела	Дом здравља „Др Симо Милошевић“
	Царић	2011.	Соба	Повреда о отворен прозор,, крвављење потиљка	ДЗ, ушивање, 3 шава
ЈУЛ 2018.	Сунце	2014.	Соба	Посекотина чела	ДЗ, обрада места повреде
	Веселко		соба	напрснуће	Лонгета је постављена на УДК
	Сањалица		У соби	огреботина	ДЗ, обрада места повреде
	Сунце		соба	Крвављење са посекотином	УДК,

АВГУСТ 2018.	Радосно детењство	2013.	У дворишт у	Црвенило рожњаче	Преглед и капи за очи, УДК
	Рад детењство	2014.	У дворишт у	Крвављење горње усне	Помоћ указала мед сестра. Без одласка у здр установу
	Веселко	2014.	У дворишт у	Хематом чела	Преглед на УДК
	Сунце	2017.	У ходнику вртића	Посекотина чела	Два шава, институт за здр.заштиту мајке и детета

Графички приказ повреда деце у ПУ „Чукарица“ 2017/2018. године

Можемо закључити да је највећа фреквентност повреда у априлу месецу што резултира боравком деце у спољашњој средини, након зимских месеци и боравка у затвореном простору.

ИСХРАНА ДЕЦЕ И ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ

Преваленца прекомерне телесне масе и гојазности међу децом у порасту је у многим земљама света. Главни етиолошки чинилац је недовољна физичка активност. Свакодневна физичка активност од најранијег узраста превентивно делује на појаву незаразних обољења, кардиоваскуларних болести, спречава ризично понашање, промовише психолошко благостање и тесно је везана са правилном исхраном деце. Бављење физичком активношћу побољшава здравље мишићно-скелетног система, контролише телесну тежину и утиче на адекватан унос храњивих материја.

Физичка активност је један од најбитнијих фактора за очување и унапређивање здравља деце. Улога и значај правилне исхране нарочито долази до изражаја у детињству, када долази до најинтензивнијег раста и развоја. Са здравственог аспекта храна треба да задовољи нутритивне, енергетске потребе али и естетске. Сарадници за исхрану велики значај посвећују јеловницима који су разноврсни, али и специфичним видовима исхране будући да алергије код деце имају тренд пораста и да посебну пажњу ПУ посвећује алегијским реакцијама деце на нутритивне алергене.

Наиме, **комисија за специфичне видове исхране која је формирана фебруара 2012. године** континуирано се бави специфичним облицима исхране деце у вртићу са циљем организације индивидуалне исхране код деце са одговарајућом медицинском документацијом али и код верске опредељености. Медицинска сестра за превентивно здравствену заштиту упознаје запослене у вртићу са алергијама, проверава свакодневно да ли је обавештење о деци са алергијама истакнуто на свим местима и редовно прати чување obroка које родитељи доносе. Родитељи су одговорни за исправност намирница и obroка које доносе, а исти се чувају у посебном фрижидеру. Обавештење о потврђеним алергијама истакнуто је у дечијој соби, кухињским просторијама, документацији мед.сестре за ПЗЗ, документацији сарадника за исхрану. Веома је важан континуиран осврт на препоруке да се у вртић не доносе грицкалице обзиром да имамо велики број деце са алергијама у вртићу и да исти могу довести до погоршања здравственог стања деце.

ХИГИЈЕНСКО ЕПИДЕМИОЛОШКА СИТУАЦИЈА У ПУ ЧУКАРИЦА

Хигијенско епидемиолошка ситуација била је мирна и под надзором. Хигијенски поступци прате се на свакодневном нивоу уз надзор над чувањем средстава и прибора за одржавање хигијене. Медицинска сестра за превентивно здравствену заштиту води свеску хигијене, прати да ли се послови на одржавању хигијене обављају у складу са ритмом дана не угрожавајући безбедност деце у вртићу.

ОДРЖАВАЊЕ ХИГИЈЕНЕ ПРОСТОРА, ОПРЕМЕ, УРЕЂАЈА И ДЕЗИНФЕКЦИЈА:

- 1.Одржавање хигијене простора, опреме, уређаја
- 2.Евиденција динамике одржавања хигијене
- 3.Употреба средстава за одржавање хигијене
- 4.Дезинфекција
- 5.Прање,складиштење и дистрибуција веша
- 6.Одржавање клима уређаја
- 7.Припрема објеката за извођење дезинсекције и дератизације
- 8.Припрема простора за боравак и коришћење после извођења дезинсекције и дезинфекције

Спорадична појава инфективних обољења захтевала је правовремено спровођење мера спречавања ширења инфективних болести у колективу.

Превенција инфективних обољења у колективу захтева благовремене мере. Неопходно је:

- изоловање болесног детета из колектива
- појачан епидемиолошки надзор над осталом децом
- контактирање родитеља деце која не долазе у вртић
- подизање хигијенских мера на виши ниво.

О свим инфективним обољењима уредно се води медицинска документација .

Родитељи су у обавези да пријаве потврду инфективног обољења код детета како би благовремено биле спроведене превентивне мере.

Основна професионална обавеза медицинске сестре у ПУ је да у складу са нивоом знања и професионалном одговорношћу увек делује тако да унапреди здравље деце, да поштује поверљиве информације добијене у току свог професионалног рада, има обзира према средини из које дете долази, да указује медицинску помоћ сходно својој стручној оспособљености, ради у кооперацији са колегиницама консултујући са са надлежним из области здравља, развија своје стручне компетенције у складу са

развојем медицинске науке и иновацијама, континуирано унапређује своје знање и компетенције..

Здравствено васпитање у циљу сузбијања заразних болести има велике задатке јер многе заразне болести везане су за економске и културне стандарде становништва. Многе заразне болести настају због лоше исхране, лоших услова становања, као и лоше здравствене културе. Зато медицинске сестре у предшколским установама заузимају значајно место у спровођењу здравственог васпитања (усвајање културно хигијенских навика код деце, значај личне хигијене, редовно прање руку, однос према исхрани, физичка активност,).

У циљу спречавања ширења инфективних болести неопходно је у колективу издвојити дете код кога постоји сумња на инфективну болест. Након потврђене инфективне болести ПУ спроводи детаљну дезинфекцију, проветравање просторија, перманентну опсервацију особа које су биле у контакту, промена постељног рубља, правилан транспорт прљавог рубља, а посебну пажњу неопходно је посветити хигијени санитарних просторија. Веома је важна правилна употреба дезинфекционих средстава придржавајући се упутства за припрему.

Инфективне болести преносе се додиром, загађеном водом, загађеним намирницама, преко ваздуха, загађеним земљиштем, посредством инсеката.

Епидемиолошка ситуација континуирано се прати, на свакодневном нивоу предузимајући превентивне мере, а потвђена инфективно обољење евидентира се у књигу инфективних болести.

Инфективна моноклеоза спорадично се јављала и захтевала превентивне мере. Одговарајућа симптоматска терапија спроведена је у кућним условима. Будући да је реч о вирусном обољењу обезбеђено је мировање детета до потпуног опоравка. Благовремено су предузете превентивне мере и обавештене надлежне службе.

Салмонела која је дијагностикована код деце није показала корелацију са предшколском установом. О дијагностикованој салмонелози обавештена је Републичка санитарна инспекција Министарства здравља РС. Запослени су се подестили са мерама превенције салмонелозе, значајем редовног прања руку, поступака дезинфекције, припреми, чувању и транспорту намирница, заштити од инсеката, глодара...

Епидемиолошка ситуација по месецима

Хигијенско епидемиолошка ситуација била је мирна и под надзором. Хигијенски поступци прате се на свакодневном нивоу уз надзор над чувањем средстава и прибора за одржавање хигијене који су за потребе свих вртића обезбеђени у довољној количини. Медицинска сестра за превентивно здравствену заштиту води свеску

хигијене, прати да ли се послови на одржавању хигијене обављају у складу са ритмом дана не угрожавајући безбедност деце у вртићу. Такође прати личну хигијену особља, посебно личну хигијену руку и употребу радне обуће и одеће.

Запослени на одржавању хигијене редовно се подсећају значаја правилне припреме дезинфекционих раствора, редовног проветравања просторија као и значаја повећане фреквентности одређених поступака уколико до инфективно болести у колективу дође.

У септембру 2017. године епидемиолошка ситуација била је следећа:

-ваши су биле присутне код троје деце, шарлах је дијагностикован код једног детета, варичела код 39-оро деце, салмонела је изолована код ђетворо деце, док је вирусна оспа била присутна код двоје деце.

У октобру месецу 2017. године вашљивост је била присутна код 19-оро деце, шарлах је потврђен код 2-оје деце, шуга код једног детета, инфективна моноклеоза код једног детета, вирусна оспа код 4-оро деце, салмонела код 4-оро деце, док је варичела потврђена код 76-оро деце.

У новембру месецу вашљивост је потврђена код 29-оро деце, шуга је дијагностикована код једног детета, варичела је потврђена код 129-оро деце, салмонела је изолована налазом копрокултуре код једног детета док је норв вирус изолован код 5-оро деце.

У децембру месецу 2017. године вашљивост је потврђена код 29-оро деце, шуга код 9-оро деце, док је варичела дијагностикована код 149-оро деце.

У јануару месецу 2018. године епидемиолошка ситуација била је следећа:ваши су изоловане код 12-оро деце, шарлах је потврђен код троје деце, шуга код једног детета, инфективна моноклеоза код једног детета, морбили код једног детета док су варичеле дијагностиковане код 122-оје деце.

У фебруару месецу 2018. године епидемиолошка ситуација била је следећа:

вашљивост је била присутна код 7-оро деце, док су варичеле дијагностиковане код 57-оро деце.

У марту месецу 2018. године вашљивост је изолована код 14-оро деце, шарлах је дијагностикован код двоје деце, а варичеле су потврђене код 20-оро деце.

У априлу месецу 2018. године вашљивост је била присутна код 9-оро деце, шарлах је потврђен код 4-оро деце, шуга код једног детета, док су варичеле потврђене код 12-оро деце.

У мају месецу 2018. године вашљивост је била присутна код 12-оро деце, шарлах је потврђен код једног детета,а варичеле су потврђене код 15-оро деце.

У јуну месецу 2018. године вашљивост је била присутна код 36-оро деце, варичела код 7-оро деце и салмонела код једног детета .

У јулу месецу вашљивост је изолована код троје деце, шарлах код једног детета, варичеле су дијагностиковане код 25-оро деце.

У августу месецу

Табеларни приказ епидемиолошке ситуације:

МЕСЕЦ	Вашљивост	шарлах	шуга	варичела	Инф. моноклеоза	салмонела	Норв вирус
септембар	3	1	/	39	/	4	2
Октобар	19	2	1	76	/	4	4
новембар	29	/	1	129	/	1	5
децембар	29	/	9	149	/	/	/
Јануар	12	3	1	122+	1	/	/

				морбили код 1 детета			
фебруар	7	57	/	/	/	/	/
март	14	2	/	20	/	/	/
април	9	4	1	12	/	/	/
мај	12	1	/	15	/	/	/
јун	36	/	/	7	/	1	/
јул	3	1		25	/	/	
август	5	2	/	17	/	1	

У августу месецу поред наведених инфективних обољења рота вирус изолован је код једног детета. Благовремено су предузете превентивне мере.

ПРОМЕНЕ У ЗДРАВСТВЕНОМ СТАЊУ ДЕЦЕ

Промене у здравственом стању деце имају велики значај и захтевају професионално реаговање запослених у складу са развојем медицинске доктрине и компетенцијама.

Наиме, промене у здравственом стању деце захтевале су професионално реаговање и њихова фреквентност по месецима описана је у наредном делу:

-У вртићу „Радосно детињство“ дана 08.09.2017. године дошло до промене у здравственом стању код двоје деце у старијој јасленој групи у виду оспе. Наиме, промене су захтевале благовремено информисање родитеља и изолацију деце из превентивних разлога. Након прегледа дерматолога утврђено је да је оспа вирусног порекла. Оспа се прво јавила на абдомену, табанима и длановима, а затим и по осталима деловима тела. Оспа је захватила велику површину тела, сем лица. У клиничкој слици сем оспе други симптоми и знаци нису били присутни.

Хигијенски поступци у свим објектима подигнути су на виши ниво. Предузете су све неопходне превентивне мере. Акценат смо ставили на дезинфекцију играчака, али и остале хигијенске и дезинфекционе поступке. О свим потврђеним инфективним обољењима обавештене су надлежне службе.

У ПУ Чукарица уписано је дете са дијагнозом *spina bifida occulta*. Због немогућности спонтаног уринирања детету се на временски период од три сата пласира уринарни катетер у строго асептичним условима. Катетеризацију мокраћне бешике обављају родитељи који су прошли едукацију

-У вртићу „Радосно детињство“ дана 08.09.2017. године дошло до промене у здравственом стању код двоје деце у старијој јасленој групи у виду оспе. Наиме, промене су захтевале благовремено информисање родитеља и изолацију деце из превентивних разлога. Након прегледа дерматолога утврђено је да је оспа вирусног порекла. Оспа се прво јавила на абдомену, табанима и длановима, а затим и по осталима деловима тела. Оспа је захватила велику површину тела, сем лица. У клиничкој слици сем оспе други симптоми и знаци нису били присутни.

Хигијенски поступци у свим објектима подигнути су на виши ниво. Предузете су све неопходне превентивне мере. Акценат смо ставили на дезинфекцију играчака, али и остале хигијенске и дезинфекционе поступке. О свим потврђеним инфективним обољењима обавештене су надлежне службе.

-У ПУ Чукарица уписано је дете са дијагнозом *spina bifida occulta*. Због немогућности спонтаног уринирања детету се на временски период од три сата пласира уринарни

катетер у строго асептичним условима. Катетеризацију мокраћне бешике обављају родитељи који су прошли едукацију

-У вртићу „Цврчак“, дана 06.12.2017. године, у временском периоду од 11:00-15:00 часова, дошло до промене у здравственом стању у виду повраћања (vomit-us-a), код 5-оро деце која бораве у средњој вртићкој групи (2013. годиште). Наиме, промене су се испољиле само у виду повраћања без других симптома. Родитељи су благовремено информисани о наведеним променама. Након веома кратког временског периода преузели су децу и јавили се у надлежни Дом здравља „Др Симо Милошевић“, у здравствену станицу Умка. Данa 07.12.2017. године, медицинска сестра за ПЗЗ, Катарина Јакшић, контактирала је родитеље деце која не долазе у вртић, као и родитеље деце са променама од претходног дана. Увидом у здравственом стање ове групе упознала се да је још код 12-оро деце дошло до промене у виду повраћања, али је код двоје деце поред повраћања била присутна и дијареја. Такође, промене у виду повраћања јавиле су се и код васпитача ове групе, дана 06.12.2017. године у послеподневним сатима.

Због наведене епидемиолошке ситуације служба ГЗЗЈЗ је дана 07.12. 2017. Године посетила објекат у циљу узимања брисева радних површина, брисева носа и грла запослених као и узоракa припремљених оброка. Такође, епидемиолошка служба ГЗЗЈЗ је дана 08.12. и 09.12.2017. године прикупљала узорке столице деци ове групе(31 дете), васпитача групе, кухињског и техничког особља. ДДД завод посетио је објекат „Цврчак“ у циљу вршења дезинфекције.

Благовремено смо обавестили републички санитарни инспекторат, надлежни Дом здравља „Др Симо Милошевић“, ГЗЗЈЗ, ДДД завод, као и Секретаријат за образовање и дечију заштиту. Спроведене су противепидемијске мере:

Пријава и изолација деце код којих је примећена промена у здравственом стању

- Појачане су хигијенске мере у свим вртићима , хигијена подигнута на виши ниво
- Промењено је постељно рубље, обављена дезинфекција играчака
- пооштрене мере опште и личне хигијене уз примену мера дезинфекције у целом објекту
- приликом повратка оболеле деце у колектив, неопходно је било донети потврду од стране изабраног лекара да дете може похађати вртић;
- пратили смо здравствено стање деце и запослених и благовремено о свему обавештавамо све надлежне службе.

Резултати спроведених лабораторијских испитивања од стране ГЗЗЈЗ су следећи:

- Узорковане радне површине, предмета, прибора и опреме, брисеви грла и носа запослених су - негативни, што потврђује да није изоловано присуство патогених микроорганизама.
- На основу анализа узоракa столице деце и запослених потврђено је да је узрок симптома (повраћање, дијареја) NORO virus. Узорци хране нису били узрок промене у здравственом стању.

Резултати обављених налаза показали су да је код једног детета изолован НОРО вирус.

О свим наведеним инфективним обољењима уредно се води медицинска документација. Медицинске сестре за ПЗЗ правовремено обавештавају сараднике за унапређивање ПЗЗ који информације спроводе Дому здравља, Секретаријату за образовање и дечију заштиту и директору Установу.

С обзиром на допис који су предшколске установе града Београда добиле дана 30.01.2018. године од стране Секретаријата за образовање и дечију заштиту (а на основу стручног става Министарства здравља РС-Сектора за инспекцијски надзор) од датума пријема истог поступамо на основу стручног мишљења државног секретара, а све у циљу детаљног праћења епидемиолошке ситуације и увида у вакцинални статус деце. У фебруару месецу 2018. године актив сарадника обратио се секретару Секретаријата за образовање и дечију заштиту у циљу добијања одговара на следећа питања:

- Да ли у вртићу могу да бораве деца ако им је вакцинација заказана за месец дана?
- Да ли у вртићу могу да бораве деца до добијања мишљења стручног тима?
- Поједини педијатри и даље издају потврде да је дете здраво и способно за колектив а није уредно вакцинисано?
- Поједини родитељи остављају децу у вртићу иако су упознати са процедуром?
- Захтев појединих родитеља је да им предшколска установа достави писани документ са тачним подацима њиховог детета као и процедуром да не може да борави у колективу уколико је нуредно вакцинисано?
- Потребан нам је детаљан делокруг рада предшколске установе уколико је код родитеља детета које борави у предшколској установи изолован вирус морбила?

Дана 13.03.2018. године Секретаријат за образовање и дечију заштиту проследио је допис ПУ, а на основу дописа Секретаријата за здравство, у коме стоји да се провера вакциналног статуса врши искључиво на основу потврде од изабраног педијатра. Изабрани педијатар издаје три врсте потврда:

- да је дете здраво и уредно вакцинисано
- да дете има привремену контраиндикацију и да због ње није вакцинисано
- да дете има трајну контраиндикацију на основу потврде Стручног тима и не може бити вакцинисано

Медицинске сестре за ПЗЗ свакодневно прате број деце која нису вакцинисано благовремено обавештавајући сараднике за унапређивање ПЗЗ који информису директора установе, Секретаријат за образовање и дечију заштиту, Центар за социјални рад и Дом здравља „Др Симо Милошевић“.

ПРЕВЕНЦИЈА ИНФЕКТИВНИХ БОЛЕСТИ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

Превенција вашљивости у вртићу

Због појаве вашљивости у вртићу “Ђурђевак“ ПУ Чукарица благовремено је предузела превентивне мере. Наиме, свакодневним прегледом косе на вашљивост, сарадњом са родитељима, упознавањем родитеља са применом густих чешљева, шампона, као и упознавање са значајем третмана косе свих чланова породице уз посебан осврт на хигијену постељног рубља, капа, шалова спроводили смо превентивне мере.

Сарадња родитеља и сестре на превентивно- здравственој заштити има веома важну улогу у сузбијању и спречавању ширења вашљивости главе.

Медицинска сестра за ПЗЗ треба да на време открије, евидентира и одмах обавести родитеље о појави вашљивости и мерама које треба предузети у њиховом сузбијању. Она прати ефекте предузетих мера до потпуног нестанка вашљивости и формира здраве навике код деце. Тимским радом сестре за превентивно-здравствену заштиту, васпитача и родитеља у вртићу смањује се број деце са проблемом вашљивости главе (*pediculis capitis*). Веома је важна едукација техничког особља у домену правилног транспорта рубља у вртићу у којем је утврђено присуство вашки, а све са циљем спречавања ширења вашљивости у колективу.

Превенција шуге у ПУ

Будући да је шуга паразитарно обољење која се веома често јавља (међу 10 најчешћих заразних обољења) и да се преноси директним контактом превентивне мере и рана дијагностика имају највећи значај. Карактеристична места су: руке, прсти руке, предео око поазуха, око пупка, скочног зглоба, појаса. Уколико се шуга дијагностикује у колективу превентивне мере имају највећи значај. Значајно је коришћење рукавица за једнократну употребу, преглед деце која су била у контакту, а посебна пажња посвећује се хигијени постељног рубља.

Уколико је м.сестра на пзз, обавештена од стране родитеља да је дете инфицирано шугом, а предходно је боравило у колективу (у периоду инкубације) обавештава сарадника на унапређењу пзз и предузима следеће:

- појачана тријажа, прање и дезинфекција опреме, уређаја, подних површина у целом објекту, прање и дезинфекција играчака, повлачење меких играчака, замена постељине (паковати је у посебне вреће, предходно обележене), чешћа дезинфекција свих контактних места (кваке, прекидачи.), чешће проветравање просторија, појачан надзор над спровођењем личне хигијене код деце и запослених, појачан надзор над спровођењем хигијене простора.

Обавестити родитеље о актуелној ситуацији и дати савет којих мера се они морају придржавати.

Спровођење свих мера по налогу епидемиолога ГЗЗЈЗ и санитарног инспектора Министарства здравља Р.С.

Мере лечења у профилактичке сврхе одредиће епидемиолог из ГЗЗЈЗ у сарадњи са лекаром из Дома здравља. Појачане противепидемијске мере важиће док надлежне службе не процене да је престала опасност од појаве новог случаја обољевања.

Превенција је усмерена на едукацију становништва и медицинске јавности о начину преношења шуге. Методе сузбијања шуге подразумевају пријаву и искључивање инфицираних особа из колектива у току лечења

Одржавање хигијене тела је део здравствене и опште културе живљења и представља значајан фактор у очувању и унапређењу здравља, како појединца, тако и читаве заједнице. Спровођењем редовних хигијенских поступака смањујемо дужину и интензитет изложености организма штетним и опасним материјама и микроорганизмима, било да су они ослобођени, односно излучени из тела или пак потичу из спољне средине.

СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА У ОБЛАСТИ ПРЕВЕНТИВНО ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

1. Дана 27.09.2017.године на Универзитетској дечијој клиници у Тиршовој, под покровитељством УНИЦЕФА, Медицинске сестре за ПЗЗ присуствовале су предавању професора др Цукермана, на ком је представио своја искуства у раду на интердисциплинарним педијатријским програмима који унапређују здравље деце.

2. ТРАДИЦИОНАЛНИ ЈЕСЕЊИ ЈУБИЛАРНИ XX СТРУЧНИ СУСРЕТИ одржани су:

- Област неге васпитно образовног рада 12.10. до 15.10.2017. године, хотел „Ђердап“, Кладово

- Област превентивне здравствене заштите: 8.-10.-новембар 2017. године, хотел „Нарцис“, Дивчибаре.

3. Тим стручњака ГЗЗЈЗ дана 17.10.2017.године одржао је обуку родитеља деце и запослених ПУ „Чукарица“. Теме обуке биле су следеће: „Епидемиолошки значај инфективних болести у дечијем колективу“, „Безбедно понашање у саобраћају“ и „Утицај медија на здравље деце“

4. Акредитован семинар на тему на тему:»Прва помоћ код ургентних стања у педијатрији» одржан је дана 21.10.2017.године у вртићу „Царић“ за медицинске сестре васпитаче и васпитаче. Предавач: др Влада Симић из Градског завода за хитну медицинску помоћ..

5. Фестивал здравља одржан је дана 25.и 26.10.2017.године у општини Стари град

6. Здравствено веће одржано је дана 05.12.2017.године, у вртићу „Сањалица“. Тема предавања била је: „Diabetes mellitus код деце. Поремећаји свести изазвани хипо- и хипергликемијом“.

Предавач: др Владимир Симић из Градског завода за хитну медицинску помоћ

Предавању су присуствовале медицинске сестре- васпитачи и медицинске сестре на превентивно здравственој заштити.

7. Едукација за децу предшколског узраста

Дана 7.12.2017.године у вртићу „Сањалица“ одржана је едукација за децу предшколског узраста, на тему. „Физичка активност и здравље деце“, а у циљу очувања здравља.

Едукацију су оджале Др Мирјана Богуновић Тошић, специјалиста социјалне медицине и Зорка Зеба, дипл.оец менаџер у здравству, испред Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“. Наиме, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ током школске 2017./2018.године организује едукацију намењену деци у ПУ, у оквиру Националног програма промоције и унапређење здравља. Метод рада: предавање и радионица.

8. Други конгрес стручних радника предшколских установа Србије одржан је на Златибору од 02.03.2018.-03.03.2018. године са циљем сагледавања постојећег стања из угла иницијалног образовања, инклузивности, структурних димензија квалитета, интегрисане подршке деци и породици у контексту грађења праксе у предшколским установама. У оквиру СЕСИЈЕ ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ ПОДРШКЕ ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ на нивоу локалне заједнице сарадник за унапређивање ПЗЗ Олгица Субашић била је рефернт и говорила о облицима додатне подршке деци и породици коју установа реализује већ неколико година кроз сарадњу са општином, Секретаријатом за образовање и дечију заштиту, хуманитарном организацијом, са освртом на сарадњу у домену превентивно здравствене заштите.

9. ФЕСТИВАЛ ЗДРАВЉА

Дана 12.04. и дана 13.04.2018. године одржан је пролећни фестивал здравља у дому војске. Деца вртића „Радосно детињство“ као и хор установе наступили су првог дана фестивала и оставила веома позитивне утиске. Дана 13.04.2018. године у оквиру бројних предавања реализован је део и за медицинске сестреу ПУ са предавачима ВМА, Градског завода за хитну медицинску помоћ као и запсолени ПУ. Предавања су акредитована и присутнима је омогућено донијање бодова за лиценцу. Олгица Субашић и Виолета Воштинић одржале су предавање на тему:“Сарадња предшколских установа и Секретаријата за образовање и дечију заштиту у домену ПЗЗ“.

10. Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ је са стручњацима из Центра за промоцију здравља упознао децу предшколског узраста о физичкој активности у циљу очувања здравља дана 22.05.2018. године у вртићу „Дечији гај“.

11. ТРАДИЦИОНАЛНИ 21. СТРУЧНИ СУСРЕТИ медицинских сестара у области превентивно здравствене заштите одржани су у Крупњу од 10.05.-12.05.2018. године под називом: “Пут ка истрживању и унапређивању властите праксе медицинских сестара-Јачање капацитета за примену социјалне инклузије“.

Савез удружења медицинских сестара је успоставио партнерство са јединицом за координацију Другог пројекта развоја здравства Србије о рационалној употреби антибиотика. Од 2017. године предшколске установе на територији републике Србије су званичан партнер за спровођење кампање Министарства здравља Србије.

Савез удружења медицинских сестара ПУ Србије је у сарадњи са Министарством здравља реализовао до сада четири трибине са децом и родитељима уз подршку предшколских установа Београда, Ниша, Новог Сада и Крагујевца.

На стручним сусретима медицинских сестара ПУ Србије предшколска установа „Чукарица“ представила се са два рада:

„Реч беше у човека“ Значај комуникацијских вештина у раду медицинске сестре

Аутори: Олгица Субашић, Јелена Перашевић, Живослава Живановић, Невена Стрижак

Значај мултидисциплинарног приступа и интересорске сарадње у реализацији програма ПЗЗ, Аутори: Милица Павловић и Ивана Вуловић

12. Предавање на тему :“Прва помоћ код повреда главе, врата, екстремитета, компликација хроничних незаразних болести, присуства страног тела у дисајним путевима одржано је на нивоу свих вртића у реализацији Олгице Субашић, Јелене Перашевић, Наташе Мачинковић и Живолаве Живановић са освртом на процедуре код истих у ПУ, а све са циљем јачања професионалних компетенција у складу са развојем медицинских доктрина.

13. Здравствено веће одржано је дана 06.06.2018. године , у вртићу „Сањалица“. Тема предавања била је :„Алергије код деце“, предавач др Катарина Милошевић, универзитетска дечија клиника у Тиршовој..

XI РАД СТРУЧНИХ КОМИСИЈА

Комисија за избор часописа и радних листова направила је избор часописа и радних листова на основу Листе додатних наставних средстава, наставних помагала, дидактичних средстава и дидактичких игровних средстава коју је издао Завод за унапређивање образовања и васпитања од јуна 2016. године, предложила је радне листове и часописе који ће се користити у радној 2017/18. години. На Васпитно – образовном већу усвојени су предлози комисије. Комисију су сачињавали васпитачи и стручни сарадници.

Комисија за одабир дидактичких средстава и материјала извршила је избор и закључила је уговор о набавци. Избор је извршен на основу приспелих понуда у поступку јавне набавке. Вредност закљученог уговора је 2.921.729,80 са ПДВ-ом.

Централна Пописна комисија сачинила је извештај о попису средстава на дан 31. 12. 2017. године и предложила да Управни одбор донесе одлуку да се расходована и отписана средства и ситан инвентар продају преко овлашћеног предузећа.

Централна уписна комисија: Директор Установе сваке године формира Централну уписну комисију како би се по Конкурсу за упис деце у предшколске установе у мају месецу вршио упис у вртиће ПУ „Чукарица.“

Централна уписна комисија врши упис деце континуирано, током радне године. Упис се врши према листи заинтересованих за вртић, на основу Правилника о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу, према

слободним капацитетима и важећим нормативима о броју деце у групи у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Комисија за полагање првог дела приправничког испита за медицинске сестре и васпитаче који су стекли услов радила је сваког месеца током године у нашој установи. Комисије за пријем у радни однос васпитача, медицинских сестара-васпитача, стручних сарадника и дефектолога радила је по потреби, током целе године.

Реализоване праксе

Студенти педагогије и студенти психологије обавила су праксу у нашој Установи током радне 2017/18. године, уз стручну подршку педагога и психолога Установе. У сарадњи са Учитељским факултетом у току радне године студенти су реализовали професионалну праксу у ПУ Чукарица. У сарадњи са медицинском школом праксу су реализовали ученици медицинске школе, а у сарадњи са Фаспером вежбе реализују студенти овог факултета.

XII. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ ОДБОРА, САВЕТА РОДИТЕЉА, ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА И КОЛЕГИЈУМА

Управни одбор: У периоду од 1. 9. 2017. године до 31. 8. 2018. године Управни одбор је одржао осам седница.

Чланови Управног одбора су активно учествовали у раду одбора и својом стручношћу и ангажовањем, допринели квалитетнијем и успешнијем раду и пословању Предшколске установе »Чукарица« као целине.

Седницама Управног одбора, без права одлучивања, присуствовали су директор, помоћници директора и председница Синдиката установе.

У наведеном периоду Управни одбор је разматрао и донео одлуке од значаја за рад и пословање Установе, сагласно важећим прописима и интересима установе, и то:

-Извештај о раду Установе за радну 2016/2017. годину,

-Програм рада за радну 2017/2018. годину

-Извештај о раду. директора установе,

-Финансијски план Установе за 2018. годину,

-Извештај Централне пописне комисије о извршеном попису основних средстава и инвентара на дан 31. 12. 2017. године.

-Одлуку да се отписана средства по редовном попису отуђе продајом преко овлашћеног предузећа.

-Решавао по приговору запослених на одлуку директора о изреченој дисциплинској мери.

Директора Установе је редовно информисао Управни одбор о свим актуелним збивањима у Установи, као на пример: о припремама за почетак радне године, о активностима и успесима у васпитно-образовном раду са децом, са закључцима са актива директора, о свим предузетим мерама на усавршавању и побољшању васпитно-образовног рада, о превентивно-здравственој заштити, о исхрани деце, о раду Савета родитеља.

Све поднете извештаје односно информације Управни одбор је усвојио.

Разматрајући рад Управног одбора и преглед питања о којима је одлучивао, може се констатовати да су Одлуке реализоване у целости или је у току њихова реализација.

Савет родитеља: -У овом извештајном периоду Савет родитеља одржао је четири седнице на којима је разматрао Годишњи план васпитно-образовног рада за 2017/2018. годину, Извештај о реализацији васпитно-образовног рада за 2016/2017. годину као и друга актуелна питања везана за функционисање Установе. Савет родитеља је упознат са Годишњим планом самовредновања Установе и Планом рада тима за самовредновање. Савет родитеља је у оквиру своје надлежности давао предлоге за унапређење рада Установе, такође је и спровео поступак предлагања кандидата за члана Управног одбора Установе.

Педагошки Колегијум: Педагошки Колегијум је у овом периоду одржао 12 седница на којима је разматрао извештаје о реализацији акционих планова за предходни месец, плану васпитно-образовног рада за наредни месец, о свим предузетим мерама на усавршавању и побољшању васпитно-образовног рада, стручном усавршавању васпитача и стручних сарадника,.

Колегијум је одржао три седница на којима су се разматрали извештаји о епидемиолошкој ситуацији у усанови, безбедности деце и запослених, исхрани и радовима на инвестиционом и техничком одржавању објеката и дворишта вртића

XIII РЕАЛИЗАЦИЈА ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА

Р.Б.	РАДНА ЈЕДИНИЦА И АДРЕСА	ГРАЂЕВИНСКО-ЗАНАТСКИ ПОСЛОВИ
1.	«Св. Сава» ул. Пожешка 28 Баново брдо	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната , паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме -28. 10. 2017. године родитељи донирали ламинат у дечијој соби -уградња столарије у 6 соба заједно са купатилима -зеленило донирало 20 садница туја -постављање антибактеријског пода-винил под јул-август 2018.
2.	«Радосно детињство» ул. Боре Марковића 27 Баново брдо	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната , паничне расвете, громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -одржавање електричне опреме -поправка крова на целом вртићу март-април 2018. -кречење више просторија јул 2018.

		-постављање антибактеријског пода-винил под јул-август 2018.-јаслени део собе -постављање паркета у сали, хобловање и лакирање дечијих соба,јул-август2018.
3.	«Невен» ул. Пожешка 168, Баново брдо	-чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната , паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме
4.	«Рода» ул. Београдског батаљона 9, Баново брдо	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната , паничне расвете,громобрана -одржавање електричне опреме
5.	«Жирић» ул. Кнеза Вишеслава 72 Баново брдо	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната , паничне расвете,громобрана -одржавање електричне опреме
6.	«Кошута» ул. Димитрија Аврамовића 17, Жарково	-контрола исправности против-пожарних апарата , хидраната , паничне расвете,громобрана -одржавање електричне опреме -замена пвц плафона август 2018.
7.	«Дечији гај» ул. Платана бр. 8 Церак- Виногради	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата , хидраната, паничне расвете, громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -одржавање електричне опреме -замена пвц плафона август2018.
8.	«Сањалица» ул. Јабланичка 20 Церак	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете,громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -поправка крова на целом вртићу март-април 2018.

		-кречење више просторија јул 2018. -постављање антибактеријског пода-винил под јул 2018. -замена столарије на дечијим собама, август 2018.
9.	«Сунце» ул. Радивоја Ракоњца 4а, Жарково	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -одржавање електричне опреме -постављање паркета у сали, хобловање и лакирање дечијих соба, јул-август 2018.
10.	«Веселько» ул. Авалска бр. 17 Железник	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -одржавање електричне опреме -кречење више просторија јул 2018. -постављање антибактеријског пода-винил под, јул 2018. у кухињском делу 15 m ²
11.	«Плави чуперак», ул. Свете Милутиновића 21 Железник	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -одржавање грејне инсталације -одржавање електричне опреме -Фондација Карађорђевић донирала играчке у вредности од 500\$ -ЈКП “Зеленило” донирало 24 садница туја -замена пвц плафона август 2018.
12.	«Горица» ул. Томаса Едисона бр. 1, Сремчица	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме -кречење више просторија јул 2018.

		-хобловање и лакирање дечијих соба, јул-август 2018.
13.	«Бубамара» ул. 13. септембра 26 Рушањ	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме
14.	«Дуга» ул. Младена Митрића 5	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме -кречење више просторија јул 2018.
15.	«Цврчак» ул. 13 октобра бр. 33-35 Умка	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме -поправка, хобловање и лакирање дечијих соба, јул-август 2018. -кречење више просторија јул 2018.
16.	»Заједнички послови» ул. Пожешка 28	-контрола исправности против-пожарних апарата -одржавање електричне опреме
17.	»Царић» ул. Младена Митрића б.б.	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -одржавање електричне опреме -зеленило донирало 18 садница туја -кречење више просторија јул 2018. -постављање гипсаног плафона -август 2018.
18.	„Бајка“ ул. Требевићка 28	-контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у кухињском блоку -одржавање електричне опреме -кречење сале август 2018.

19.	„Плава птица“ ул. Виноградски венац 42	- контрола исправности лифтова -контрола исправности против-пожарних апарата , хидраната , паничне расвете,громобрана -чишћење вентилационих канала и хауба у вентилационом блоку -одржавање електричне опреме -хобловање и лакирање дела ходника, август 2018.
20.	„Машталица“ Остружница ул. Карађорђева 14	-контрола исправности против-пожарних апарата , хидраната, паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме -у периоду од 10.1.2018. па до 28.2.2018.урађена је адаптација 75,43m ² добијеног простора, две дечије собе, два купатила, хол, уређена је подлога дворишне терасе гуменим плочама -ЈП “Зеленило” донирао 10 садница туја -кречење собе за изолацију јул 2018.
21.	„Дечији клуб“ ул. Илије Стојадиновића 87	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -одржавање електричне опреме
22.	„Ђурђевак“ ул. Зрмањска 1	-контрола исправности против-пожарних апарата, хидраната, паничне расвете, громобрана -контрола исправности лифта -одржавање електричне опреме

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Марина Петровић